རོལ་མོ་ཀུན་བཏུས་ཆོས་ཕུད།

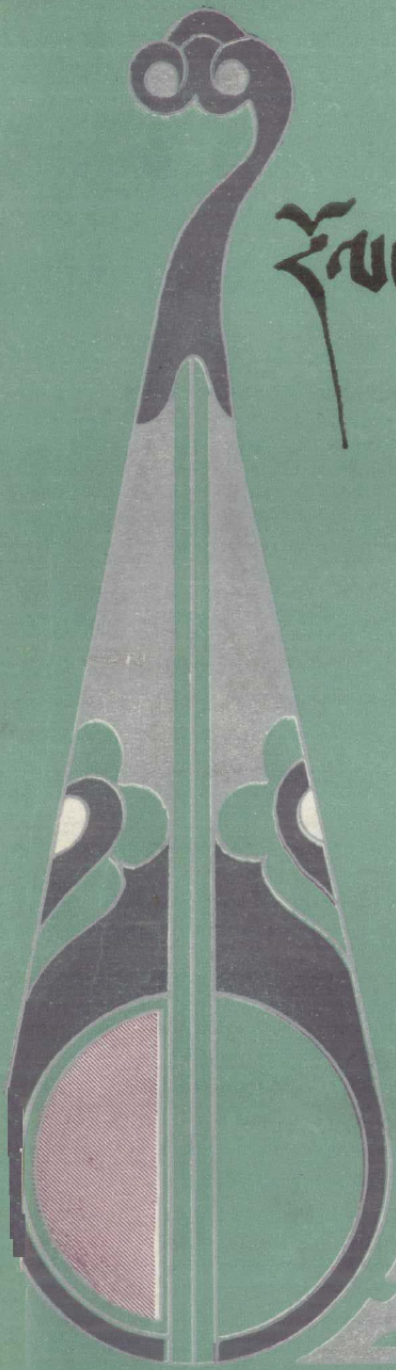

ཨི་རིག་ས་དཔེ་ཚྭན་ཁང་།

ISBN 7—105—00702—8/J·9
民 文 （藏1） 定价：0.62 元

ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གོམས་ཀྱིས་བརྩམས་པ།

ཨོ་རོ་གོམས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་།

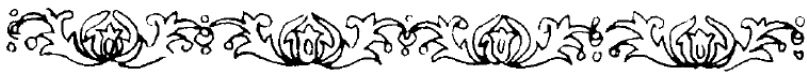

音 乐 论

萨班·滚噶坚赞等著
民族出版社出版 新华书店发行
民族印刷厂印刷
开本：850×1168 毫米 1/32 印张：3 5/8
1986 年 1 月第 1 版
1988 年 10 月北京第 2 次印刷
印数：801—5,800册
ISBN 7--105—00702—8/J·92
民 文 （藏1） 定价： 0.62元

本书中的《音乐论》一文根据西藏布达拉宫藏版本和四川省德格版本整理，《音乐论注释》一文根据四川省德格版本整理出版。

དེབ་འདིའི་ནང་གི《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས》ཞེས་པ་ནི་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་རྩེ་པོ་ཏུ་ལར་བཞུགས་པའི་བྲིས་མ་དང་··· མི་ཁྲན་ཞིང་ཆེན་ཀྱི་རྩེ་དཀའི་པར་མ་ཁྱེར་བཟུང་ནས་ཝེགས་ཐྲིག་བྱས་པ་དང་། 《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》ཞེས་པ་ནི་མི་ཁྲན་ཞིང་ཆེན་ཀྱི་རྩེ་དཀའི་པར་མ་ཁྱེར་བཟུང་ནས་ཝེགས་ཐྲིག་བྱས་ཏེ་བསྐྱོན་པ་ཡིན།

དཔེ་ཐྲིག་འཁོད་འཛུར་པ། ལས་དང་ལེན།
མདུན་ཕོག་ཐུས་འགོད་ཕྱིད་ཆགས། ཀློའུ་ཐྲང།
ཁ་ཕྱང་འཕྲི་ཆགས། ཤེས་རབ་ནོམ་དཀ

རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས།

•

ས་བཅུ་ཀུན་དཔལ་ཆུལ་མཚན་ས་ཁྱས་ཀྱིས་བཀྲམས་པ།
མི་རིགས་དཔེ་སྐྱྲུན་ཁང་གིས་བསྐྲུན་པ།
1986 ཟླས་ཟླ་ 1 བོད་ལར་གཞི་ 1 བོ་བཐེག་ས་པ།
1988 ཟླས་ཟླ 10 བོད་ཀྱི་ཟིན་ལ་ལར་ཕྱིར་ 2 བ་བཏུབ་པ།
དེབ་རིར་སྐོར་ 0.62

ནང་དོན་མདོར་བསྡུས།

དབེ་དེབ་འདིའི་ནང《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས》དང་། 《རོལ་མོའི་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》། 《སྨྲོད་གཞས་དང་ནང་མའི་གཞས་ཀྱི་ཐུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་
བཟོད་པ》བཅས་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་གསུམ་བསྡུས་ཡོད།

བོད་རིགས་ནི་མེས་རྒྱལ་གྱི་མི་རིགས་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་གི་གཞས་དང་
ཞབས་བྲོ་ལ་མཁས་པའི་ཁོངས་མི་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེར་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་གླུ་
གཞས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་མ་ཟད། གནའ་དབེའི་རོལ་མོའི་རྩོམ་ཡིག
ཀྱང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། 《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས》ཞེས་པ་ནི་ས་གྲྭ
གོང་མ་རྣམ་ལྷའི་ནང་གི་ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དུས་རབས་བཅུ་''''
གསུམ་པར་ཚོགས་སུ་བཅད་ནས་མཇུག་པའི་རོལ་མོའི་སྐོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱགས
ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། བོད་ཀྱི་རོལ་མོའི་ལས་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་གཞིར
འཛིན་པའི་གནའ་དབེ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། གསུང་རྩོམ་དེའི་ནང་གི་རྗེད་བྱ་གཙོ་བོ
ནི། དང་པོ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྐོར་ལ་གང་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་བའི
དབྱངས་དང་དབྱངས་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་སོགས་བསྟན་པ་དང་། རོལ
མོའི་དབྱེ་བ་སྒྲ་ཅན་བསྟན་པ་དང་ལྟན་ཐུབ་རོལ་མོ་བྱེ་བྲག་བཤད་པ། གཉིས་པ
ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་གི་སྐོར་ལ་བསྟོད་སོགས་ཡུལ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་། བསྟོད
ཚིག་གནད་ཉིད་དབྱེ་བ། བསྟོད་ཚུལ་སྦྱན་ངག་སོགས་བཤད་པ། གསུམ་པ
དབྱངས་དང་ཚིག་སྦྱོར་སྐོར་ལ་ངག་གི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་བ་དང་། དཔེ་བསྟན་ཀུན་ལ
འཚམས་པར་སྦྱར་བ། ཞར་ཐུང་ཆུན་གཞན་རོལ་མོ་སོགས་བཤད་པ་བཅས་ཡིན།

《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》ཞེས་པ་ནི་ས་སྐྱ་པའི་སྒྲིད་དབང་གོར་རྒྱས་
ཀྱི་ས་སྐྱའི་ཁྲི་འཛིན་བདག་ཆེན་དང《ས་སྐྱའི་ཀུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》
ཀྱི་རྩོམ་པ་པོ་ས་སྐྱ་ཨ་ཀྱེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཞེས་གསོ་ཞིང་། རྩོམ་པ་པོའི་
མཁྱེན་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པས་གནའ་དེང་གི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་དང་། འཆད་
རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བརྟེན་གསུང་རྩོམ་རྣམས་དོན་ཟབ་ཅིང་གོ་སྐྱ་བ་
ཡོད། ཁོང་གིས་ས་པཎ་ཀྱི་མ་རྩོམ་ནང་དོགས་གནད་ཡོད་ས་ར་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ
འཇུག་ཞིབ་ཕྱ་གནང་ཡོད་པར་མ་ཟད། རོལ་མོའི་རྩོམ་ཡིག་གཞན་དག་ལྟང་དུ
བྱང་ནས་ནས་མ་རྩོམ་ནང་གི་ལྟ་ཚུལ་ཀྱི་ཁྱད་རྫས་སྐྱེལ་གནང་ཡོད་སྟབས་མ་རྩོམ་ལྟ་
བློ་ཀུ་ཕྱིད་རྒྱ་དང་ཞོ་བ་ལེན་རྒྱར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། 《སྟོད་གཞས
དང་ནང་མའི་གཞས་ཀྱི་ཕྱང་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བརྗོད་པ》ཞེས་པ་ནི་བོད་ལྗོངས་དགེ
འདོས་སྨོན་གྱ་ཆེན་མོའི་སྨོ་མཐུན་ཁོལ་ཁང་བསོད་ནམས་དར་ རྒྱས་ ལཁས་ ཀྱིས
བཙུམས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། སྟོད་གཞས་དང་ནང་མའི་ཕྱང་ཚུལ་དང་འཕེལ་ཚུལ
རྒྱས་བཤད་གནང་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་རོལ་མོ་དང་མེས་རྒྱལ་ནང
ཁུལ་ཀྱི་རོལ་མོའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པའི་སྐོར་ཡང་རྒྱས་བཤད་གནང
ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གི་རྩོམ་ཡིག་གི་ཐོག་ནས《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས》དེ་མང
ཚོགས་ཀྱི་ཁོད་དུ་ཆང་གཞི་ལ་བརྟེན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། འཇམ་གྲིང
ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱི་དཔྱངས་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ ཀྱང་ ཡིན་ པ
གསལ་ཐོར་མཛོན་པ་རེད།

དེབ་འདི་རྩོམ་ཕྱོག་ཏེད་སྒྲབས་སུ་བློ་མཐུན་ཁོལ་ཁང་བསོད་ནམས་དར
རྒྱས་ལཁས་ཀྱིས་བོད་ལྗོངས་རྩེ་པོ་ཏ་ལ་ནས《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས》ཀྱི་མ་དཔེ
གཡར་ཏེ་བཤུ་རོགས་གནང་བར་མ་ཟད། 《སྟོད་གཞས་དང་ནང་མའི་གཞས་ཀྱི
ཕྱང་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བརྗོད་པ》ཞེས་པའི་རྩོམ་ཡིག་ཀྱང་རྩོམ་པ་གནང་བ་ དང
ཀྱང་དཔྱང་མར་ལེའི་གསུང་རྩོམ་དང་མཉེ་ཅེ་ཏུང་གི་གསུང་རྩོམ་མི་རིགས་ཡིག

སྒྲུར་ཐུས་ཀྱིས《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས》དང《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》
ཞེས་པའི་པར་མ་གཏྲིས་གཡར་གནང་། ཡེ་ཤེན་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས《རོལ་མོའི
བསྟན་བཅོས》དང《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》ཟུར་ལྡ་ཕྱིད་ཆུར་གཡར
གནང་བཅས་ལ་བརྟེན་ང་ཚོའི་ལས་ཀར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟབས་དཔེ་དེབ
འདི་པར་དུ་འདེབས་པའི་སྒོབས་འདི་དང་བསྟུན་ནས་ཁོང་རྣམ་པར་སྲིང་ཐག་པ
ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའོ། །

སྲིག་པ་པོས་ 1985 ལོའི་རྟ་ 6 པར།

དཀར་ ཆགས

ས་བཅུ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་ པའི་ རོལ་
ཟློའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། 1
ལེའུ་དང་པོ། དབྱངས་ཀྱི་སྐོར། 2
ལེའུ་གཉིས་པ། ཚིག་སྒྲུབ་བའི་སྐོར། 5
ལེའུ་གསུམ་པ། སྒྲུབ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐོར། 7
ཏྲི་བའི་ཚུལ་འགའ་ཞིག་བཞུགས། 12
ས་སྐྱ་ཡ་ཐེལ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིག་པའི་གནས་
ལྔ་ལས་བཟོ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་ རོལ་ ཟློའི་ བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འཇམ་དབྱངས་ ཟླ་
མ་དགེས་པའི་སྐད་བའི་ ལྷུ་ དབྱངས་ ཟློ་ གསལ་
ཡིད་འཕྲོག་འཕྲིན་ལས་ ཡོངས་ཁྱབ་ ཅེས་ བྱ་ ཁ་
བཞུགས་སོ། 15
ཐོག་མར་ཟླད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། 19
བར་དུ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ། 23
ལེའུ་དང་པོ། དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྐོར། 23
ཚ་བཅད་དང་པོ། ཐུན་དོན་བཤད་པ། 23
ཚ་བཅད་གཉིས་པ། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། 28
ལེའུ་གཉིས་པ། ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་གི་སྐོར། 39

ས་བཅད་དང་པོ། བསྟོད་སོགས་ཡུལ་བཞི་ཞི་རྣམ་
ཀུན་བཤད་པ། 39
ས་བཅད་གཉིས་པ། བསྟོད་ཚིག་གནད་ཀྱི་དགྱེ
ཕེས་བཤད་པ། 43
ས་བཅད་གསུམ་པ། བསྟོད་ཕུལ་སྦྱན་དངས་སོགས་
དང་ལྡན་པ་བཤད་པ། 46
ས་བཅད་བཞི་པ། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་འབད་པར་
གདམས་པ། 48
ལེའུ་གསུམ་པ། དབྱངས་དང་ཚིག་སྒྲོར་བའི་སྐོར། 49
ས་བཅད་དང་པོ། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་ཕུལ་
བཅས་བཤད་པ། 49
ས་བཅད་གཉིས་པ། ངག་གི་བྱེ་བྲག་དགྱེ་བཅས་བཤད་པ། 51
ས་བཅད་གསུམ་པ། དམེ་བསྟན་ཀུན་ལ་འཚམས
པར་སྒྲོར་བ་བཤད་པ། 55
ས་བཅད་བཞི་པ། མཁས་ལ་ཀུན་འཆུག་གདམས
ངག་བཤད་པ། 57
ས་བཅད་ལྔ་པ། ཞར་བྱུང་ཆུན་གཞན་རོལ་མོ་བཤད་པ། 61
ས་བཅད་དྲུག་པ། རྒྱས་པར་མི་འཚད་ཀྱུ་མཚན་བཤད་པ། 75
མཐའ་མར་མཇུག་གི་ངོན་བཤད་པ། 76
སྒོང་གཞས་དང་ཆང་མའི་གཞས་ཀྱི་བྱང་ཚུལ་མདོ་
ཅམ་བཟློད་པ། ... ཞོལ་ཁང་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བཙུམས་པ། 87

རིལ་ཨོའི་ཁམས་ཁ་ཅོས་ཞིས་བྱ་བ།

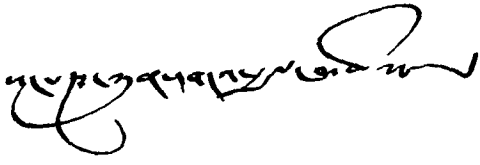

རོལ་མོའི་ཁམས་ཁ་ཅོས་ཞིས་བྱ་བ། བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དཔྱང་ས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ཀང་གི་རྣམ་འགྲུལ་ལས། །ཐུང་བའི་རྟོ་ཇེ་དཔྱང་ཅན་མ་ལ་བཏུད། །རོལ་མོའི་སྒྲོར་བ་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡི། ། ཏི་མེད་གཞུང་འདི་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ། ། དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། ། ཐཱུན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བ་དང་། ། ཆགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་གཡོ་བ། ། དེ་ཀུན་རོལ་མོ་མཁས་ལས་འབྱུང་། ། བློ་ངན་གཟུགས་ཀྱིས་ཕོངས་པའང་རུང་། ། རིན་ཆེན་ནོར་དང་བྲལ་ཡང་བླ། ། རོལ་མོའི་ཆ་ལ་མཁས་ཀྱུར་ན། ། ཆོགས་ཀྱི་ནང་ན་ཆུན་ལྟར་མཛེས། ། གང་ན་ལོངས་དང་ཟླ་གསར་དང་། ། གར་དང་རོལ་མོའི་ཟླ་ཡོད་པ། ། དེ་ན་ཆུ་ངན་ཡོད་མེད་པས། ། དེས་ན་རོལ་མོ་བཟླགས་པ་ཡིན། ། འགའ་ཞིག་འགའ་ལ་མི་མཛེས་ཤིང་། ། ལ་ལ་གཞན་ལ་མཛེས་མ་ཡིན། ། མཁས་ཆེར་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་ཕོགས། ། ཀུན་ལ་མཛེས་པ་རོལ་མོ་ཡིན། ། དཀོན་

མཆོག་མཆོད་ཕྱིར་འདུས་པ་དང་། །ཕན་ཚུན་བཟླ་ཕྱིར་འདུས་པ་དང་། །ཕྱན་
ས་ཆོག་པ་མཐོང་བའི་ཆེ། །མཁས་པས་རོལ་མོ་བརྩམ་པར་བྱ། །

ལེའུ་དང་པོ། དགྱར་ཀྱི་སྐོར།

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་ཀུན་གཞན་ལས། །བྱང་བའི་རོལ་མོ་གཏིས་སུ་འདོད།། །
དེ་དག་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི། །དབྱི་བས་དཔག་མེད་འགྱུར་བར་བཤད། །དེ་ལ་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡི། །ང་རོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། །འདྲེན་པ་དང་ནི་བཀྲག་པ་
དང་། །བསྐྱར་བ་དང་ནི་ལྷོངས་ཏེད་དོ། །དེ་དག་འདྲེན་པའི་དབྱི་བ་ཡིས། ། ཐ་
དད་འགྱུར་བཞང་བཤད་པར་བྱ། །ཕ་པོ་བསྒྲེང་དང་བཀྲག་པ་དང་། ། བསྟོད་དང་སྨད་པའི་ང་རོས་ཏྲངས། །ཁྱགས་ལ་ཀུང་དང་བརྟེགས་པ་སྟེ། །དེ
ལ་གཏིས་གསུམ་བཞི་སོགས་སོ། །བསྐྱར་ལ་མཁྱེན་ལྷ་སྣ་ལྷན་ཏེ། །དེ་ལ་རིང
དང་ཐུང་གཏིས་སྐྱར། ལྷོངས་ལ་རིང་དང་ཐུང་བ་སྟེ། །དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཐོག
མཐའ་རགས། །མདའ་གཞུ་ཡི་ནི་འཕྲལ་འཁོར་ལྟར། །རང་སྒྲ་ཀུང་པས་མི
ནུས་ཕྱིར། །དེ་དག་ཆོགས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིས། །ཆུ་བ་བདེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །
དེ་ལ་ཀུང་པ་མ་འདྲེས་པ། །ཆོགས་པ་ཐེལ་བའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་སྐྱོར་དང
དངོས་གཞི་དང་། །མཇུག་ལ་གཏིས་གསུམ་བཞི་པོ་ཐེལ། །ཤོ་ཤར་ཐེལ་དང
བཐེས་ཐེལ་བས། །ཐེལ་བ་དེ་ཡང་གཏིས་ཐུ་འགྱུར། །ཤོ་ཤར་ཐེལ་ཐ་ཕ་དད
དེ། །བཐེས་ཐེལ་ཕ་དད་གཏིས་གཅིག་འགྱུར། །ཏྲངས་ནས་བཀྲག་དང་བཀྲག
ཏྲངས་ལ། བསྐྱར་ལྷོངས་ལྷོངས་བསྐྱར་སྐྱར་བ་དང་། །ཏྲངས་ནས་བསྐྱར་དང
བསྐྱར་ཏྲངས་ལ། །བཀྲག་ལྷོངས་ལྷོངས་བཀྲག་སྐྱར་བ་དང་། །ཏྲངས་ནས
ལྷོངས་དང་ལྷོངས་ནས་ཏྲངས། །བཀྲག་བསྐྱར་བསྐྱར་བཀྲག་སྐྱར་བ་དང་། །

རང་སྒྲ་ཀུང་པར་བྱང་པ་ལ། །གཞན་སྒྲ་བརྗེགས་པར་སྒྲུར་བ་དང་། །རང་
ཉིད་ཡོངས་སུ་བརྗེགས་པ་ལ། །གཞན་སྒྲ་ཀུང་པར་སྒྲུར་བ་དང་། །རང་ཉིད་
ཡོངས་ཤུ་བྱང་པ་ལ། །རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྒྲུར་བ་དང་། །རང་ཉིད་བརྗེགས
པ་དེ་ཉིད་ལས། །བརྗེགས་པའི་ངོ་གཞན་སྒྲུར་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་སྒྲུར་བ་དེ
དག་ལའང་། །རང་ངམ་གཞན་ནམ་བསྲེས་པ་དག །གཉིས་གསུམ་བཞི་སོགས
ཅི་རིགས་པར། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྟེས་སུ་ཟིང་། །དེ་ཡང་དབྱེ་ན་རྣམ་གཉིས
ཏེ། །བསྟན་བྱ་མེད་པའི་ང་ཙོ་དབྱངས། །དབྱངས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་མོད
ཀྱང་། །དོན་ལྡན་སྟོན་པ་ཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡང་སོ་སོའམ་སྲེལ་བ་ཡི། །ཚུལ
ལ་ཞིབ་པའི་ཟློ་ཡིས་དཔྱད། །དབྱངས་ཀྱིས་བྱངས་ལ་ཆོག་གིས་དགྱུག །དབྱངས
ཀྱིས་བསྒྲུར་ལ་ཆོག་གིས་ལྷེངས། །དབྱངས་ཀྱིས་བྱངས་ལ་ཆོག་བྱངས་དང་། །
དབྱངས་ཀྱིས་བཀྲག་ལ་ཆོག་བཀྲག་དང་། །དབྱངས་ཀྱིས་བསྒྲུར་ལ་ཆོག་བསྒྲུར
དང་། །དབྱངས་ཀྱིས་ལྷེངས་ལ་ཆོག་ལྷེངས་དང་། །དེ་དག་བཟློག་སྟེ་ཟློ་བའོ།།
དེ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་དབྱངས་ཉིད་དམ། །ཡང་ན་ཆོག་གིས་སྒྲུར་བར་བྱ། །ཡང
ན་མཚམས་སྦྱོར་མེད་པ་ཏེ། །རང་ཉིད་སྒྲུར་ཏེ་ཟློ་བར་བྱ། །དེ་ཡང་རིམ
དང་ཅིག་ཅར་དང་། །ཚུར་དང་ཐུལ་བའི་ཚོལ་བ་དང་། །བསྒྲིམས་དང་ཟློ་ད
བའི་ང་ཙོ་དང་། །བཏེག་པ་དང་ནི་བཅུམ་པ་རྣམས། །ཡོ་མོ་མ་ནིང་འདྲེན་པ
ལ། །ཀུང་པའམ་སྲེལ་བའི་ང་ཙོས་དབྱངས། །དེ་ལ་ཡོ་སྒྲ་བརྗེད་པ་སྟེ། ། མ་ཡི
ཟླ་ལ་སྟན་པ་འབྱུང་། །མ་ནིང་ཟླ་ཞི་བཅུན་པ་ཡིན། ། དེ་བཞིན་ཡོ་ཟླ་གསལ
ལ་ངར། །མ་ཡི་ཟླ་ཞི་ཕ་ཞིང་འདར། །མ་ནིང་འགྱུར་ཞིང་མཉན་པ་དགོས། །
དེ་ལྟའི་ཟླ་ཟློ་ར་ཞི་ཏག་ཉིད། །ཟློ་བའམ་ད་ངོས་གཞི་མཐུག་རྣམས་ལ། །ས་ས
བ་འམ་སྲེལ་བ་ལས། །མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་བྱ། །དེ་ལྟའི་དབྱེ་བ་དེ
དག་ཀྱང་། །འདྲེན་པའི་དུས་སུ་འདྲོངས་པ་དང་། །བསྒྲུར་ཚེ་འགྱུར་དང
འགྱུགས་པ་ཡི། །དུས་སུ་ཁྱུགས་དང་ལྷེངས་ལ་འཇམ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མཉན

པ་དང་། །ཕོ་མོ་ལ་སོགས་སྣ་དགུ་ལ། །རང་སྣ་ལེགས་པར་ཕྱིན་པ་དང་། ། ཆོག་ཀྱི་དུས་སུ་ཆོག་གསལ་ཞིང་། །དབྱངས་ལ་དབྱངས་ཀྱིད་གསལ་བ་དང་། ། དེ་དག་བསྲེས་ཆེ་ལེགས་འདྲ་ལ། །འདྲེས་ནས་སོ་སོར་གསལ་བའོ། །དབྱངས་ མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཕམས་ཅད་དུ། །གང་ལས་འདྲེན་དང་གང་དུ་དགུག །གང་དུ་ བསྐྱར་དང་གང་དུ་ལྷོངས། །གང་དུ་འཛིག་དང་གང་གིས་སྐྱོར། །གང་བསྟོད་ གང་དུ་སྨད་པར་བྱ། །གང་བསྒྲིམས་གང་དུ་ལྷོད་པར་བྱ། །གང་དུ་དབྱངས་ ཡིན་གང་དུ་ཆོག །གང་དུ་ཆུར་དང་གང་དུ་དལ། །གང་ཞིག་ཚོ་སྣ་གང་དུ་ མ། །གང་དུ་མ་ནིང་སྣ་ཏང་དང་། །གང་དུ་བསྲེས་ཐུལ་བྱ་བ་རྣམས། །ཆོར་ བཅད་རིམ་པ་གང་ལེན་པ། །དེ་ལ་ས་མཚམས་མཁས་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ ནས་ཀྱེན་ལ་བརྟག །འདྲེན་པའི་ཀྱེན་དུ་ཙ་ཚུ་སོགས། །བསྐྱར་བའི་ཀྱེན་དུ་ལ་ ཚ་སོགས། །ཐཀ་པའི་ཀྱེན་དུ་ཙ་ཡི་སོགས། །ལྷོངས་པའི་ཀྱེན་དུ་ཙ་ཙ་ སོགས། །འདྲེན་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་ལ། །རིང་བ་དང་ནི་ཐུང་བ་དང་། ། ཀྱེན་དང་ས་མཚམས་གཅོད་པ་དང་། །དྲག་ཞན་ལ་སོགས་ངེས་པ་དང་། །ཆ་ ངེས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྐྲོན་མ་ལའང་། །འདི་དག་འདི་ ཡི་གནས་ཡིན་ཞེས། །སོ་སོར་ཕྱེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་སོ་སོའི་དབྱངས་ ཤེས་ནས། །སྒྲ་ཡི་སྐྱོར་བ་ཀྱིད་བཤད་ཅིག །མཚོད་དབྱངས་བསྐྱར་བ་གཙོ་ཐོ་ ལྟེ། །ཟླ་ལ་འདྲེན་པ་གཙོ་ཐོ་ཡིན། །རྟོགས་བརྗོད་ལ་ནི་བསྐྱར་ཐུང་ངོ་། ། རྗེས་སུ་བརྗོད་ལ་བསྐྱར་འདྲེན་ཐུང་། །སྒྲ་ནི་ཀུན་ལ་ཀུན་འཇུག་ཀྱང་། །འདི་ དག་གཙོ་ཐོར་འདྲེན་པ་མཐོང་། །དེ་ལྟར་དབྱངས་སྐྱོར་ཤེས་རྣམས་ལ། །མཚོན་ ཕར་ཕྱིད་པའི་དཔེ་གཞན་བཤད། །མདའ་གཞུ་ལྷགས་ཀྱུ་གཤོལ་མདའ་དང་། ། གདུགས་དང་བས་ཏ་ཏོ་རྗེ་ནས། །ཁ་ཆབས་འཁོར་ལོ་འདྲ་བ་སྟེ། །གང་ཞིག་ འདྲེན་པའི་དབྱངས་རྣམས་ལ། །དཔེ་འདི་ལྟན་པར་ཁོ་ཐོས་མཐོང་། །དེ་ལྟར་ བསྟན་ཏེ་ཆུས་བཤད་པ། །འདི་ལས་སྐྱོས་པ་གཞན་མེད་དོ། །རྣམ་པར་ཐྲོས་ནི་

མཐའ་ཡས་ཏེ། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་འཕྲད་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བློ་ཁྱོས་ལྟན་པ་
ཡིས། །དང་པོར་སྟོན་དཔེན་མཁས་བསྟེན་ཏེ། །ཕྱིས་ནས་རང་གིས་ལེགས་
བརྟགས་ན། །ཏི་ཟའི་དབང་པོ་ལྟ་བུར་འགྱུར། །རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ལས་
དབྱངས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ། །

ལེའུ་གཉིས་པ། ཆོག་སྟྲོར་བའི་སྐོར།

དེ་ནས་ཆོག་གི་སྟྲོར་བ་ཡང་། །ཁྱེད་ལ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་བཤད། ། ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟོད་པ་དང་། །དམན་པ་རྣམས་ལ་སྨད་པ་དང་། །མཉམ་པ་
རྣམས་ལ་འགྲན་ཆོག་དང་། །ཀུན་ལ་དགེ་བའི་བྱ་ཐུང་ངོ་། །དེ་དག་སོ་སོའི་
རྣམ་གཞག་ཀྱང་། །མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་བཤད་པས་ཏོན། །ཡོན་ཏན་ཤེས་རབ་
བསྟན་པ་ཡིག། །ན་སོ་ནོར་ཀྱིས་ཆེ་བ་ཐུག །རིམ་བཞིན་ཁྱད་པར་ཞུགས་
པས་ན། །བཀྲར་བཤད་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དད་པས་
བཀྲར། །ཤེས་རབ་ཅན་ལ་ལུགས་ཏྲིས་པས། །བསྟན་པ་ཆེན་ལ་ཕྱག་གིས་ཏེ། །
རིགས་ཀྱིས་ཆེན་ལ་ཞེ་སས་སོ། །ན་སོས་ཆེན་ལ་བསྟེན་བཀྲར་ཀྱིས། །ནོར་ཀྱིས་
ཆེན་ལ་ངོ་དགས་བཀྲར། །ཆེ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་ཅིང་། །ཏྲེགས་པ་ཅན་ལ་བློ་
མེད་པ། །རབ་ཏུ་ཐུང་བ་བསྟན་པ་ཉམས། །སྐྱེ་བོའི་བདག་པོ་རིགས་དམན་
པ། །ཆོགས་ཀྱི་ཀཱི་ཙོ་བོ་ལོ་ཁང་ས་ཀཱཏས། །ཕྱུག་པོ་ས་རར་སྟའི་དབང་ཀྱར་པ། ། ཨང་པོའི་ནང་ན་ཀནོང་བའི་ཀན། །ཀཱཏན་ལ་བརྟས་ན་སྨད་པར་ཐུ། །བདག་
ངང་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་ཡི། །རང་ཕྱོགས་བསྟོད་ན་འགྲན་པའི་ཀན། །ཚུལ་
མིན་བརྗོད་ན་བཟློག་སྟེ་བརྗོད། །དེ་ལ་སྨད་སྒྲ་མི་འཇུག་ཀོ །ཤེས་ཐུའི་ཀན་
ལ་རབ་མཁས་ཤིང་། །ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ལོག་པས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

ཐོབ་འགྱུར་བ། །འདི་ནི་མཁས་རྣམས་དགའ་བྱེད་ཡིན། །རྒྱལ་པོ་ལྷོད་དང་
མཛངས་ལ་ལུགས། །དཔའ་ལ་གཡུལ་ངོ་བྱད་ཤེད་རྒྱན། །ཚོང་པ་ཟོང་དང་
ཞིང་པ་ཞིང་། །ཆུལ་བཞིན་མིན་པས་ཚོང་པ་དགའ། །མདོར་ན་ས་སོའི་བྱ
བ་ལ། །བློ་དང་ལྡན་པས་མཐུན་འཇུག་བཟོད། །ལྷག་པས་ཀྱང་ནི་དེ་ལྟར
གསུངས། །ཞེས་ཅན་རྡེན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །དེ་ལྟར་བསྟོད་ཕོགས་ཡུལ
ཤེས་ནས། །ཇི་ལྟར་བསྟོད་དང་སྨད་པ་དང་། །འགྲན་དང་དགའ་བར་བྱེད་པ
ཡི། །ཆོག་སྨྱོར་གནད་ཀྱང་ང་ཡིས་བཤད། །དེ་ཡང་དཀྱེ་ན་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །
ང་བོ་འམ་ནི་དཔེ་ཡིས་ཕོ། །རང་དང་རང་གི་ཆོས་བཤད་པས། །ང་བོ་དེ
ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། །རང་གི་ང་བོ་ལུས་ངག་དང་། །ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན
བརྗོད་པ་ཅམ། །ལུས་ངག་ཡིད་ལས་གཞན་པ་ཡི། །འབྱོར་དང་དཔང་ཐང་རིན
ཡོན་ཏན། །བཅུ་དང་སྡེ་པར་སྨྲ་ལ་ཕོགས། །བསྟོད་པར་བྱེད་ན་རང་གི་ཆོས།།
ཕྱོགས་གཅིག་གམ་ནི་ཕལ་ཆེར་ཀྱིས། །འདི་བའི་ཡོན་ཏན་ལེགས་བརྗོགས་ཏེ། །
དེ་འདྲ་ཁྱོད་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས། །མཆུངས་པར་སྨྲོ་བ་དཔེ་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག
བརྗོག་པས་སྨད་པ་དང་། །འགྲན་པའང་བདེ་བླག་ཤེས་པར་འགྱུར། །དེ་ཡང
ས་གསེར་ཆུ་མཆོ་ཀྱ། །ཆུང་དང་རྣམ་ཐོས་བྱ་ལ་སོགས། །གཞན་ནི་ཁོན་ལྟེང
ཆུ་བྱར་འདུ། །ཀྱི་མ་བདེ་འབྱས་བྱ་ཐོ་ཡར་བཞེན། །ནེ་ཙ་ཀྱི་བ་འདྲ་བར
འདོད། །དེ་བཞིན་ཏི་ཤ་གསེར་དང་དངུལ། །དགེ་ཕྲིག་སྟང་ཆུ་ནས་ཀཡས་དང
གཡོན། །ཆུལ་ཕྱོན་ལ་སོགས་འགྲན་ཤ་ལས། །ཅིག་ཤོས་ལྟག་པའི་དཔེ་བཟོད
བྱ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་སོ་སོ་འམ། །ཐམས་ཅད་སོ་སོར་སྨྲར་བར་བྱ། །དེ་ལྟར
སྨྲར་བ་དེ་དག་ཀྱང་། །ཐོག་མར་བསྟོད་སོགས་ཡུལ་བརྗགས་ཏེ། །དེ་ཕྲེས་ཆོག
ལ་བརྗག་པར་བྱ། །གཞན་དུ་གཞི་མ་གྱུབ་པ་ཡི། །ཁྱད་པར་བཟོད་པ་ར་བ་ཏུ
དགའ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཡིས། །མཁས་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ནི། །
མཆོད་པ་ལ་ནི་སྟན་ངག་སྨྲར། །ཕལ་ཆེར་ཆོས་པ་འདུ་བས་ནི། ཀླུ་ཁང་བ

ལ་འདོད་ཆུལ་ཆོག །སྒོམ་ཆེན་སྦྱངས་པ་ཚུང་བས་ན། །འདོད་ཆུལ་སྦྱར་བ་
རྟོགས་བརྗོད་ལ། །གཞན་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་པས་ན། །རྗེས་སུ་བརྗོད་ལ་གང་
སྣང་སྤྱར། །ཀུང་པ་གཏིས་ནས་བྱུག་གི་བར། །ངག་འདོན་འཕྲིལ་ན་ཆོགས་བཅད་
གཅིག །དེ་ལ་རྗེས་སུ་བསྟན་ལ་སོགས། །ཇི་ལྟར་བདེ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱ། ། །
དབྱངས་དང་བཅས་ལ་ཕལ་ཆེར་ནི། །ཡི་གེ་མཉམ་མམ་མི་མཉམ་ཡང་། །ཆོད་
སུ་བཅད་པའི་རྣམ་གཞག་འཇུག །བདེ་འཇམ་དོན་ལ་ཆོགས་བཅད་དམ། །ཡང
ན་ཀུང་པ་ཅི་བདེར་སྤྱར། །ཀུན་ཀྱིས་གོ་ཞིང་བརྗོད་པ་བདེ། །དོན་དང་མཐུན
པ་དཔེས་འགྲེག་ལ། །སྒ་ཕྱི་མི་རྒྱས་མི་འགལ་ཟླ། །དབྱི་བསྡུ་ཤེས་ན་མཁས་པ
ཡིན། །དེ་འདྲ་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ། །སྦྱངས་པའི་སྟོབས་ལས་འཕྱང་བ་སྙམ།། །
འདིར་ནི་ཆོག་སྦྱོར་མདོར་བསྡུས་ཡིན། །ཆུས་པར་ཁོ་ཐོས་གཞན་དུ་བཤད། ། །
བློ་དང་ལྡན་པས་དེ་བསྟེན་ཏེ། །འབད་པས་ནན་ཏན་བྱས་ནས་ཀྱང་། །ཕྱིས
ནས་རང་གིས་ལེགས་སྦྱངས་ན། །ཀུན་དགའ་ལྟ་བྱའི་མཁས་པར་འགྱུར། །རོལ
མོའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཆོག་སྦྱོར་བའི་ལེའུ་སྟེ་གཏིས་པའོ། ། ། །

ལེའུ་གསུམ་པ། ཐུགས་བ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རྩོད།

དབྱངས་དང་ཆོག་གི་དོན་ཤེས་པས། །ཕྱིས་ནས་སྦྱོར་བ་རབ་ཏུ་བརྩམ།། རང་དང་རྗེས་སུ་འཚམ་པ་ཡི། །གོགས་པོ་ཉེ་བར་གཞག་པར་བྱ། །ཟླ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟློས་ཚུལ་ཀྱིས། །ལང་ས་ལ་ལག་པ་འགྲམ་པར་བཞག །མཆོད་ལ་ཟླུས་
བྱས་མིག་ཕབ་སྟེ། །དང་བས་ཕྱིལ་ཀུང་བཟང་པོ་བཅའ། །རྟོགས་བརྗོད་ལག
པའི་བཏུ་སྦྲོད་པའི། །ཅོག་ཕུའམ་བཟང་པོའི་འདུ་ཤུང་ཡིན། །བཤགས་པ
ཀུན་ཏུ་ཀཱོང་ཚུལ་ཀྱིས། །ཐུས་བཅུ་གས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་འདུད། །དེ་བཞིན

བསྟོད་ལ་སྨྲ་བའི་ཚུལ། །སྨན་དང་འགྲན་ལ་ཕྱིགས་པའི་ཚུལ། །རྟོགས་པ་
བརྗོད་ལ་ཀོ་བའི་ཚུལ། །རྗེས་སུ་གདམས་ལ་མན་ངག་ཚུལ། །བཤགས་ལ་ཉམ
ཐག་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། །དགའ་ལ་དགའ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །ཏུང་པ་ལ་སོགས་རྗེས
བསྟུན་ལ། །དེ་དང་རྗེས་མཐུན་དབྱངས་ཀྱིད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་ན་འཇིག་རྟེན
དང་། །རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་མཇེས་པར་འགྱུར། །ཕྱིར་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན
ཡང་། །ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་ཁྱེ་བག་དང་། །ཏན་དང་གཞོན་ནུའི་དབྱེ་བ་དང་།།
རྒྱུས་དང་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པའི། །ཁྱད་པར་ཀྱིས་མི་འདྲ་བའི། །དགྱངས
ཀྱི་སྟོར་བ་དུ་མ་མཐོང་། །དབྱས་པ་ནམས་ཀྱིས་ལྷིར་ཞིང་འགྱུར། །གཙང་པ
འཆར་ཞིང་གསལ་བ་ཡིན། །གཙོར་ཞིང་མདུད་པ་མངའ་ཅས་པ། །ཁམས་པ
ནམས་ནི་བརྗེད་ཅིང་ཐོང་། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ནམས་ལ་ཡང་། །སོ་སོར་ཕྱེ་ན
ནམ་པ་མང་། །མདོར་ན་སྨད་གདངས་བྱེ་བྱག་གིས། །རང་ལ་ལྟན་ཅིག་རྒྱུས་པ
ཡི། །འགྱུར་ཀྱི་ཁྱེ་བྱག་ཤེས་པར་བྱ། །སྒོམ་དཔོན་གཞན་ཀྱིས་བསྟྱུར་ནི། །
ཚོན་ཐོ་བཞིན་དུ་བསྟྱུར་དུ་ཟུང་། །སྟོན་ཀྱི་དབྱངས་མཁན་ཆེག་ལ་མཁས། །ད
ལྟ་ནམས་ནི་དབྱངས་ལ་སྟོང་། ། ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་དབྱངས་མཁན་ནམས། །མི
མཁས་བློ་ཆུང་གྱུ་ལ་དགའ། །ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་འཆར་འགྱུར་སྙམ། །གཞོན
ནུའི་ཆེ་ན་འགྱུར་ཁྲུགས་བདེ། །དར་ལ་བབ་ན་མཀྱེན་པ་བཟང་། །ཏུས་པར
འགྱུར་ན་ཆེག་ལ་མཁས། །ཕལ་ཆེར་བྱད་མེད་ནམས་ཀྱི་ཕྱ། །རྒྱུས་པ་ནམས་ཀྱི
སྟོམ་པ་ཡིན། །གཞོན་ནུའི་ཆེ་ན་ཕྱ་བ་སྟེ། །དར་ལ་བབ་ན་སྟོམ་པར་འགྱུར། །
ཏན་པ་ནམས་ཀྱི་མཀྱེན་པ་ཞུམ། །བ་ཚ་ཅན་ཀྱི་ཆུ་འཐུང་ཞིང་། །སྙུམ་བག་ཅན
ཀྱི་ཁ་ཟས་ཟ། །ལྟག་པ་ཅན་ཀྱི་གནས་འདུག་པའི། །མི་ནམས་ཕལ་ཆེར
མཀྱེན་པ་སྟོམ། །དེ་ལས་བཟློག་པ་ཕྱ་བ་ཡིན། །ནུ་བར་སྙན་པ་འགྱུར་ཁྲུགས
དང་། །གཙོད་མཚམས་དང་ནི་ངག་སྙན་པ། །ཕྲེབས་མཁས་པ་ལས་བྱུང་བ
ཡིན། །དེ་ཡང་ཐུབ་པའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་། །མདོར་ན་ཐོག་མའི་ཐོག

དབོན་ཀྱི། །རྟེས་སུ་ཕྱི་མ་འཇུག་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་
རྣམས། །དཔེ་ཡི་མིང་གིས་བཤད་པར་བྱ། །འདྲེན་པ་དཔག་བསམ་ལྷུན་ཤིང་
སྟེ། །བཀྲག་པ་མེ་ཏོག་འཕྲི་ཤིང་ཡིན། །དབྱས་ཞན་ཆུ་ཀླང་དལ་འགྲོ་བ། །
འགྱུར་ཁྲག་རྒྱ་མཚོའི་ཟླ་བར་བཤད། །ཆོག་སུ་ཞོང་གིའི་ང་ཙོ་སྟེ། །དབེན་
པར་བྱང་བ་ཙོལ་བའི་ཆུལ། །མཁས་པའི་མདུན་ས་ནི་ཅོའི་དབྱངས། །མ་བྱའི་
འཇོ་སྒྲིག་ཚོངས་ནང་དུ། །སྒྲོ་ཆེ་དང་བ་ཀུན་འདྲེན་པ། །རྟེས་སུ་དགའ་བ་
འདོད་ལྟའི་མདའ། །མཆོད་ལ་དགེ་བའི་མེ་ཏོག་སྟེ། །བ་ཚ་ལི་ཆུ་ཀླང་ཕྲིག་སྒྲོང་
ལ། །རང་ཕྱོགས་བསྟོད་ན་ལྟ་ཡི་ཏ། །ཚ་ཙོལ་སྨོད་ན་འཁོར་ཟིལ་གནོན། །
ཀུན་ཏུ་སྙན་པ་ཏི་ཟའི་དབྱངས། །ཐེལ་བ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་ལྟན་ཡིན། །དེ་ལ་ས་གས་
པའི་རྣམ་པ་ཡིས། །འདྲེན་པའི་ཁྱད་པར་ལེགས་བརྟགས་ཏེ། །དབྱངས་ཀྱི་སྒྲོར་
བ་གཞན་ལ་ཡང་། །ཇི་ལྟར་འཚམས་པར་སྒྲོར་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་
མཁས་པ་ལ། །ཀུན་ཏུ་འཇུག་པའི་གདམས་ངག་བཤད། །དལ་བ་ལ་ནི་མི་
འཚམས་ཤིང་། །ཚུར་བ་ལ་ནི་མ་བརྟེས་ལ། །འཕེལ་བའི་ཆེ་ན་མ་འདྲེས་པ།
དབྱགས་འཇམ་མ་ཞུམ་ས་ཕྱོགས་པའི་གནད། །དབྱངས་སྒྲོར་མང་ན་ངོན་གོ་ཆུང་།।
བདེ་འབྱམ་མང་ན་ཕ་མལ་ཟློ། །ཏ་ཙང་ཐལ་ན་མཁས་པས་ཁྲིལ། །རན་པར་
ཕྲེལ་བ་དུས་ཀྱི་གནད། །ཀུན་ལ་མཁས་པས་རང་ཉིད་ཕྱོ། །འགྱུར་ཁྲགས་
འབྱོངས་པས་ངག་ལ་བྱམས། །ཆོག་སྒྲོར་ལེགས་པས་གཞན་ལ་སྙན། །འཇམ
ཞིང་འཕྲོད་པ་སྒྲངས་པའི་གནད། །ཏ་ཙང་ཆོད་དང་འཕེབས་པ་དང་། །དོན
མི་ཏོགས་དང་མི་ལྡོ་བ། །གཞན་དུ་ཡེངས་པ་ཟློ་ཡི་ཟློན། །ཟུར་མ་ཕྱིན་དང
ཟློས་པ་དང་། །ཆོག་ལྟད་ཅན་དང་མི་གསལ་བ། །གཅོད་མཚམས་ནོར་བ་ཆོག
གི་ཟློན། །དབྱངས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་བརྟེས་པ་དང་། །ཏ་ཙང་མཁྱོགས་ཐུལ
བཅོར་ནས་འདོན། །བཅོས་ཤིང་ལྷ་བ་གདངས་ཀྱི་ཟློན། །རྣམ་འགྱུར་ཡ་ཡོ
བཞིན་ཐུབ་དང་། །མི་ལྟ་བ་དང་ཕྱུགས་ལྟར་བལྟ། །གཟིར་དང་འཚབ་པ་ལུས

ཀྱི་རྒྱུན། །སྟོན་ལ་འགྲོ་དང་ཕྱིས་ནས་འཕེན། །ཆེ་དང་ཆུང་དང་མི་བཟོ་དང་།།
མཁས་འདོད་ཕྱིད་པ་ཁྱོགས་ཀྱི་རྒྱུན། །ཀུན་ཏུ་གཡེར་དང་ཕན་ཚུན་སྨྲ། །ཆེད་
ཆར་མི་འཛིན་མ་རངས་དང་། །དོན་ཀོ་མེད་པ་ཉན་པའི་རྒྱུན། །ཆོག་ལ་ཟོངས
ན་བརྟས་པའི་ཆུ། །དབྱངས་སྨོར་མེད་ན་བཞད་གད་ཆུ། །དུས་ཆོད་མེད་ན་རྒྱ
བའི་ཆུ། །དགོས་པ་མེད་ན་ལྷོག་པའི་ཆུ། །མཁས་པ་འདུས་ཤིང་མང་ཡོས
བསྐོར། །ཁྱོགས་པོ་ངན་ཞིང་འཁྱན་ཟློ་མང་། །སྨྲངས་པ་ཆུང་ཞིང་སྲོབས་པ
ཞན། །ཟློ་ཁྱོས་ངན་པ་ལྷུག་པའི་ཆུ། །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཡོགས་མང་ན། །ཇི
ལྟར་ཀྱར་ཀྱང་དོར་བར་བྱ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱར། །མཁས
པས་དགེ་བ་ཕྱིལ་ཕྱིར་ཟླང་། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཆེན་གཞན་ལས། །བྱང་བའི
རོལ་མོ་རྣམས་ལ་འབད། །ཁྱིང་ཐུ་པི་ལང་ཏ་ཏ་དང་། །འཁར་ཏ་ཏ་ཟླུམ་ཏ
བོ་ཆེ། །ཏ་ཕྱན་ཆ་ལང་ཀ་ཏ་ཀ། །དེ་ལ་ཁ་ཅ་ཅ་ཟླུམ་ཏ
ཆ་ཆ། །ཏ་ཕྱན་ཆ་ལང་ཀ་ཏ་ཀ། །ཏ་ཕ
ཆ
ཆ
ཆ

དྲུག་ལས་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི། །བྱ་ཡི་སྒྲོར་བ་འདིར་མ་བཤད། །ཁྲོག་མ་ཉིད་པ་ལ་
སོགས་པ། །ཐུབ་པས་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་གང་། །ཐོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་མཐུན་པ་
རྣམས། །འདི་ཡི་ནང་ན་འདུ་ཤེས་བྱེས། །རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ལས་སྒྲོར་བ་
གཏན་ལ་དབབ་པ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་སྟོན་སྒྲུབས་མཐུས། །འདིར་ནི་བློ་ཁྲོས་རྣམ་པར་
གསལ་ཐོབ་པ། །དཔལ་ལྡན་དགེ་བསྟེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས། །ཁྲོགས་
པོ་དགའ་བ་ཞིལ་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན། །རང་བློ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་སྒྲུབས་ན། །
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལྟར་རིང་། །དེ་ལྟར་དགོངས་ནས་རྒྱལ་
དང་དེ་སྲས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་སྒྲུབས་ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས། །
གང་དག་མ་འོངས་དུས་ན་འགྲོ་བ་ཡི། །སྒོན་མ་ལྟ་མིའི་ཟླ་མར་བྱའོ་ཞེས། །
བརྩོན་པ་དམ་པའི་གནས་ལ་ཁས་འཆེ་བའི། །རྒྱལ་བའི་སྲས་དེས་མཆོག་ཏུ་ཤེས་
བྱ་སྒྲུབས། །སྟོན་ཆད་གཞན་ཀྱི་ཡིད་ལ་མ་ཤར་བ། །འདི་འདྲ་གང་གིས་ཤེས་
དེ་ཟློ་གྲོས་ལྟེན། །ཆུ་ཤོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་རྣམ་དཔྱད་པའི། །དོན་དེ་རྟོག
ཀྱང་དེ་ལ་ངོ་མཚར་མེད། །དེ་ལྟར་གཞན་དོན་ལ་དགྱེས་རྒྱལ་བ་ཡི། །ཐུགས་ཀྱི
འཇུག་ཡུལ་ཕྱོགས་ཅམ་ཕྱི་བ་ལས། །བསོད་ནམས་གྱུབ་པ་གང་ཡོད་དེ་ཡིས
བདག །འགྲོ་ལ་ཕན་མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཤོག །

རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ཕྱེ་ཕྲག་གསལ་བར་ཕྱེད་པ་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས····
མདོ་ཅམ་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཤེས་བྱའི་གནས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ། ཕལ་མ
ཆེ་ལ་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་པཎ্ཌི་ཏ་ཡོ་གཞོན་ཡང་། ཟླ་ཁྲོས་ཆེན་པ་ཀུན
དགེ་བསྟེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས། རིག་པའི་འཕྲུང་གནས་དཔལ་ས་སྐྱའི
དགོན་པར་སྒྲུར་བའོ། །

ཏྲི་བའི་ཚུལ་འགའ་ཞིག་བཤད།

སྒྲིས། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བ་པཎ་ཁྱི་ཏས་བློ་གསལ་ཞིང་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་ཕྱེས་ཏུ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་ཏྲི་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨོས་པ།

སྐྱོབ་པ་ཤཱཀྱ་ས་ཅང་གི་ཡི། །བསྟན་པའི་མཇུག་འདིར་གང་ཕྱིས་པ། ། བདག་གཞན་ཐར་པར་འདོད་པ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་ཅ་བ་འདྲལ་འདོད་ཅིང་། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་འདོད་པས། །ཞུམ་པ་དོར་ལ་འདི་དག་ཏིས། །སྒྲ་དང་སྒྲ་ཉམས་ཇི་ལྟ་བུ། །སྒྲ་ལ་སྒྲ་དང་ཁམས་ཀྱི་དོན། །དེ་སྐྱབ་པ་ཡི་ཐུགས་དགྱེ་དང་། །ཕྱིད་བའི་ཚིག་ནི་ཇི་ལྟ་བུ། །ཥ་ཨ་མ་ནིང་གང་ཞིག་ཡིན། །དེ་དག་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ། །ཀུན་བའི་དོན་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། །ཚིག་བསྡུ་བ་དང་དགྱེ་བ་གང་། ।བསྡུ་བ་ཐུགས་པ་དུ་ཞིག་ཡོད། ।བརྡག་པའི་བསྡུ་བ་ཇི་ལྟ་བུ། ། ཕྱེ་བའི་ཚིག་ནི་དུ་ཞིག་ཡོད། ।ཉེ་བར་བསྒྲུར་བ་ཇི་ལྟ་བུ། ।མདོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞིག ।དེ་བཞིན་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་དང་། ।བསྡུས་པའི་དོན་དང་དཀའ་འགྲེལ་ཅི། ।བཤད་པ་དང་ནི་བཤར་སྒྲུར་གང་། ।ངག་དང་ཚིག་གི་དོན་གང་ཞིག ।མི་མཚོན་པ་དང་བྱེ་བ་གང་། ।ཚིག་གི་རྒྱན་ཐམས་ཇི་ལྟ་བུ། ། ཟད་པར་མི་འགྱུར་གང་ཞིག་ཡིན། ।ཡི་གེ་མིང་དང་ཚིག་ཐམས་དང་། ।རབ་ཏུ་བྱེད་དང་ལེའུ་དང་། ।བཤད་བྱ་ལེའུ་དང་རིམ་པར་ཕྱེ། ।ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་གང་། ।དེ་ལྟ་བུ་ཡིས་ང་ལ་ཏིས། ।སྟེབ་སྒྲོར་ཞེས་བྱ་གང་ཞིག་ཡིན། ।དེ་ཡི་ལྷོ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྒྲིག ।ངལ་གསོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་། ।སྟེབ་སྒྲོར་དེ་ཡི་དགྱེ་བ་དུ། ।ཆུང་འཕེལ་ཀྱི་ནི་སྟེབ་སྒྲོར་གང་། ।དེ་ལ་ཕྱེ་ཐུག་ཇི་ལྟ་བུ། ।འཕགས་པའི་སྟེབ་སྒྲོར་ཇི་ལྟར་སྒྲིག ।དེ་ལ་ཕྱེ་ན་དུ་ཞིག་ཡོད། ।རོལ་ཅིང་སྒེག་པའི་སྟེབ་

སྒྲོར་གང་། །དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྒྲོར། །རང་བྱང་སྟེབ་སྒྲོར་ཅི་ཡི་
དོན། །མཁས་རྣམས་སྒྲོད་པའི་སྟེབ་སྒྲོར་གང་། །ལྷང་ལས་ཀྱགས་པའི་ཆོགས་
བཅད་ཅི། །ཕྲ་ཤོ་ཏ་ར་འི་ཆོག་སྒྲོར་གང་། །དེ་ལྟ་བུ་ཡིས་ང་ལ་ཏྲིས། །ཆོགས་
སུ་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་གང་། །དེ་ལ་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ཀྱི། །སྒྲོར་བའི་དབྱེ་བ་
དུ་ཞིག་ཡོད། །ཚིའུའི་ཆོགས་བཅད་ཇི་ལྟར་སྒྲོར། །ཅི་ཏ་ཏ་ཡི་སྒྲོར་ལུགས་
གང་། །ཇིས་སུ་མཚུངས་པའི་སྒྲོར་བ་ཅི། །མི་མཚུངས་པ་ཞེས་གང་ལ་བྱ། ། །
ཕྱིད་ཀྱིས་ཟློག་པ་ཇི་ལྟ་བུ། །བཟློས་ནས་སྒྲོར་བའི་ཆོགས་བཅད་གང་། ། །
བསྟོལ་ཏེ་འདོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ། །ཡི་གེ་ཕྱུང་བཅུག་ཇི་ལྟར་ཕྱིད། །ཆོག་གི་ཀུན་
རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ། །དཔེ་ཡི་སྐྱོན་ཡོན་གང་ཞིག་ཡིན། །ཆེག་པ་ལ་སོགས་ཟློས་
རྣམས་ཀྱི། །ཀུན་ནི་གང་དང་གང་དུ་སྒྲོར། །ཟུར་ཀྱིས་ལྟ་བའི་ཆོགས་བཅད་
གང་། །དོན་ཀྱིས་ཚོ་བ་ཇི་ལྟ་བུ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡིས་ང་ལ་ཏྲིས། །སྟན་ངག་སྒྲོར་
བ་ཇི་ལྟར་ཡིན། །དེ་ཡི་བཟློད་བྱ་གང་ལ་འཇུག །ལྷང་དང་གཏུག་ལག་རིགས་
པ་དང་། །མི་འགལ་བར་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྲོར། །ལྷང་ལས་བཟློད་པ་ཇི་ལྟ་བུ། ། །
གཏུག་ལག་ལས་ནི་འཕྲུང་བ་གང་། །རིགས་པས་ཀྱུབ་པའི་སྟན་ངག་ཅི། །དེ་ལ
ཆོག་སྒྲོར་སྐྱོན་ཅན་གང་། །ཀྱོན་མེད་སྒྲོར་བ་ཇི་ལྟ་བུ། །རིགས་དང་ཡོན་ཏན
ལས་རྣམས་དང་། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་གང་། །ཕྱིན་ས་གཞི་ཕྱིན
ལས་དང་། །དཔའ་ས་གཞི་འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་དང་། །ཟླུ་ས་གཞི་དམན་པའི་ཟླུ་ཆ
པ་དང་། །དགོད་ས་གཞི་ཡ་མཚན་སྐྱེད་པ་ལ། །དོན་གང་ལ་ནི་ཟླ་གང་འཇུག །
དཔེ་ཅན་ལ་ནི་དཔེ་ཅི་སྒྲོར། །ཟླ་དང་ཕྱི་མ་དང་ལྟར་ཀྱི། །ཟྭེས་རབས་ལ་ཚོ་
འཆད་པ་ལ། །དེ་ཡི་སྟན་ཆོག་ཇི་ལྟ་བུ། །དེ་ལྟའི་ཆོག་ཀོས་ང་ལ་ཏྲིས། ། །
འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་མིང་། །ས་དང་ས་བོག་བར་སྟང་གི །ཀྱགས
དང་མ་ཀྱགས་ཇི་སྟེད་དང་། །ཟླ་དང་ཟླ་ཟློས་བཟློ་པ་ཅི། །ཆོགས་པར

དབྱུང་དང་དབྱུང་མེད་གང་། །བསྐྱེབ་པར་ནུས་དང་མི་ནུས་ཅི། །ཡི་ཀེ་རེ་རེའི་
ངེས་བརྗོད་གང་། །གཅིག་ལ་དུ་མ་རྗེ་ལྟ་བུ། །དུ་མ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་གང་།། ། །

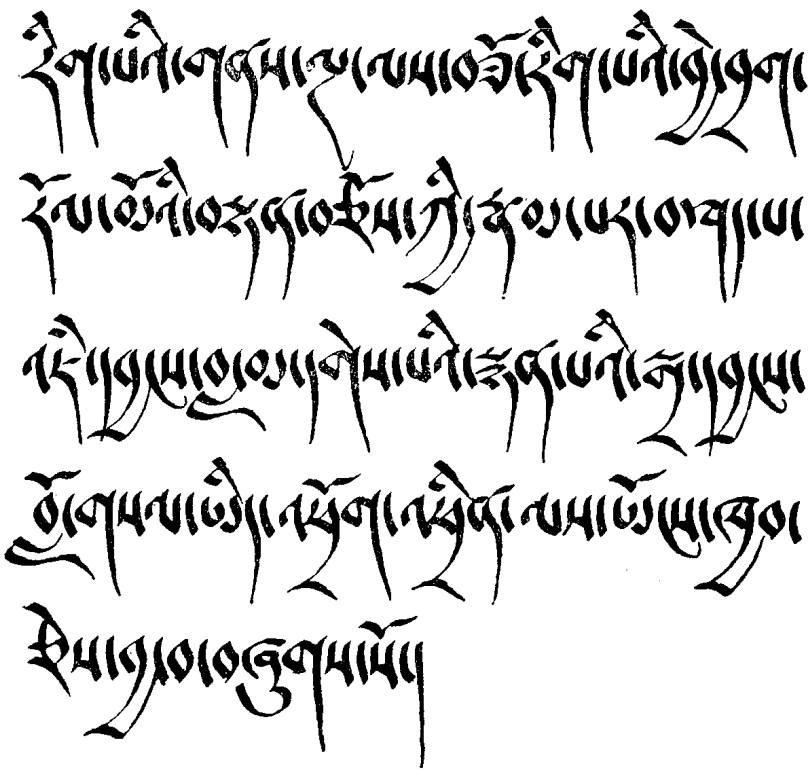

གནས་ལྟ་ལས་བཟོ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད།།
པ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དགེས་པའི་སྙན་པའི་ཕྲེ་དབྱངས་ཟླ་གསལ་ཡིད་འཕྲོག།།
འཕྲིན་ལས་ཡོངས་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་ཌཱཀ་ཀཱི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ལོ། །འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཐུབ་དབང་ཟས་གཙང་གྲས། །དེ་གསུང་མདོ་སྡེ་གསལ་
བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚོས། །ཐེག་མཆོག་འཛིན་ཡུལ་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དང་། །
བོད་ཀྱི་ལོ་པཎ་ཆུལ་ཟློན་ཆེ་རྣམས་ཆུལ། །ཁྱད་པར་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་ཧོད་
གསལ་ཀྱི། །ལྷ་རིགས་སྨྲལ་ནས་མི་ཡི་ཡུལ་བྱོན་ཏེ། །བར་དུ་མ་རིག་ལ་འཁོན་
ཐ་མ་ཏུ། །ས་སྐྱ་པར་བཀག་སྐྱེས་མཆོག་ཐམས་ཅད་ཆུལ། །སྐྱེ་བ་དུ་མར་སྨྲངས་
པའི་སྙོན་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ས་སྐྱོང་ཆུལ་པོའི་གཙུག་
གིས་མཆོད་པས་འགྲོ་ཀུན་ཟོན་གསལ་ལྟན་བདེ་ལ་བཀོད། །དེང་དུས་བདེ་གཤེགས་
ཏེ་མེད་དཔལ་དུ་མཇོན་པར་ཟོན་གསལ་པ་ས་ཐང་ཆུས་བའི། །ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་
ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏु་ཆུལ་ཀྱར་ཅིག །གཞན་ཡང་གངས་ཅན་བསྟན་
པའི་མཐར་བདག་མཆོག །ས་སྐྱ་པ་ཡི་བསྟན་པ་གསལ་མཛད་པའི། །ཕྱིས་ཆེན་
དམ་པ་རིམ་པར་ཕྱོན་རྣམས་ལ། །ཐུགས་ཏིན་ཏན་པས་སྙིང་ནས་ཕྱག་བཀྲིའོ། །
སྙིགས་དུས་བསྟན་པའི་མེ་ཏོ་གསོ་བ་ལ། །བསམས་བཞིན་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་
སྐྱེས་འཚང་རྒྱ། །ངག་གི་དབང་པོ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་། །གང་གི་ཐུགས་
སྲས་འཇམ་དབྱངས་སྐུ་མཆེད་ཆུལ། །དུས་གསུམ་ཆུལ་བའི་སྨོ་བསྡུའི་བྱེད་པོ་
གང་། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་མཚོའི་ཁྱབ་བདག་མྱས་པ་རྗེ། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་
དངོས་གྲུབ་ཀུན་ཀྱི་གཞི། །གཅིག་ཆོག་ཆུལ་པོ་གང་དེས་བདག་སྐྱོང་ས་ཤེག །
འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་ཌར་སྨྲིག་ཟླ་ཁོས་ཅན། །གནས་ལྟ་རིག་པ་པཎ་ཆེན་ཟླ་
མ་ཡི། །གསུང་ར་བ་ཆུ་མཚོའི་ནང་ནས་བཟོ་རིག་གི །ནམ་གཞག་སྟོན་པ་རོལ
མོའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན། །གང་དེའི་ནམ་བཤད་སྙན་པའི་ཕྲེ་དབྱངས་འདི། །
འཇམ་དབྱངས་ཟླ་མ་ས་ཐུ་པཎ་ཆེན་ཉིད། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་དགེས་པར་

འགྱུར་ཕྱིར་དང་། །བློ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་རབ་འཕྲོག་ཕྱིར་བཤད། །ཁོ་བོའི་
རྗེས་འཇུག་སྐལ་བཟང་དགྱོད་ལྡན་རྣམས། །སྟོམ་ལས་མ་བྱིད་བསྟན་བཅོས་རི་
མོར་བྲིས། །འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་གསུང་རབ་དགོངས་དོན་འདི། །ཕྱོགས་
བཅུར་སྒྲོལ་ལ་རང་གཞན་དོན་གཉིས་བསྒྲུབ། །དེ་ལ་འདིར་ཐར་པ་ དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞོ་འཕང་དོན་ དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། གཞན་དག་ཆོག་ལ་
ཟོག་པར་རྟོག་པ་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་རིག་པ་དང་། དོན་ལ་ཟོག་པར་ རྟོག་པ་
ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང་། སྒྲིར་འདོད་དཀུ་མཐའ་དག་
དོན་ དུ་གཉེར་བ་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་བཟོ་རིག་པ་དང་། བྱ་བྱག་ནད་མེད་པ་
དོན་ དུ་གཉེར་བ་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་གསོ་བ་རིག་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལམ་
ཟབ་རྒྱས་ཀུན་ཤེས་ནས་ཐམས་སུ་བླང་བའི་ཕྱིར་ནང་དོན་རིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་ཕྱིར་བཙོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་བཙོན་
པར་མ་བྱས་ན་འཕགས་པའི་མཆོག་དག་ས་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་
པའི་ཞོ་འཕང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་བ་
མི་ཕམ་མཚོན་ཅོས། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་བཙོན་པར་མ་བྱས་ན། ། འཕགས་མཆོག་ཀྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་
གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྗེས་བཟུང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་
དེ་བཙོན་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེ་ཉ་ཉིད་
ཀྱིས་ཀྱང་། རང་བློ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་སྦྱངས་ན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནམ་
མཁའི་མཐའ་ལྟར་རིང་། །དེ་ལྟར་དགོངས་ནས་རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་ཀྱིས། །རིག་
པའི་གནས་ཀུན་སྒྲོང་ཞིས་ལེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། སྦྱ་ཚང་ལོ-
ཏྲ་པ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་ཀྱང་། རིག་པའི་གནས-
ལྔར་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་ན། །དགེ་བཅོམ་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་མི་སྲིད། ། །

རྣམས་བཅོན་པར་རིགས། །ཞེས་སོགས་མང་བུ་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་རིག་པའི་
གནས་ལྟའི་ནང་ནས་གཞི་འམ། གཙོ་བོའམ། ལུས་སུ་གྱུར་པ་ནི་བཟོ་རིག་པ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། བཟོ་རིག་འདི་ལ་བཟའ་བཏུང་འཚོལ་བའི་རིག་གནས་ཞེས་བརྗོས
པར་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བཟོར
འཛིན་ཅིང་། ཡིད་བཟོ་ཐོས་བསམ་བྱ་ཡུལ་བ་མ་འདུས་པའི་རིག་གནས་མེད་པ
ཏེའི་ཕྱིར་བཟའི་རིག་གནས་འདིར་རིག་གནས་མཐའ་དག་འདུས་པས་སོ། ། དེ
ལྟར་ཡང་སྒྲ་པ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས། ཡིད་བཟོ་ཐོས་དང་བསམ
པ་བསྒོམ་པའོ། ། ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་མཐའ་ཡས་ཏེ། ། བཏུག་པ་བཅུད
དང་རིག་གནས་བཅོ་བཅུད་དང་། ། དཀར་ཐོས་དབྱངས་འཚར་ནག་ཐོས་ཀསོ
དཔྱད་སོགས། ། ཟེ་སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུ་ཟེ་རྣམ་བཞི་སྟེ། ། དེ་དག་བསྟན་དོན
ཞེ་གནས་ལྟག་མཐོང་སོགས། ། ཡིད་བཟའི་མཚན་ཀྱར་ཐར་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན། །
དེ་ཕྱིར་གནས་འདིར་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་འདུས། ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཕྱིར
བཟོ་རིག་ལ་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་ཀྱང་། གཙོ་བོར་བསྡུ་ན། སྒྲ་པ
ཤེས་རིན་ཀྱིས། བཟོ་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་བཟོའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལུས
བཟོ་རིག་པ། ངག་བཟོ་རིག་པ། ཡིད་བཟོ་རིག་པ་དང་གསུམ་དུ་འདུས་ཤིང་།
དེ་ལ་ལུས་བཟོ་རིག་པ་ནི། ལུས་བཟོ་མཚན་གྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཆགས་ཚད
དང་ལྡན་པ་བཞིངས་པ་དང་། ལུས་བཟོ་ཕལ་པ་ནི། ཁང་ཁྱིམ་ཁྱད་པར་ཅན
ཁང་པ་བཅེགས་པ། ཁང་མིག་ལྟ་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག
ལ་དགོངས་ནས། ལུས་བཟོ་མཚན་ནི་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན། ། ཞེས་སོགས
དང་། ། ལུས་བཟོ་ཕལ་པ་ཁང་ཁྱིམ་ཀྱ་གཟིངས་དང་། ། ཤིང་རྩ་ལ་སོགས
འཁྱལ་འཁོར་སྟ་ཚོགས་ཀྱང་། ། དུས་འཁོར་རྣམ་བཤད་ཀྱན་ཏུ་ཆུས་པར་བཤད།།
ཅེས་གསུངས་སོ། ། ཡིད་བཟོ་ནི་ཞོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐོས་བསམ་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས
ལ་འཛིན་ཅིང་། དེ་ལང་ལུས་ངག་གཙོ་བོར་བྱེད་དང་མི་བྱེད་ལས། ། ལུས་ངག

ཡིད་ཀྱི་བཟོ་ཞེས་གསུམ་དུ་བྱ། །ཞེས་སྨྲིར་ཡིད་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་ལུས་ངག་ལ་འཇུག་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། ཡིད་དང་འབྲེལ་བའི་ལུས་ཀྱི:ཀཡོ་བ་དང་ངག་གི་བཤད་པ་གཙོ་བོར་ཀྱུར་པས་ལུས་བཟོ་ངག་བཟོ་གཉིས་དང་། ལུས་ངག་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཡིད་ཀྱིས་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིད་བཟོ་ཞེས་བྱ། དེ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བཤས་པ་ནི། རྒྱུ་བ་གཞན་དུ་སྣང་བས་པ་དང་། ।མཁས་པ་དུ་མ་བསྟེན་པ་དང་། རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཐོ་གོས་ཀྱིས།། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་འཇིགས་མེད་ཐོབ། ।ཅེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ན་ཕྱོན་ཟྱང་མ་ཕན།། ।འདིར་ནི་ཐོ་གོས་རྣམ་པར་གསལ་ཐོབ་པ། ।དཔལ་ལྡན་དགེ་བསྟེན་ཀུན་དགའ་ཆུལ་མཚན་གྱིས། ।ཞེས་ཆོས་རྗེ་ར་ང:ཀྱི་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་པ་ལྟར་དོན་ལ་མངའ་བ། འཇམ་དཔྱངས་ཐ་མ་ས་ཟླ་བཏྲ་ཏ་ཀུན་དགའ་ཆུལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གསལ་བར་ བྱེད་ པ་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་ངག་བཟོ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་རོལ་མོའི་རྣམ།།།། གཞུག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ལ།

ཐོག་མར་ཀློད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།

འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། ཀློད་ཀྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། ।

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཀྱི་དོན། མཚོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྫོགས་པར་དམ་བཅའ་བ། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བཤད་པའོ། ।

དང་པོ་ནི། འདིར་བརྗོད་བྱ་ལྟན་ཅིག་གྱིས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་རོལ་མོའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་ལ། དེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སེམས་

ཚུ་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྟན་དུ་འཚོས་ཤིང་། ངན་འགྲོ་དང་སྒྲིབ་པའི་སྒྲུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བའམ་ཚུ་བ་ཡས་ནི། གཙུག་ལག་འདིའི་མཚན་ལ་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་དེ་ལྟར་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། **རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ།** །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། རྟོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། བླ་མ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཡི་དམ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཅོ་བོ་རྗེ་བཅུན་བླ་མ་ཀུན་པ་ཆུལ་མཚན་ལ་གུས་པས་འདུད་པའི་ཚུལ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། **བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།** །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། གསུང་གི་ཅོ་བོ་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་བྱུག་ཏུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ལ་འདུད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། **རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ལས། ། རྒྱང་བའི་རྩོ་རྗེ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་བཏུད། །**ཅེས་པ་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས་དམ་བཅའ་བ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། **རོལ་མོའི་སྒྲོར་བ་གཞན་ལ་ལན་པ་ཡི། ། བྱི་མེད་གཞུང་འདི་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ། །**ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

གསུམ་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ། དད་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟས་དང་ནོར་འདོད་པས་བཀྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟས་ལ་སོགས་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཆགས་ཅན་ཕ་རོལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཆགས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་དེ་ཀུན་ཀྱང་། རོལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མཁས་པ་ལས་འབྱུང་གིས། གཞན་ལས་མི་འབྱུང་བ་བརྗོད་བྱ་རོལ་མོའི་རྣམ་

གཞན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འཇུག་པར་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་
པ་ལ། **རང་ལྟར་རྒྱམས་ཀྱི་མཚོད་པ་དང་། །བདག་པ་རྒྱམས་ཀྱི་
འཚོ་བ་དང་། །ཆགས་ཅན་རྒྱམས་ཀྱི་ཡིད་གཡོ་བ། །དེ་ཀན་རོལ་
མོ་མཁས་ལས་འཆྱང་། །**ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

གཞན་ཡང་རོལ་མོའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཅིས་ཀྱང་མཁས་པར་ བྱ་ དགོས་ ཏེ། ཨཥ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པ་བློ་ངན་པ་ སྟེ་ ཤེས་ རབ་ ཞན་ པ་ དང་། གཟུགས་ཡིད་དུ་མི་སྡུག་པ་དང་། གདོལ་པ་ལྟ་བྱའི་རིགས་ངན་པ། ནོར་དང་ བྱལ་བ་སྟེ་ནོར་མེད་ཀང་རོལ་མོ་གཏེས་ཀྱི་ཆ་ལ་མཁས་པར་ཐུར་ན་ཚོགས་པ་
ཨང་ཡོའི་ནང་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏུགས་རྒྱ་ལྟ་བྱར་ཆགས་པས་གང་ལྟར་ བྱས་
ཀྱང་སྐབས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **ཟླ་ངན་གཟུགས་ཀྱིས་ཕོངས་པའབར་རྟང་། །
རིགས་ངན་ནོར་ངང་ཟླ་ལས་ཡང་སྐ། །རོལ་མོའི་ཆ་ལ་མཁས་ཐུར་
ན། །ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱུན་ལྟར་མཇེས།** །ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

གཞན་ཡང་རོལ་མོའི་རྣམ་གཞག་ལ་མཁས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་ཡུལ་དང་ཁྱོང་ཁྲེར་གང་ན་གང་ཟག་སྒྲོས
ཕོ་མོ་ཀུན། ཕོད་བཅིང་བ་དང་། སྐ་གསར་དུ་འཐུད་པ་དང་། གར་ཁྲིད་པ
དང་། ཐུ་ལེན་པ་དང་། རོལ་མོ་ཁེལ་ཁྲོལ་དང་། ཀ་ཞ་སྟེ་བཞད་གད་ཀྱི་ཐུ
ལ་ས་གས་པ་དེ་དག་ཡོད་ས་ར་ལུས་ལ་ནད་དང་ས་ཆགས་ལ་ཐུ་ཀ་བསྟལ་ཀྱི་ཕ་ངན
མེད་པའི་རྟགས་ས་ཁྲིད་པས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **ཀང་ནས་ཕོད་ངང་ཐུ
ཀས་ངང་། །ཀར་ངང་ནོལ་མོའི་ཐུ་ཡོད་པ། །དེ་ནས་ཐ་ངན་ཡོད
མིན་ལས། །དེས་ནས་ནོལ་མོ་བསྟན་ལ་ཡིན། །**ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

དེས་ན་ཚོས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ། མཁས་པ་དང་ཚོངས་པ། ཐུ་ལ་
དང་ཁྱད་མེད་ལ་ས་ཀུན་ལ་མཇེས་པ་ནི་ནོལ་མོའི་རྣམ་གཞག་ལ་ མཁས་
པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསེར་གཡུའི་ཕྲུན་འདོགས་པ་ས་ཁ་ཁ་ལ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པ

ལ་མཇོས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མི་མཇོས། ཆོས་གོས་དགས་བྱུབ་ཀྱི་བ་སོགས་
འགའ་ཞིག་རབ་བྱུང་ལ་མཇོས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་བྱད་མེད་སོགས་འགའ་ཞིག་ ལ་
མི་མཇོས། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་མཁས་པ་ལ་མཇོས་ཀྱང་ཚོང་པ་ལ་མི་མཇོས།
ལ་ལ་ཚོང་པ་ལ་མཇོས་ཀྱང་མཁས་པ་ལ་མི་མཇོས་པ་ལ་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་
མཐོང་བས་སོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། **འགའ་ཞིག་འགའ་ལ་མི་མཇོས་ཤིང་། ། ལ་ལ་གཞན་ལ་མཇོས་མ་ཡིན། །མཁས་ཚོང་ལྷོས་པ་བྱད་མེད་ སོགས། །ཀུན་ལ་མཇོས་པ་ཇི་ལྟ་ཡིན། །**ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། ། །

རོལ་མོའི་རྣམ་གཞག་བརྒྱམ་སྟེ་ངང་གཞན་ཀུན་ལ་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ དགོས་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དགོན་མཆོག་མཆོད་ཕྱིར་འདུས་པ་དང། ། ཕན་ཚུན་བཙུ་ཕྱིར་འདུས་པ་དང། །ཕྱན་ས་ཆོགས་པ་མཛོང་བའི་ཚེ། །མཁས་བས་རོལ་མོ་བརྒྱམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

བར་དུ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ།

ལེའུ་དང་པོ། དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྐོར།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག །ཚིག་གི་ རྣམ་གཞག །དབྱངས་དང་ཚིག་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་མོ། །

ས་བཅད་དང་པོ། ཕྱིའི་དོན་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིའི་དོན་དང་གཞུང་དོན་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་ བདུན་ཏེ། གང་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དབྱངས། །གང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ གནས། །གང་གིས་སྟན་པའི་སྟན་དཔོན་ཡིན། །གང་ལ་སྟོན་པའི་སྟོན་མ་དང་།। དབྱངས་ཀྱིད་ཟེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། །མ་བསྟན་པས་སྐྱོན་ཅན་གྱ་དང་། ། ལེགས་པར་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་ཏོ། །

དང་པོ་ནི། དབྱངས་ཀྱི་སྐད་དོད་དོ། །སྒ་ར་ས་ཡི་ཞེས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ། དབྱངས་ས་མ་ཎ་ས་ལྟན་ཀྱི་ངག་ལ་འཇུག་སྟེ། སྟོན་དཔོན་

ཅ་ཆུས། ངེས་ཚིག་སྒ་ར་སྒ་སྟ་ཞེས། །བོད་སྐད་དབྱངས་སམ་ཉམས་ལྡན་དག ། ཅེས་ཀསྲངས་ལ། དེ་ལ་དབྱ་བ་ཆུས་པར་ན་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་མོད། མདོར་བསྡུ་ན། དབྱངས་རིང་དབྱངས་ཐུང་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང། དབྱངས་རིང་ཇི་ལྟར་རིང་ཡང་མཚོ་ཐུང་ལ་མཇུག་རིང་བ། མཇུག་ཐུང་ལ་མཚོ་རིང་བ་མ་ཡིན་པར་མཚོ་ལུས་འཚམས་པ་དང་། དབྱངས་ཐུང་ཇི་ལྟར་ཐུང་ཡང་ལྷུ་ཆང་ཞིང་རང་གི་ཡན་ལག་ཇོག་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་བཏོད་ཆགས་པ་དང་། སྟན་པ་དང་། ཁྱོང་བ་དང་། དིག་པ་དང་། མཁྱེན་བསྟེགས་པ་རྣམས་ཚང་དགོས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བཏོད་དང་ལྡན་ཡང་སྐྱེ་ཆགས་པ་དང་། སྟན་ཡང་ཏུས་མ་ཤོར་བ་དང་། ཁྱོང་ཡང་སྒབས་སྒབས་སུ་ཁྲུགས་པ་དང་། དིག་ཀྱང་ཆོག་ཀི་ངོས་གསལ་བ་དང་། མཁྱེན་བསྟེགས་པ་ཡིན་ཡང་སྒད་ཅིག་ང་ཙ་དུ་མས་བཀྱེན་པ་ལྟ་བུ་མདོར་ན་ཐུན་ཚིའི་ཡིད་འཁྲུལ་ཞིང། མཁས་པ་རྣམས་དགེས། དེ་ལ་བཏེན་ནས་མཆོད་འོས་མཉིས། ཡ་རབས་དང་བ་འདྲེན། མ་རབས་ཐོ་མཀུ། མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག མཁས་ཟློང་ས་ཀྱི་ཀྱིས་བསྟན་ས། དགྱ་བགེགས་འབྱིར། དངོས་ཀྱབ་འདུ། འདི་ཕྱིར་ཕན་བདེའི་འབྲས་བུ་ལམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ། ཐོ་བ་དཔོན་ཅན་རབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཐོ་གསལ་མཀུལ་ཀུན་ལས། རིང་ཡང་མཚོ་ལུས་འཚམས་པ་དང་། ।ཐུང་ཡང་ཡན་ལག་ཇོག་པའོ། ।བཏོད་དང་ལྡན་ཡང་སྐྱེ་ཆགས་པ། ། ། ।ཁྱོང་ཡང་སྒབས་སུ་ཁྲུགས་པ་དང་། ।དིག་ཀྱང་ཆོག་ཀི་ཀོ་གསལ་དང་། ।མཁྱེན་པ་མང་ཡང་སྒད་ཅིག་དང་། ।སྒད་ཅིག་ང་ཙ་དུ་མས་བཀྱེན། ।མདོར་ན་ཐུན་ཚོ་ཡིད་འཕྲོན་ཅིང་། ।མཁས་པ་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའོ། ।ཡོན་ཏན་མཆོད་འོས་ཐམས་ཅད་མཉིས། ।ཡ་རབས་དང་འདྲེན་དམན་པ་མཀུ། ।ཐེལ་ཆགས་མང་ཚིའི་དཀྱུས་ནི་བཏོད། ।མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཀུན་ཀྱིས་བསྟན་ས། ।དགྱ་བགེགས་འབྱིར་ཞིང་དངོས་ཀྱབ་འདུ། ।འདི་ལས་བདེན་འབྲས་འབྱུང་བར་ཅེས། ।ཞེས་

གསུངས་པོ། །

གཉིས་པ་གང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་གནས་ནི། སྒྲིར་ས་ཕྱོགས་གཙང་ཞིང་དབེན་ལ་ཁྱད་པར་ཡིད་དང་མཐུན་པ། སྨད་ལ་བོགས་འཕྱིན་པའི་གནས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བློ་གསལ་མཁལ་ཆུན་ལས། གང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་གནས། །གཙང་ཞིང་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སམ། །སྨད་ལ་བོགས་འཕྱིན་ཡིད་དང་མཐུན། །དེ་འདྲ་དེ་དག་བཅལ་ཏེ་བརྩམ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་གང་གིས་སྦྱོན་པའི་སྦྱོན་དཔོན་ནི། དབྱངས་ལ་མཁས་ཤིང་མཁས་པའི་ཀུགས་པའང་ཐོབ་པ། རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཅང་ཇིང་ཞུད་འཇམ་པ། སྦྱོན་པ་ལ་བཟོད་བསྟན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཏྲོད་ཚད་དམ། ཡུན་ཚད་དམ། མང་ཉུང་ཤེས་པ། སྦྱོན་པའི་ཆེ་རྒྱས་གཡེང་གི་དབང་དུ་མི་འགྱོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བློ་གསལ་མཁལ་ཆུན་ལས། དབྱངས་ལ་མཁས་ཤིང་ཀུགས་པ་ཐོབ། ।ངང་ཇིང་ཞུད་འཇམ་སྦྱོན་ལ་བཟོད། ། རྒྱས་གཡེང་དབང་དུ་མི་འགྱོ་ཞིང་། ।སྦྱོན་པའི་ཏྲོད་ཚད་ཤེས་པའོ། ।ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བཞི་པ་གང་ལ་སྦྱོན་པའི་སྦྱོན་མ་ནི། ཐོ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། དབྱངས་དོན་དུ་གཉེར་བ། མཁྱེན་པའམ། ཀྱེ་ཅག་བདེ་བ། སྦྱོན་དཔོན་དང་དབྱངས་ལ་དད་ཅིང་འདུན་པ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་གཞུངས་ཤིང་སྦྱོན་པ་ལ་ཐུགས་ཅན་ལ་མེད་པ། ཐོ་བརྟན་ཅིང་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ། སྙིང་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལྡན་ཏེ། དེ་སྨད་དུ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བློ་གསལ་མཁལ་ཆུན་ལས། གང་ལ་བསྟན་པའི་གང་ཟག་ནི། ।ཐོ་ལྡན་དོན་གཉེར་མཁྱེན་པ་བདེ། ।དད་ལྡན་ཡིད་གཞུངས་ཐུགས་ཅན་མེད། ।བརྟན་བཙོན་སྙིང་སྟོབས་ཆེ་བའོ། ।ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ལྷ་པ་དབྱངས་ཀྱིད་ཟེ་ལྷར་བསྒྲབ་པའི་ཚུལ་ནི། །དང་པོར་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱིས་བདག་གི་སྒྲོབ་མ་འདིས་དབྱངས་འདི་ཤེས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་ལ་ སོགས་པ་གཞན་ཡན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་ཕམས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ཐོག་མར་སྐད་ཆུང་ངུས་བསྒྲབ། །དེ་ནས་ཐུང་ཟད་ཆེ་བར་བཏང་སྟེ་ངག་རྗེས་ཁྱིད་ལ་བསྒྲབ། དེ་ནས་མཐོ་དམའི་ཁྱད་པར་སོགས་དབྱངས་ཀྱི་ཀུན་གས་ལ་བསྒྲབ། དེ་ནས་འགྱུར་ཁྲུགས་ལ་བསྒྲབ། སྒྲབས་འགར་ནས་དང་རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དང་སྒྲུར་ཏེ་བསྒྲབ། རེས་འགའ་སྒྲོབ་དཔོན་རང་ཀྱིད་དབྱངས་ཀཱཡོག་གི་ཚུལ་བ་འཁྲིལ་ཏེ་མཚང་སྒྲོན་ཅས་བཟུང་ནས། དེ་ཀྱིད་ལ་བཀར་ཏེ་བསྒྲབ། དེས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་བློ་དམན་དག་ལ། ཏུམ་ཐ་ཏུམ་ཐར་བཅད་དེ་བསྒྲབ་ པ་སོགས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཏུ་མའི་ཟླ་ནས་བསྒྲབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཟློ་ཁས་ལ་མཁལ་ཀུན་ལས། ཁངས་སྟེ་ཆུང་ངའི་སྐད་ཀྱིས་བསྒྲབ། །དེ་ནས་ངག་རྗེས་ཁྱིད་ལ་བསྒྲབ། དབྱངས་ཀྱི་ཀུན་གས་ལ་ཐོག་མར་བསྒྲབ། །དེ་རྗེས་འགྱུར་ཁྲུགས་ཕྱ་མར་བསྒྲབ།། སྒྲབས་སུ་རིགས་མཐུན་དཔེ་ཡིས་བསྒྲབ། །རེས་འགའ་དབྱངས་ཀཱཡོག་ཚུལ་ཀྱིས་བསྒྲབ། །མཚང་སྒྲོན་ཅས་བཟུང་བཀར་ལ་བསྒྲབ། །ཟླ་དམན་དག་ལ་ཏུམ་ཐར་བསྒྲབ། །ཀུན་ཏུ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསྒྲབ། །ཅེས་སོགས་ཆུ་ཆེར་ཀསྲངས་ཏེ་འདིར་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ལ། ཆུས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན། ཟླ་བ་དཔོན་ཙཏྟས་མཛད་པའི་ཀསྲང་རབ་དེ་ཀྱིད་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

ཏྲི་ཀ་པ་མ་བསྒྲབས་སྒྲོན་ཅན་ཐུང་བྱ་ནི། །དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཟློ་ཁས་ལ་མཁལ་ཀུན་ལས། ལེགས་པར་མ་བསྒྲབས་བཅོ་ཆོལ་དབྱངས། །སྟན་འདོད་རང་བཟོ་ཞུགས་པའི་དབྱངས། །ངན་པའི་ཤལ་ཀྱིས་ཁོས་པའི་དབྱངས།། ཁས་ངོ་ཟློ་ཁས་ཕྱིན་ཆད་མེད་པའི་དབྱངས། །ངེས་མེད་ཐན་དཀྱ་ཕྱེད་པའི་ དབྱངས། །མི་ཤེས་ལེན་དཀའ་ལད་ཙོའི་དབྱངས། །ཁྲོར་འཚོས་ཀྱ་ར་ཐབས་ཀྱི་དབྱངས། །ཅོལ་ཆུང་ཁྲད་ས་མེད་པའི་དབྱངས། །ཐེ་ཚོམ་འཛུ་འཕྲིག་ཟ་

བའི་དབྱངས། །དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཁྱམས་པའི་དབྱངས། །སྐབས་ཐོབ་མི་
ཤེས་ཕལ་པའི་དབྱངས། །བཀ་མེད་བསྐབས་ཏོལ་སྨྱོན་པའི་དབྱངས། །ཕྱིང་
ཆུགས་ཆོས་འཕེབས་འཕྲུལ་པའི་དབྱངས། །མི་ཐོབ་གང་བྱང་འོལ་ཕྱིལ་
དབྱངས། །དད་མེད་གཞན་ཀྱི་ངོ་དགའི་དབྱངས། །ཕྱག་དོག་འཁྲན་སེམས་
ཅན་ཀྱི་དབྱངས། །མཁས་འདོད་སྟན་ཁྲག་ས་འདོད་དབྱངས། །རྟེད་པ་དོན་
བྱ་གཉིར་བའི་དབྱངས། །མི་ལམ་ཆུ་མས་བསྲུས་པའི་དབྱངས། །དམན་པའི་ས
ན་ལྟུང་བའི་དབྱངས། །ཞེས་དབྱངས་རང་ཀི་ངོ་བོ་དང་། ཁྱོགས་དང་।
ཀུན་སྐྱང་གི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ནས་ཆུས་ཅན་བྱང་བཤད་པ་ཉི་ཤུ་''
ཅ་གཅིག་པོ་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་། ཁོག་དང་འཇོར་འདྲད་རང་གཟུགས་
ལྟར་མི་སྣན་ཡུས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་ཆུས་ཅན''
ནམས་དང་། ངོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྟེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་
བཤད་པའི་ཐོ་ཆུས་ཅན། ཆོག་ཆུས་ཅན། ལུས་ཆུས་ཅན། ཁྱོགས་ཆུས་ཅན།
གདངས་ཆུས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ནམས་སོ། །

ཆྱི་དོན་བདུན་པ་ལེགས་པར་བསྐབས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་ལེགས་
པར་བསྐབས་ནས་ཐུང་བྱ་ཉམས་ཆུ་ལེན་པའི་ཆེ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཐོ་ནས་འཕྲ
པ་མཆོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལྷམས་ཅད་ས་ཁམས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ཆེམས་བཆེད
ནས་གཞན་ལ་དགྱེས་ཕྱིན་པས་ཕྱིན་པ། ཐོ་གཤུམ་ཀྱི་ཉེས་ཐྱོད་ཕྱེ་མ་པས་ཆུལ
ཁྲིམས་དཀའ་ཐུབ་ངལ་དུབ་མཐའ་དག་བཟོད་པས་ནི་བཟོད་པ། དེ་ལ་འདུན
ཞིང་མངོན་པར་ཐུ་བས་བཅོན་འགྱུས། དགྱེས་ཐུ་ཆོག་དོན་གཤུམ་ལ་ཆེམས
ཅི་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་བསམ་གཏན། ཏེའི་ངོ་བོ་རིག་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པར
རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྷན་དུ་ཉམས་ཐུ་ཐུབ་པས་མཐར་ཐུག''''
འབྱས་བུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར
འབྱུང་བ་མི་བཟུ་བའི་བདེན་པའོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་དགྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བློ་གསལ་མཁལ་ཆུན་ལས། ཐང་
ཀ་ཨར་ཕྱིན་ཏྲཱ་ལྷན་དུ། །ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཅོ་བོ་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་།
གསུང་དགྱངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆུ། །གསུང་དགྱངས་ལེགས་བཤད་འདི་
བཀོད་པས། །གསུང་དགྱངས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཐོབ་སྟེ། །གསུང་དགྱངས་འགྲོ་
ལ་ཕྱིན་ཀྱང་ཅིག །ཅེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱས་གཞུང་འདི་ཉིད་དུའང་། །གལ་
ཏེ་ཐམས་ཅད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱང་། །མཁས་པས་བདེ་བ་ཐེལ་ཕྱིར་ཐང་། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

ས་བཅད་གཉིས་པ། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟལ་མཛེ་དབྱེ་བ་ཕྱི་
རུ་བསྟན། ।ལྷན་གྱིས་རྟལ་མ་བྱ་བྱག་བཤད། ।བཏགས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་རྟལ་མཛེ་དབྱེ་བ་ཕྱི་རུ་བསྟན་པ་ནི། ཟླཀས་འདིར་བཤད་པར་
བྱ་བའི་རྟལ་མ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། ।དེ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་ལྷན་
ཅིག་གྱིས་པ་ལྷན་གྱིས་ཀྱི་རྟལ་མ་དང་། ཡེ་ལྡང་ལ་སོགས་པ་ཆུན་གཞན་ལས་
བྱུང་བའི་རྟལ་མ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་སོ། ।གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐ་
དད་པའི་དབྱེ་བས་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་བཤད་དེ། ।
འབྱུང་ཁྲུངས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ནས་ཁོག་པ་དང་། མཁྱེན་པ་དང་། ཀུན་དང་।
ལྷུ་དང་། ལྕ་དང་། ཕྱི་བོ་དང་། ས་དང་། མཆུ་སྟེ་ལྷའི་གནས་ལས་བྱུང་བ་
བཅུད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོང་སྐད་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་བྱུང་བ་
བཅུ་དང་། དེང་སྐད་ལ་སོགས་པ་ཆུན་རྣམ་པ་བཅུད་དང་། གསལ་དག་འདྲེས་
གསུམ། ཙོ་སྐད་མ་སྐད་མ་ནིང་སྐད་གསུམ། གཞན་ཡང་ཏ་དང་ཏ ཏ་དུང

སོགས་མཐའ་ཡས་ཏེ། སྨྲ་བ་དཔོན་ཅན་དགྲངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། དབྱི་ན་འབྱུང་གནས་ལྷས་དང་ཆུན། ।ཆོག་དང་ཁྱད་པར་ཡོན་ཏན་ནོ། ।ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས། ।ཀ་དང་ཁ་ཀ་ཏུང་དང་པ་ཏ་ཏ། ।སིལ་སྦྱན་ཕེག་རྡོ་ལ་སོགས་རོལ་མོའི་ཚོགས། ।ཞེས་སོགས་གཞན་དུ་ཆུས་པར་བཤད་དོ། ।དེ་དག་གི་དོན་གཞུང་འདིར་སྟོན་པ་ལ། ।

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་ཆྱིན་གཞན་ལས། ।ཐྱང་བའི་རོལ་མོ་གཉིས་ཀྱ་འདོད། ।དེ་དག་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི། ।དབྱེ་བས་དཔག་མེད་འགྱུར་བར་བཤད། ।ཅེས་པ་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་ལྷན་སྐྱེས་རོལ་མོ་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། ।ང་རྗེའི་སྨོ་ནས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེ། ।ཐུན་བའི་སྨོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ། ।དཀྱངས་ཆོག་སྨོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ། ।དཀྱངས་ཀྱི་ས་མཚམས་རྣམ་པར་གཞག ।ཐུན་ཐུན་དབེ་བཅས་བཤད་པའོ། ।

དང་པོ་ང་རྗེའི་སྨོ་ནས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། མིང་གི་སྨོ་ནས་མདོ་རྒྱ་བསྟན། ।ས་སའི་རང་བཞིན་ཆུས་པར་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རང་ཉིད་རང་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ངག་གི་དབྱེ་བ་ང་རྗེ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་འདྲེན་པ་དང་། ཁྱུགས་ཀྱིས་བཀྱག་པ་དང་། འགྱུར་ཀྱིས་བསྐྱུར་བ་དང་། ལྷོངས་ཀྱིས་ལྷོངས་པ་ཉིད་དོ། ।བཞི་པོ་དེ་དག་འདྲེན་པའི་དབྱེ་ཚུལ་ཐ་དད་པས་རེ་རེའང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཀྱང་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་དམ་བཅའ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། **དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡི། ।ང་རོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ।འདྲེན་པ་དང་ཁྱེ་བཀྱག་པ་དང་། ।བསྐྱར་བ་དང་ཁྱེ་ལྷོངས་ཉིད་དོ། ।དེ་དག་འདྲེན་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། ।ཐ་དད་འགྱུར་བའང་བཤད་པར་བྱ། ।**ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་ས་སོའི་རང་བཞིན་ཆུས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འདྲེན་པ་
དང་། བཀྲག་པ་དང་། བསྐྱར་བ་དང་། ལྷོངས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་འདྲེན་པ་བཤད་པ་ནི། འདྲེན་པ་ལ་ལྷར་ཡོད་དེ། ཚ་ཞེས་བྱང་
ཕའི་ང་ཆ་དང་། །ཚེ་ཞེས་བསྟེང་བའི་ང་ཆ་དང་། །ཚི་ཞེས་བཀྲག་པའི་ང་ཆ་
དང་། །ཚོ་ཞེས་བསྟོད་པའི་ང་ཆ་དང་། །ཚུ་ཞེས་སྨད་པའི་ང་ཆས་བྱང་ས་
ཆུམས་སུ་ཡོད་པས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **།བྱང་ཕོ་བསྟེང་དང་བཀྲག་ཕ་
དང་། །བསྟོད་དང་སྨད་པའི་ང་ཆས་བྱང་ས།** །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་ནི། ཁྱགས་ཀྱིས་བཀྲག་པ་ལ་ཆུང་པ་དང་། བཅུགས་པ་གཉིས་
ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པོ་དེ་ལ་གཉིས་གསུམ་བཞི་ས་གས་ཅི་ཡིགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་
སྟོན་པ་ལ། **ཁྱགས་ལ་ཆུང་དང་བཅུགས་པ་སྟེ། །དེ་ལ་གཉིས་གསུམ་
བཞི་ས་ཀགས་ས།** །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

གསུམ་པ་བསྐྱར་བ་བཤད་པ་ནི། བསྐྱར་ལ་མཉིན་བསྐྱར། ལྷ་བསྐྱར།
སྣ་ལྟན་བསྐྱར་ཏེ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། གསུམ་པོ་དེ་ལའང་རིང་བ་དང་ཐུང་བ་
གཉིས་གཉིས་སྐྱར་བས་ཏྲི་ཀ་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **བསྐྱར་ལ་མཉིན་ལྷ་
ལྷ་ལྟར་ཏེ། །དེ་ལ་རིང་དང་ཐུང་གཉིས་སྐྱར།** །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

བཞི་པ་ལྷོངས་བཤད་པ་ནི། ལྷོངས་ལ་རིང་བའི་ལྷོངས་དང་། ཐུང་བའི
ལྷོངས་གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་འདྲེན་པའི་ཁྱད་པར་ཕོག་མ་ཆུང་ཟད་རགས་པ
གཉིས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **ལྷོངས་ལ་རིང་དང་ཐུང་བ་ལྷ་ལ། །དེ
ལ་ཁྱད་པར་ཕོག་མཐའ་རགས།** །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་སྐྱར་བའི་སྐོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། ཆུང་པས་ཕ་རོལ་ཀྱི
ངོས་པོ་འཕེགས་མི་ནུས་པ་མདའ་གཞུའི་འགྲལ་འཕོར་ལྟར་འདྲེན་པ་ ལ་སོགས
པ་རང་སྐྱ་ཆུང་པས་སྟན་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་འདྲེན་པ་ལ་ལ་སོགས
པ་ཆོགས་པའི་སྐྱར་བས་རང་གཞན་ཀྱི་ཆ་བ་བའི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱར་བའི

སྒོ་ནས་འདྲེན་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **མངའ་གཞུ་ཡི་ཏི་འཕྲུལ་འབོར་ལྟར།** །རང་སྒྲ་རྒྱང་བས་མི་ཁྱས་ཐྱིར། **།དེ་དག་ཆོགས་བའི་སྒོར་བ་ཡིས།** **།རྣ་བ་བདེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།** །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

དེ་ཡང་རང་རང་རྒྱང་པར་འདྲེན་པ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཆོགས་པ་སྒྲིལ་བའི་སྒོར་བ་སྟེ། གཉིས་པོ་དེའང་། དང་པོ་སྒྲོར་བ་དང་། བར་དངོས་གཞི་དང་། མཐར་མཇུག་ལ་གཉིས་གསུམ་མམ། ཡང་ན་བཞི་པོ་སྒྲིལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **དེ་ལ་རྒྱང་པ་མ་འདྲེས་པ།** **།ཆོགས་པ་སྒྲིལ་བའི་སྒྲོར་བ་སྟེ།** **།དེ་ཡང་སྒྲོར་དང་དངོས་གཞི་དང་།** **།མཇུག་ལ་གཉིས་གསུམ་བཞི་པོ་སྒྲིལ།** །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

བཤད་མ་ཐག་པས་སྒྲིལ་བ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ས་སོར་སྒྲིལ་བ་དང་བསྲེས་ནས་སྒྲིལ་བས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **ས་ས་ར་སྒྲིལ་དང་བསྲེས་**
སྒྲིལ་བས། **།སྒྲིལ་བ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་ཐྱུར།** །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

དེ་ཉིད་ཅི་ཙི་ཅོས་བཟུང་སྟེ་བཤད་ན། ས་ས་ར་སྒྲིལ་བ་ཐ་དད་ར་ང་ཏ་
གསལ་བར་འདྲེན་པ་ཡིན་ལ། བསྲེས་ནས་སྒྲིལ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་གཅིས་གཅེ་ཏ་
འདྲེན་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **ས་ས་ར་སྒྲིལ་བ་ཐ་དད་དེ།** **།**
བསྲེས་སྒྲིལ་ཐ་དད་གཉིས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

དེ་ཡང་ཏྲངས་ནས་བཀྱག་པ་དང་། བཀྱག་ནས་ཏྲངས་པ་ལ། བསྒྲུར་
ནས་ལྷོངས་པ་དང་། ལྷོངས་ནས་བསྒྲུར་བ་སྒྲུར་བ་དང་། ཡང་ཏྲངས་ནས་
བསྒྲུར་བ་དང་། བསྒྲུར་ནས་ཏྲངས་པ་ལ། བཀྱག་ནས་ལྷོངས་དང་། ལྷོངས་
ནས་བཀྱག་པ་སྒྲུར་བ་དང་། ཏྲངས་ནས་ལྷོངས་པ་དང་། ལྷོངས་ནས་ཏྲངས་པ་
ལ། བཀྱག་ནས་བསྒྲུར་བ་དང་། **བསྒྲུར་ནས་བཀྱག་པ་**སྒྲུར་བ་དང་། རང་སྒ
ཀྱང་པར་ཏྲངས་པ་ལ་གཞན་སྒ་བཅེགས་པར་སྒྲུར་བ་དང་། རང་ཉིད་ཡོངས་སུ
བཅེགས་པ་ལ་གཞན་སྒ་ཀྱང་པར་སྒྲུར་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ཡོངས་སུ་ནར

ཀྱིས་དྲངས་པ་ལ། རང་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་གཞན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་བ་དང་། རང་ཉིད་ལན་གསུམ་བཅོགས་ནས་བླངས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བཅོགས་པའི་དོན་གཞན་''' སྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། ཏྲངས་ནས་བཀྲག་དང་བཀྲག་ཏྲངས་ལ། །བསྒྲུར་ལྷོངས་ལྷོངས་བསྒྲུར་སྒྲུར་བ་དང་། །ཏྲངས་ནས་བསྒྲུར་དང་བསྒྲུར་ཏྲངས་ལ། །བཀྲག་ལྷོངས་ལྷོངས་བཀྲག་སྒྲུར་བ་དང་།། ཏྲངས་ནས་ལྷོངས་དང་ལྷོངས་ནས་ཏྲངས། །བཀྲག་བསྒྲུར་བསྒྲུར་བཀྲག་སྒྲུར་བ་དང་། ། རང་སྒྲ་རྒྱང་པར་ཏྲངས་པ་ལ། ། གཞན་སྒྲ་བཅོགས་པར་སྒྲུར་བ་དང་། ། རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅོགས་པ་ལ། ། གཞན་སྒྲ་རྒྱང་པར་སྒྲུར་བ་དང་། ། རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཏྲངས་པ་ལ། ། རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྒྲུར་བ་དང་། ། རང་ཉིད་བཅོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས། ། བཅོགས་པའི་དོན་གཞན་སྒྲུར་བར་བྱ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

དེ་ལྟར་སྒྲུར་བ་དེ་དག་ལའང་ཏྲངས་པ་དང་། བཀྲག་པ་ལ་སོགས་པ་རང་ངམ། གཞན་ནམ། ཡང་ན་བསྲེས་པ་དེ་དག་ཡང་གཉིས་སམ། གསུམ་མམ། བཞི་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡིས་པར་འགྱུར་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སྟར་གྱི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི'''' རྟེས་སུ་མཐུན་པར་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུར་བ་དེ་དག་ལའང་། ། རང་ངམ་གཞན་རྣམ་བསྲེས་པ་དག ། གདོས་གསུམ་བཞི་སོགས་ཅི་ཡིས་པར། ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྟེས་སུ་བླང་། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

གསུམ་པ་དབྱངས་ཆོག་སྨོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྟར་བཤད་པ་དེ་ཡང་དབྱངས་ཆོག་སྨོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་བྱའི་དོན་མེད་པའི་ང་ཙོ་རྒྱང་པ་ལ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་ལ། དབྱངས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་དོན་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པ་ནི་ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན། གཉིས་པོ་འདིའི་ས་ས

རང་དུ་ལེན་པའམ། སྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ་རང་གི་ཞིབ་པའི་བློས་བརྟག་ཅིང་དགྱེད་
པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **རྒྱ་ཡང་དབྱེ་ན་རྣམ་གཉིས་དེ། ། བསྟན་བྱ་
མེད་པའི་ངང་བོ་དབྱངས། ། དབྱངས་དང་ལྡན་པར་འཇུར་མོད་
ཀྱང་། ། རོན་ལྡན་སྟོན་ཚ་ཆེག་ཡིན་དེ། ། འདི་ཡང་སོ་སོའམ་སྲེལ་
བ་ཡི། ། ཚུལ་ཁ་ཤིན་པའི་ཐོ་ཡིས་དགྱེད། ། ཅེས་པ་འདི་བྱང་།**

དེའང་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་དབྱངས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ལ་ཆོག་གིས་དགུག་པ་དང་།
དབྱངས་ཀྱིས་ཕྲེངས་པ་ལ་ཆོག་གིས་ཕྲེངས་པ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ལ
ཆོག་གིས་དྲངས་པ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བཀུག་པ་ལ་ཆོག་གིས་བཀུག་པ་ དང་།
དབྱངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བ་ལ་ཆོག་གིས་བསྐྱེད་བ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་ཕྲེངས་པ་ལ
ཆོག་གིས་ཀྱང་ཕྲེངས་པ་དང་། དེ་དག་ལས་བཟློག་སྟེ་ཆོག་གིས་དྲངས་པ་ལ
དབྱངས་ཀྱིས་དགུག་པ་ལ་ས་གས་པ་སྐད་ ཏེ་ ཟླང་ བར་ བྱའོ་ ཞེས་ སྟོན་ པ་ ལ།
**དབྱངས་ཀྱིས་དྲངས་ལ་ཆོག་གིས་དགུག ། ། །

བའི་རྩོལ་བ་དང་། བསྒྲིམས་པ་དང་གློད་པའི་ང་རོ་དང་སྣད་གཟེངས་བཏེགས་པ་
དང་བཀུག་པ་དང་། ཕོ་དང་མོ་དང་མ་ནིང་གསུམ་འདྲེས་པ་ལ་རྒྱང་བཤམ།
མང་པོ་སྒྲིལ་བའི་ང་རོས་ཏྲངས་ཏེ་ཐྲབ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། **དེ་ཡང་
རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དང་། །སྟྲོང་དང་བྱལ་བའི་རྩོལ་བ་དང་། ། བསྒྲིམས་དང་གློད་པའི་ང་རོ་དང་། །བཏེགས་པ་དང་ཆེ་བཅུམ་པ་
རྣམས། །ཕོ་མོ་མ་ཤིང་འདྲེན་པ་ལ། རྒྱང་བཤམ་གྱིལ་བའི་ང་རོས་
བྱངས། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།**

དེ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྣད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ན། དེ་ལ་ཕོ་སྒྲ་བརྗེད་
པ་སྟེ་མོ་སྒྲ་ལ་སྟན་པ་འབྱུང་ཞིང་མ་ནིང་གི་སྒྲ་ནི་བཅུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་
དུ་ཕོ་སྒྲ་གསལ་ལ་ངར་བ་ཡིན་ཞིང་། མོའི་སྒྲ་ནི་ཕྱ་ཞིང་འདར་བ་ཡིན་ལ། མ
ནིང་གི་སྒྲ་ནི་འགྱུར་ཞིང་མཉེན་པ་ཞིག་དགོས་ས་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། **དེ་ལ་ཕོ་སྒྲ
བརྗེད་པ་སྟེ། །མོ་ཡི་སྒྲ་ལ་སྟན་པ་འཐུང་། །མ་ནིང་སྒྲ་ནི་བཅུན
པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཕོ་སྒྲ་གསལ་ལ་ངར། །མོ་ཡི་སྒྲ་ནི་ཕྱ་ཞིང
འདར། །མ་ནིང་འགྱུར་ཞིང་མཉེན་པ་དགོས། །**ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

དེ་ལྟའི་སྒྲའི་སྟོར་ཚུལ་དེ་དག་ཉིད་སྟོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་।
མཐུག་རྣམས་ལ་ས་ས་ར་ལེན་པའམ། སྒྲིལ་ནས་ལེན་པ་ལས་གཞན་མེད་ཅེས་བྱ
ལེན་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། **དེ་ལྟའི་སྒྲ
ཐོར་དེ་དག་ཉིད། །ཐོར་བཤམ་དངོས་གཞི་མཐུག་རྣམས་ལ། །ས
ས་བཤམ་གྱིལ་བ་ལས། །མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་བྱ། །**ཞེས
པ་འདི་བྱུང་།

དེ་ལྟ་བྱའི་འགྱུར་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་། ཚེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདྲེན་པའི
དུས་སུ་འདྲངས་པ་དང་། བསྐྱུར་བའི་ཆེ་འགྱུར་བ་དང་། འགྱུགས་པའི་དུས་སུ
ལྷུགས་པ་དང་། ལྷེངས་ལ་འཐམ་པ་དང་། ང་རོ་ལྷམས་ཅད་དུ་མཉེན་པ་དང་।
ཕོ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དག་ལ་རང་སྒྲ་གསལ་བ་དང་། ཕྱ་བ་དང་། འགྱུར་བ

ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་རྒྱར་ཕྱིན་པ་དང་། ཆོག་བརྗོད་པའི་དུས་ཆོག་རང་གསལ་ཞིང་། དབྱངས་མཚོར་བའི་དུས་སུ་དབྱངས་ཀྱིད་གསལ་བ་དང་། ཆོག་དང་ དབྱངས་དེ་དག་བསྲེས་ཚེ་ལེགས་པར་འདྲེ་ལ། བསྲེས་ནས་ཀྱང་ལྷོག་པ་སོ་སོར་ གསལ་བ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། **རེ་ལྟའི་བདེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་། ། འདྲེན་བའི་དུས་སུ་འདྲོངས་པ་དང་། །བསྐྱར་ཚེ་ འགྱུར་ དང་ འགྲུགས་པ་ཡི། །དུས་སུ་ཁྱགས་དང་ལྷེངས་ལ་འཇམ། །ཐམས་ ཅད་དུ་ཤི་མཉེན་པ་དང་། །ཟོ་ཆོ་ལ་སོགས་སྐྱ་དག་ལ། །རང་སྐྱ་ ལེགས་པར་ཕྱིན་པ་དང་། །ཆོག་གི་དུས་སུ་ཆོག་གསལ་ཞིང་། ། བདྱངས་ལ་བདྱངས་ཀྱིད་གསལ་བ་དང་། །དེ་དག་བསྲེས་ཚེ་ལེའུ་ འདྲེ་ལ། །འདྲེས་རྣམ་སོ་སོར་གསལ་བའོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།**

བཞི་པ་དབྱངས་ཀྱི་ས་མཚམས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་ ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ། ཤེས་རབ་ཀྱིན་ལ་བརྟག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབྱངས་མཁན་རྣམས་དབྱངས་ཐམས་ཅད་ལ། གཞི་གང་ ལས་འདྲེན་པ་དང་། གནས་གང་དུ་ཡངས་པ་དང་། ས་གང་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། གང་དུ་ལྷེངས་པ་དང་། ཆོག་གི་དབྱངས་གང་དུ་འཇོག་པ་དང་གང་དུ་སྐྱར་བ་ དང་། ས་གང་དུ་བསྟོད་པ་དང་། གང་དུ་སྨད་པར་བྱ་བ་དང་། གང་དུ་ བསྒྲེས་པ་དང་། གང་དུ་ལྷོད་པ་དང་། གང་དུ་དབྱངས་ཡིན་པ་དང་། གང་ དུ་ཆོག་འཛུག་པ་དང་། གང་དུ་ཐུར་བར་ལེན་པ་དང་། གང་དུ་དལ་དགོས་པ་ དང་། གང་ཞིག་ཏུ་ཟོ་སྐྱ་དང་། གང་ཞིག་ཏུ་མ་ལྷ་ཡ་ཐ་ལ་ཡ་ཐ་ ཐ་ ཐ ། ། །

ཅད་དེ། །གང་ལས་འདྲེན་དང་གང་དུ་དགྱེ། །གང་དུ་བསྡུར་དང་
གང་དུ་ལྷོངས། །གང་དུ་འཛིག་དང་གང་གིས་སྐྱོར། །གང་བསྐོད་
གང་དུ་སྣང་བར་བྱ། །གང་བསྒྲིམས་གང་དུ་ལྷོད་པར་བྱ། །གང་དུ་
དབྱངས་ཡིན་གང་དུ་ཚིག །གང་དུ་སྐད་དང་གང་དུ་དལ། །གང་
ཞིག་ཕོ་སྐྱ་གང་དུ་མོ། །གང་དུ་མ་ཁིང་སྐྱ་ཏང་དང་། །གང་དུ་
བསྲེས་ཕྲེལ་བྱ་བ་རྣམས། །ཚིགས་བཅད་རིམ་པ་གང་ལེན་པ། །དེ་
ལས་ས་མཚམས་མ་བས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

གཏི་ས་པ་ཤེས་ནས་ཀྱི་ལ་བརྒ་པ་ནི། དབྱངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ས་མཚམས་
དང་བཅས་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཕྱི་ནས་དེ་སྟོར་བའི་ཀྱི་ལ་བརྒ་དགོས་པས་དེ''
ལ་འདྲེན་པའི་ཀྱི་དུ་ཙ་ཚ་དང་། ལ་ལ་དང་། ཙ་ཛ་སོགས་དང་། བསྡུར་
བའི་ཀྱི་དུ་ལ་ཝ་དང་། ཙ་ཛ་དང་། ཊ་ཡ་སོགས་དང་། བཀྱག་པའི་ཀྱི་དུ་
ཙའི་དང་། ཊའི་དང་། ཙའི་སོགས་དང་། ལྷོངས་པའི་ཀྱི་དུ་ཙ་ཁ་ཁ:
དང་། ལ་ཁ་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་ཊསུམ་ཡིག་ནི་ནར་ཏེ་སྟོང་འདྲེན་པའི་བརྡ་
ཡིན་ལ། ཆོག་དགེ་ནི་སྣད་ཏགེ་ཏུ་ཟེར་བའི་བརྡ་ཡིན་ཞིང་། འདྲེན་པ་བསྡུར་བ་
བཀྱག་པ་ལྷོངས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་རིང་དགོས་པ་དང་། ཕྱང་དགོས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཙ་ཙ་དང་ཊའི་ལ་སོགས་པའི་ཀྱི་ནང་། ས་མཚམས་
ཊཆོད་པ་དང་། ཏགེ་དགོས་པ་དང་། ཞན་དགོས་པ་ལ་སོགས་ལ་ཇས་པ་དང་།
ལ་ལ་ཙའི་ཟེར་ཊའི་མི་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་རུང་བའི་མ་ཇས་པ་དང་
ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཀྱི་ལ་བརྒ། ।འདྲེན་
པའི་ཀྱི་དུ་ཙ་ཙ་སོགས། ।བསྡུར་བའི་ཀྱི་དུ་ལ་ཝ་སོགས། ।
བཀྱག་པའི་ཀྱི་དུ་ཙ་ཡ་སོགས། ।ལྷོངས་པའི་ཀྱི་དུ་ཙ་ཙ་
སོགས། ।འདྲེན་པ་ལ་ལ་སོགས་དེ་དག་ལ། ।རིང་བ་དང་ཕྱི་ཕྱང་བ་
དང་། ।ཀྱི་ནང་ས་མཚམས་ཀཆོད་པ་དང་། ।ཏགེ་ཞན་ལ་**

སོགས་ཏེས་པ་དང་། །མ་ཏེས་པ་ཡང་ཀེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་འདི་ཐུང་།

དེ་ལྟར་རང་གིས་ཤེས་ནས་སྨྲ་བ་མ་གཞན་ལའང་འདྲེན་པ་སོགས་པ་འདི་དག་འདིའི་གནས་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་ཆོགས་བཅད་ཕྱིད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལ་ལ་རྣོགས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་ནས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྨྲ་བ་མ་ལའང་། །འདི་དག་འདི་ཡི་གནས་ཡིན་ཞེས། །སོ་སོར་ཕྱེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ། །**ཞེས་པ་འདི་ཐུང་།

ལུ་པ་སྤྱི་སྨྲར་དགེ་བཅས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོ་སྡེགས་དབྱངས་སྤྱིའི་སྨྲར་བ་བཤད། །མཆོད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་དབྱངས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། དེ་ནི་དབྱངས་སྤྱིའི་སྨྲར་བ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། མདོ་དབྱངས་དང་ས་སྡེགས་ཀྱི་མཆོད་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་བསྟུར་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ཟླ་ལ་འདྲེན་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཉམས་དབྱངས་སོགས་རྟོགས་བརྗོད་ལ་བསྟུར་ཐུང་། མདོ་ཆུད་ཀྱི་བསྟོད་པ་རིང་ལ་ཆོགས་བཅད་ཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་ སུ་བརྗོད་ལ་བསྟུར་འདྲེན་ཐུང་བ་སྟེ། ཕྱིར་ནི་མཆོད་དབྱངས་དང་ཟླ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་བསྟུར་བ་དང་། འདྲེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འཇུག་མོད་ཀྱང་། ཟླ་མཁན་འདི་དག་འདྲེན་པ་གཙོ་བོར་མཐོང་ངེ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **དེ་ལྟར་ཤོ་ཤོའི་དབྱངས་ཤེས་ནས། །ཕྱི་ཡི་ཐུར་བ་ཉིད་བཤད་བྱ། །མཆོད་དབྱངས་བསྟུར་བ་གཙོ་བོ་སྟེ། །ཟླ་ལ་འདྲེན་པ་གཙོ་བོ་ཡིན། །རྟོགས་བརྗོད་ལ་ཡོ་བསྟུར་ཐུང་ངེ། །ཇེས་ཤུ་བརྗོད་ལ་བསྟུར་འདྲེན་ཐུང་། །ཕྱིར་ཡོ་ཀྱན་ལ་ཀྱན་འཇུག་ཀྱང་། །འདི་དག་གཙོ་བོར་འདྲེན་པ་མཐོང་།།** ཞེས་པ་འདི་ཐུང་།

གཉིས་པ་མཆོད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་

ཤེས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དྲང་པོར་ལེན་པ་མདའ། །བཀྲག་པ་གཞུ། སྟོད་བཀྲག་པ་ལྷུགས་ཀྱུ། སྨད་བཀྲག་པ་གཤོལ་མདའ། སྟོད་ཆུས་པར་ལེན་པ་གདུགས། སྨད་ཆུས་པ་བས་རྡ། དཀྱིལ་ཕྲ་བ་རྟོ་རྡེ། དཀྱིལ་སྦོམ་པ་ནས། གཅིག་གི་ཞབས་དང་ཕྱི་མའི་མགོ་སྦྲེལ་ནས་ལེན་པ་ཅ་ཆུབས། ཕྲ་རགས་སྦྱོལ་བ་འཁོར་ལོ་འདྲ་བ་སྟེ། གང་ཞིག་འདྲེན་སྲིད་ཚད་ཀྱི་དབྱངས་རྣམས་ལ་དཔེ་འདི་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཁོ་བོ ་ས་སྐྱ་པཎ་ཁས་མཐོང་བས་ས་ཞིས་སྟོན་པ་ལ། **དེ་ལྟར་དབྱངས་སྦྱོར་ཤེས་རྣམས་ལ། །མཆོད་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་གཞན་བཤད། །མདའ་གཞུ་ལྷུགས་ཀྱ་གཤོལ་མདའ་དང་། །གདུགས་དང་བས་ཏ་རྡོ་རྡེ་ནས། །ཆུ་ཆུབས་འཁོར་ལོ་འདྲ་བ་སྟེ། །གང་ཞིག་འདྲེན་པའི་དབྱངས་རྣམས་ལ། །དཔེ་འདི་ལྟར་པ་ཁོ་བོས་མཛོད་།** །ཞེས་པ་འདི་བྱའོ་།

དེ་ལྟར་འདྲེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིས་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། ས་ས་ཕྱི་སྟེ་ཆུས་པར་བཤད་པ་ལས། ལེགས་པར་ཤེས་ན་འདི་ལས་སྦྱོས་ པ་འདིའི་ འདྲེན་ཚུལ་གཞན་མེད་ལ། དེ་ལ་རང་གི་རྟོག་པས་རྣམ་པར་སྦྱོས་ན་རེ་རེ་ ལའང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆུ་མཚན་རྣམ་པར་རྟོག་པས་འབྱེད་ཅིང་ རྣམ་རྟོག་ལ་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **དེ་ལྟར་བསྡུས་ཏེ་ཆུས་ པར་བཤད། །འདི་ལས་སྦྱོས་པ་གཞན་མེད་དོ། །རྣམ་པར་སྦྱོས་ ན་མཐའ་ཡས་ཏེ། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་འབྱེད་ཕྱིར་རོ། །**ཞེས་པ་ འདི་བྱའོ་།

ཆ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་བརྒྱས་ཏེ་ཟམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དེས་ན་ཐོ་ལོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐོབ་དཔོན་མཁས་པ་ཚོང ་དུ་ བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསྟེན་ཏེ། ཕྱིས་ནས་དགྱངས་ཀྱིད་ལྟོང་དུ་འགྱུར་བ་ཤེས་ནས་ རང་གིས་ལེགས་པར་སྦྱོར་ཚུལ་བརྒྱས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་དགྱངས་སྙན་པ་དྲི་ཟའི་

དབང་པོ་རབ་དགའ་ལྷ་བྱར་འགྱུར་བས། དེ་ལྷར་ཐམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་
པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **དེས་ན་ཆོ་ཀྱི་ལྷན་ཕྱན་པ་ཡིས། །དང་
བོར་ཟློག་དབྱེན་མཁས་བསྟེན་ཏེ། །ཕྱིས་ནས་རང་གིས་ལེགས་
བརྟགས་ན། །ཏི་ཟའི་དབང་པོ་ལྷ་བྱར་འགྱུར། །**ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

དེ་རྣམས་སྒྲིའི་ཟློ་ནས་ཇོལ་མཛའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། དགྱངས་
ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟོན་པ་ལེའུ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏེ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **རྗེལ་
ཆའི་བསྟན་བཅོས་ལས་དགྱངས་ཀྱི་ལེའུ་སྔོ་དང་པོའོ།** །ཞེས་པ་འདི་
བྱང་། །

ལེའུ་གཉིས་པ། ཆོག་གི་རྣམ་གཞག་གི་སྐོར།

གཉིས་པ་ཆོག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི་སྟེ། བསྟོད་སོགས་ཡུལ་བཞིའི་རྣམ་
གཞག་བཤད། །བསྟོད་ཆོག་གནད་ཀྱི་དབྱེ་ཞེས་བཤད། །བསྟོད་ཚུལ་སྦྱན་
དངགས་སོགས་དང་སྦྱར། །ཆུས་པར་གཞན་དུ་འབད་པར་གདམས་པའོ། །

ས་བཅད་དང་པོ། བསྟོད་སོགས་ཡུལ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་བཞི་ངོས་གཟུང་ཐུན་པར་གདམས། །དེ་ཉིད་
རྗེས་བཞིན་ཆུས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཡུལ་བཞི་ངོས་གཟུང་ཐུན་པར་
གདམས་པ་ནི། དགྱངས་ཤེས་པ་དེ་ནས་དགྱངས་ལ་དགོས་པའི་ཆོག་གི་སྒྲོར་བ་
ཡང་། རྗེལ་ཆོ་མཁན་ཁྱེད་རྣམས་ལ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་བསྟོད་པར་འོས་པའི་ཚེན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ལྷད་པར་འོས་

པའི་དམན་པ་རྣམས་ལ་སྨད་པ་དང་། འགྲན་པར་འོས་པའི་མཉམ་པ་རྣམས་ལ་
འགྲན་ཚོགས་དང་། ཆེན་པོ་དང་དམན་པ་དང་མཉམ་པ་ཀུན་ལ་དགའ་བའི་བྱ་
འོག་ནས་འཕྲུང་བ་རྣམས་བྱང་བ་སྟེ། དེ་དག་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རྒྱས་པར་
བཤད་མི་ལོང་བས། མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་བཤད་པར་བྱ་ཡིས་ཏེ་ནི་ཅིག་སྟོན་པ་
ལ། **དེ་ནས་ཚིག་གི་སྒྲོར་བ་ཡང་། །ཁྱོད་ལ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་
བཀད། །ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟོད་པ་དང་། །དམན་པ་རྣམས་ལ་
སྨད་པ་དང་། །མཉམ་པ་རྣམས་ལ་འགྲན་ཚོག་དང་། །ཀུན་ལ་
དགའ་བའི་ཕྱི་ཕྱང་ངོ་། །དེ་དག་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་། ། མདོར་བསྡུས་ནས་ཤི་བཀད་པ་ལྟོན། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།**

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བསྟོད་ཡུལ་
ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་བཤད། །དམན་ཡུལ་དམན་པ་རྒྱས་པར་བཤད། །འགྲན་ཡུལ་
མཉམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད། །ཀུན་ལ་དགའ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བསྟོད་ཡུལ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དགྱེ་ན་ཡོན་ཏན་དང་། ཤེས་རབ་
དང་། བསྟན་པ་པ་དང་། རིགས་དང་། ན་སོ་དང་། ནོར་ཀྱིས་ཆེ་བ་བྱུག་ཡོད་
ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་བཟང་ངན་རིམ་བཞིན་ཐོག་མ་ཐོག་མ་བཟང་བས་ཁྱད་ཞུགས་
པས་ན་བཀྲར་བའང་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་རྗེ་ བཅུན་ ཁ་གས་པ་ རྒྱལ་ མཚན་ ཀྱིས་''''
གསུངས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **ཡོན་ཏན་ཤེས་རབ་བསྟན་པ་རིགས། །ཆ་
ས་ཆོར་ཀྱིས་ཆེ་བ་བྱུག །རིམ་བཞིན་ཁྱད་པར་ཞུགས་པས་ན། ། བཀྲར་བའང་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།**

དེ་དག་ཇི་ལྟར་བཀྲར་ན། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དད་པས་བཀྲར་སྟེ་བ་ཞིང་།
ཤེས་རབ་ཅན་ལ་བྱ་བ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ཤེས་པ་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག
ཏིས་པས་དང་། བསྟན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཁྱན་པ་ལ་ཕྱག་གིས་དང་། རིགས
ཀྱིས་ཁྱན་པ་ལ་ཐོན་ཏུ་ལྟང་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེ་ས་ས་དང་། ན་སོས་ཁྱན་པ་ལ

སྟན་དང་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་དང་། ནོར་གྱིས་ཆུན་པ་ལ་
ཁྱོད་ཕྱུག་འགྱུར་ཟློ་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་ངོ་དགས་བཀུར་སྟེ་བྱའོ། ཞེས་
སྟོན་པ་ལ། **ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དད་པས་བཀུར། ཀུན་རབ་ཅན་**
ལ་ལུགས་ཏྲིས་པས། ཐབས་ཆེ་ཕས་ཆུ་ལ་ཕྱག་གིས་ཏེ། ཁིགས་
གྱིས་ཆུ་ལ་ཞེ་ས་ས། ཁ་སོས་ཆུ་ལ་བསྲེན་བཀུར་གྱིས། ། ཆོར་
གྱིས་ཆུ་ལ་ངོ་དགས་བཀུར། ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

གཉིས་པ་སྐད་ཡུལ་དམན་པ་ཆུས་པར་བཤད་པ་ནི། སྐད་པའི་གནས་དྲུག་
ལ་གཞན་ལ་གདོན་གྱིན་མི་ལྟོད་པར་བརྟས་ལ་སྐད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལང་ཆེན་པོར
བློ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ཏེགས་པ་དང་ང་ཆུལ་ཅན་ལ་ཐོ་ཚོས་མེད་པ
དང་། ཟླུ་བོའི་ཆུལ་པོའམ། མང་པོས་བདག་པོ་རིགས་དམན་པ་དང་། ཆོགས
ཀྱི་གཙོ་བོ་ལོ་ཁང་གཞོན་ཅིང་མཐོང་ཆུ་དང་ཐོས་ཆུ་ཆུང་བ་དང་། ཕྱུག་པ
ས་ལྟའི་དབང་དུ་ཁྱུར་པས་ནོར་གཏོང་མི ''ཐུ་བ་དང་། དྲུག་པོ་དེ་དག་མང
པའི་ནང་ན་ཁོང་རང་རྒྱས་ངོ་ནོངས་པའི་གནས་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ།
ཆེ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཐུར་ཕྱིང་། ཏྲེགས་པ་ཅན་ལ་ཐོ་མེད་པ། ། ཤབ
ཏུ་ཐུང་བ་བསྟན་པ་ཅམས། ཟླུ་བོའི་བདག་པོ་རིགས་དམན
པ། ། ཆོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ལོ་ཁང་གཞོན། ། ཕྱུག་པོ་ས་ལར་ལྟའི
དབང་ཐུར་པ། ། མང་པོའི་ནང་ན་ཁོང་ལས་པའི་གནས། ། གཞན་ལ
བརྟས་ན་སྐད་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

གསུམ་པ་འགྱུར་ཡུལ་མཉམ་པ་ཆུས་པར་བཤད་པ་ནི། འགྱུར་བའི་གནས
བདག་དང་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པའི་མང་པོའི་ནང་དུ་རང་ཕྱོགས་བསྟོད་ན་དེ་ ལ་''''
བདག་གི་འགྱུར་བའི་གནས་ཞེས་བྱ་ལ། བདག་གི་ཚུལ་མིན་དེ་ལ་བརྗོད་ན
བཟློག་སྟེ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་སྐད་ཐུ་མི་འཇུག་སྟེ། སྐད་ནའང་སྐད་པར་མི་འགྱུར
ཕྱིང་འགྱུན་ནའང་འགྱུན་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **བདག་ངང**

ཨོཾ་ཏཱ་མཆུ་ངས་པ་ཡིས། །རང་ཕྱོགས་བསྟོད་ནས་འགྲན་པའི་
གནས། །ཚུལ་མིན་བཙོད་ནས་བཟློག་ལྷ་བཙོད། །དེ་ལ་སྨད་ཕྱ་མི་
འཇུག་གོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

བཞི་པ་ཀུན་ལ་དགའ་ཕྱིད་ཆུས་པར་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ཆུ་
ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་མཁས་ཤིང་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཕྱི་
ཅི་མ་ལོག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དེ་
བཤད་ན། འདིས་མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོན་པ་ལ།
ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་རབ་མཁས་ཤིང་། །ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མ་ལོག
པས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་འགྱུར་བ། །འདི་ནི་མཁས
རྣམས་དགའ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

དེ་བཞིན་ཆུལ་པོ་ལ་ཆུལ་སྲིད་ཀྱི་གཏམ་དང་། མཛངས་པ་རྣམས་ལ་ལུང་
ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། དཔའ་བོ་རྣམས་ལ་གཡུལ་ཅ་འཁྲུག་པའི་གཏམ་དང་།
བྱད་མེད་རྣམས་ལ་ཆུན་དང་ཁ་ཏོག་མཛེས་པའི་གཏམ་དང་། ཚོང་པ་རྣམས་ལ
ཚོང་ཁེ་སྒྲོགས་ཀྱི་གཏམ་དང་། ཞིང་པ་རྣམས་ལ་ཞིང་དང་སྟོན་ཐོག་གི་གཏམ
དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ངན་དུ་གཏེར་བ་དག་ལ་རང་གང་དགོད་བྱོ་བའི
གཏམ་བོང་རང་ཆུ་བོ་ལ་ས་གས་པའི་གཏམ་གྱི་ཏེ་དག་དགའ་བར་འགྱུར་བས་ངེས
གཏམ་དང་། མདོར་ན་གཏུལ་བྱ་ས་ས་ཡིས་བྱ་བ་ལ་ངེས་ཚ་ཤེས་པའི་ཐོ ང་ལ་ཕན
པས་མཐུན་འཇུག་གི་གཏམ་བཟོད་དགོས་ཏེ། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དཔང་པོས་ཀྱང
མདོ་ལས། ཚོང་པ་རྣམས་ལ་ཚོང་གི་གཏམ་དང་། བྱད་མེད་རྣམས་ལ་ཆུན་དང
ཁ་ཏོག་ལ་ས་གས་གཏམ་བཟོད་ཏོ་ཞེས་གསུང་ཞིང་། ཕྱང་ཆུ་བ་ཞེམས་དཔས
ཞེམས་ཅན་རྡེན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་ནང་ཚན་ཆེ་གསྟན་པར་ཐུ
བའང་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཆུ་ལ་ཕོ་ལྷོད་དང་མཛངས་ལ
ལུགས། །དཔའ་ལ་གཡུལ་ཅ་བྱད་མེད་ཆུན། །ཚོང་པ་ཚོང་དང

ཞིང་པ་ཞིང་། །ཚུལ་བཞིན་མིན་པས་ཆོར་བས་པ་དགའ། །མདོར་
ན་སོ་སོའི་ཐུ་བ་ལ། །ཟླ་བོང་ལྷན་པས་མཐུན་འཚུགས་བཟློག། ། ཐུབ་པས་ཀྱང་ཇི་འདི་སྐད་གསུངས། །ས་མས་ཅན་རྡེན་པར་བྱེད་
པའང་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

ས་བཅད་གཉིས་པ། བསྟོད་ཚིག་གནད་ཉིད་དབྱེ་ཞེས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བསྟོད་ཚིག་གནད་ཉིད་དབྱེ་ཞེས་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོའི་ཚུལ་ནས་
གཉིས་སུ་དབྱེ། དཔེ་ལ་བཅོ་བཅུད་ཉིད་དུ། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཏེ་ལྟར་བསྟོད་པ། ལྷད་པ། འགྲན་པ། འཚོགས་པའི་ཡུལ་ཤེས་ནས་ཇི་ལྟར་
བསྟོད་པ་དང་། ལྷད་པ་དང་། མཐུན་པ་ལ་འགྲན་པ་དང་། དགའ་བར་བྱེད་
པའི་ཚིག་སྒྲོར་གནད་ཀྱང་ས་ཆུ་པཏྨ་ཏ་ངས་བཤད་ཀྱིས་ཅི་ནས་ཅིག་ཅེས་པ་ཐ
གདམས་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། **དེ་ལྟར་བསྟོད་ཕོགས་ཡུལ་ཤེས
ནས། ཇི་ལྟར་བསྟོད་དང་ལྷད་པ་དང་། །འགྲན་དང་དགའ་བར
བྱེད་པ་ཡི། །ཚིག་སྒྲོར་གནད་ཀྱང་ང་ཡིས་བཤད། །**ཅེས་པ་འདི་བྱུང་།

ཚིག་སྒྲོར་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཀུང་པ་བརྗོད
པའམ། དཔེ་གཞན་ལ་སྒྲར་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **དེ་ཡང
དབྱེ་ན་རྒྱམ་གཉིས་ཏེ། །ངོ་བོ་འམ་ཆེ་དཔེ་ཡིས་སོ། །**ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

བཤད་མ་ཐག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རང་ཉིད
དང་རང་ལ་ཡོད་པའི་རང་གི་ཆོས་ཉིད་བཤད་པས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **རང
དང་རང་གི་ཆོས་བཤད་པས། །ངོ་བོ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འཇུག། །**
ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

དེ་གཉིས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཕྱི་སྟེ་བཤད་ན། རང་ཉིད་དམ་རང་གི་ངོ་བོ

ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སྟེ། ལུས་མཛེས་པ་དང་། ངག་སྙན་པ་དང་། ཡིད་བཟང་བ་ཅམ་ཀྱིས་བསྟོད་པ་ནི། རང་གི་ཕ་བོའི་སྨོ་ནས་བསྟོད་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་དེ་ལ་ཡོད་པ་དཔལ་འབྱོར་དང་། དཔང་ཐང་དང་། རིགས་དང་། ལུང་རྟོགས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། སྙན་པར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྨོ་ནས་བསྟོད་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **རང་གི་ཕ་བོ་ཁ་ལུས་ངག་དང་། །ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཅམ། །ལུས་ངག་ཡིད་ལ་གཞན་པ་ཡིས། །འབྱོར་དང་དཔང་ཐང་ཕྱང་རིགས་ཡོན་ཏན། ། བརྩེ་དང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་སོགས། །བསྟོད་པར་བྱེད་ནར་རང་གི་ཆོས།།** ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

གཉིས་པ་དཔེ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིད་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་ཡི་སྨོ་ནས་མདོ་རྒྱ་བསྟན། །སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད། །བདེ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཀཏིག་གམ་ཕལ་ཆེ་བའི་སྨོ་ནས་མི་དཔའ་བ་ལ་སེང་གེ་དང་མང་པོའི་དཔོན་འབྱོར་པ་ཅན་ལ་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་དང་དེ་'' འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ལེགས་བརྗགས་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་ཁྱོད་ཀྱིད་ཅེས་མཚུངས''''' པར་དེ་དང་དེ་ལ་དེའི་སྨོ་ནས་བསྟོད་པ། སྤྱོར་བ་དཔེའི་སྨོ་ནས་བསྟོད་པ་ཡིན་ལ། བསྟོད་སྨྲ་དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་མི་ཟྱན་པ་ལ་བ་གྲངས་དང་། ཞུམ་པ་ལ་ལ་ཕ་ཀྱེས་ལྟ་ཐུར་སྨད་པ་དང་། དེ་བཞིན་འགྲན་ཟླ་ཅན་ལ་འགྲན་ཚོགས་ཀྱང་བའི་ཟླ་ཀ་ཏེ་ལས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཁས་པ་འཇུག་སྨོ་ལས། དཔའ་བོ་སེང་གེ་སྟག་ལ་སོགས། ।ཞུམ་ལ་ལ་ཕ་ཀྱེས་ཅ་སྤྱང་སོགས། ।མཁས་པ་འཇམ་དབྱངས་སྟོབས་སྦེད་མེད། ।ཟླ་ན་ལ་བ་ཟླ་ཞེ་ལྟང་ལྟ་ལ། ।གསལ་བ་ཀྱི་དཀྱའི་སྨྲན་མེ་སོགས། ।ཆུས་པར་ལྟ་ར་ཞེས་མཁས་ནུམས་ལ། ।ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **ཕྱོགས་ཀཏིག་གམ་ཅི་ཕལ་ཆེར་ཀྱིས།** ।

འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ལེགས་བརྟགས་ཏེ། །དེ་འདྲ་བྱོད་ཁྱད་ཡིན་རྣོ་ཞེས། །མཐུན་པར་བར་སྣོར་བ་དབེ་ཡིན་རོ། ། །དེ་དག་བཟློག་པས་ལས་སྐད་པ་དང་། །འགྲན་པའང་བདེ་ཟློག་ཀྱིས་བར་འཐུན། །ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

གཉིས་པ་ས་ས་ར་ཕྱི་སྟེ་ཆུས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསྟོད་པའི་དབེ་ཏུ་ཆུས་པར་བཤད། །སྐད་པའི་དབེ་ཏུ་ཆུས་པར་བཤད། །འགྲན་པའི་དབེ་ཏུ་ཆུས་པར་བཤད། །པའོ། །

དང་པོ་ནི། བསྟོད་པའི་དབེ་དེ་དག་ཀྱང་ས་གཞི་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ དབེ། དེ་བཞིན་དུ་གསར་ནི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི། ཆུ་མཚོ་ནི་ཆུབས་ཆེ་བའི། ཀླུ་ནི་རིགས་བཟང་བའི། ཆུང་ནི་ཁྱད་པའི། ནམ་ཐོས་བྱ་ནི་ཕྱུག་པོའི་དབེ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **།དེ་ཡང་ས་ཀསིར་ཆུ་མཚོ་ཀླུ། །ཆུང་དང་ནམ་ཐོས་བྱ་ལ་སོགས། །**ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

གཉིས་པ་སྐད་པའི་དབེ་ཏུ་ཆུས་པར་བཤད་པ་ནི། བསྟོད་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་སྐད་པ་ལ། ཁོན་སྟོང་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི། ཆུ་བྱར་ཤེས་རབ་མེད་པའི། ཀྱེམ་པའི་འབྱས་བུ་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི། ཐོ་ཡར་ནི་རིགས་ངན་པའི། ནེ་ཙོ་ནི་གཙོན་པའི། ཕྱི་བ་ནི་ཕྱུག་པོ་ཞེར་སྐྱ་ཅན་གྱི་འདྲ་དབེར་འདོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **གཞན་མི་ཁྱོན་སྟོང་ཚུ་ཏྲར་འདྲ། །ཀྱེམ་པའི་འབྱས་བུ་ཐོ་ཡར་བཞིན། །མི་ཙོ་ཕྱི་བ་འདྲ་བར་འདོད་པ། །**ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

གསུམ་པ་འགྲན་པའི་དབེ་ཏུ་ཆུས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ འགྲན་པའི་དབེ། ཀྱི་ཟླ་གཉིས། གསེར་དངུལ་གཉིས། དགེ་བ་དང་སྡིག་པ། ལྷང་བ་དང་ལྷུན་པ། གཡས་པ་དང་གཡོན་པ། ཆུལ་པོ་དང་ཐོན་པོ་ལྟ་བུ་པོ་ དེ་དག་འགྲན་ཟླ་དང་། འགྲན་པའི་དུས་སུ་ཅིག་ཤོས་ལྟག་པ་ཀྱི་ མ་ དང་གསེར་ ལ་སོགས་པའི་དབེ་ནམས་བརྟེད་པར་ཏྲོའ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **དེ་བཞིན་ཏེ་ཟླ་**

གས�ed ལ། ། དགེ་ལྡན་ལྷུན་གྲུབ་གཡས་དང་གཡོན། ། རྒྱལ་
ཐོན་མ་སོགས་འཕྲིན་ཐུང་ལས། ། ཅིག་ཀོས་ལྷག་པའི་དབེ་བཟོད་
ཀྱ། ། ཞེས་པ་འདི་ཕྱིང་།

དེ་ལྟར་དེ་དག་སོ་སོའམ། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སོ་སོར་སྣང་བ་ཀྱ
ཞིང་། དེ་ལྟ་ཐུ་སྣོར་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཐོག་མར་བསྟོད་པ་དང་། སྨད་པ་དང་།
འཁྲན་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་ལེགས་པར་བརྗགས་ཏེ། དེ ་རྟེས་བསྟོད་ཚིག་སྨད
ཚིག་སོགས་སུ་སོང་མ་སོང་ལེགས་པར་བརྗགས་ལ་ཐུ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ཁྱད
གཞི་མ་གྱུབ་པ་དེའི་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པ་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་དེ་རྣུ་ཤེད་དུ་འགྲོ་བ
ལ་ཐུ་ཕྱིད་པས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **དེ་ལྟར་དེ་དག་ས་ས་འམ། ། ཐམས
ཅད་ས་ས་ཚར་ཐུར་བར་བྱ། ། དེ་ལྟར་ཐུ་བ་དེ་དག་ཀྱང་། ། ཐོག
མར་བསྟོད་ས་ཚིགས་ཡུལ་བརྗགས་ཏེ། ། དེ་ཕྱིས་ཚིག་ལ་བརྗག་པར
བྱ། ། གཞན་དུ་གཞི་མ་ཐུབ་པ་ཡི། ། ཁྱད་པར་བཟོད་པ་རབ་ཏུ
དཀའ། ། ཞེས་པ་འདི་ཕྱིང་།**

ས་བཅད་གསུམ་པ། བསྟོད་ཚུལ་ལྟར་དངགས
ས་གས་དང་ཐུར་བ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དེ་དག་ལྟན་ངང་གས་ས་གས་དང་ཐུར་བ་ལ་ཀ།ས། ཐུར་ཚུལ
བཞི་ལ་ས་ས་ཐུར། ། ཚིགས་བཅད་ཚིག་ལྟུག་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཚིག་ཐུར་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་མཁས་པའི་མཁས་པ
ཕལ་ཆེ་བའི་ཐུ་བ་ཡིན་པས་མཚོད་པའི་ཚིག་ལ་ནི་ལྟན་ངག་ཐུར་བར་བྱ་ཞིང་།
ཀུ་ཐང་བ་ཕལ་ཆེར་ཆོ་ཐས་པ་འདུ་བའི་ས་རའི་ཕྱུང་བས་ཀུ་ཚིག་ལ་ཐ་མལ་ཀྱི་
འདོད་ཆུལ་ཀྱི་ཚིག་ཐུར་ལ་ཐོག་ཆེན་པ་ཕལ་ཆེར་ཐུང་བས་ཆུང་བས། ། ཐམས

དབྱངས་ཀྱི་ཆོག་ལ་རྟོགས་པ་བརྟེད་དེ་འདོད་ཆུལ་ལས་ཐུང་ཟད་སྟན་པར་སྐྱེ་
ཞིང་། མདོ་ཆུད་སོགས་གཞན་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་པས་ན། ཆོག་ཀང་ཕྱང་ལ
ཆོགས་བཅད་རིང་བའི་རྗེས་སུ་བརྟེད་པ་ལ་གང་སྣང་ངམ་གང་འཕད་སྐྱར་ བ་ཐུ
དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **དེ་ལྟར་ཅིས་པའི་མཁས་པ་ཡིས། །མ་བས
པའི་ཐུ་བ་ཡིན་པས་ན། །མཆོད་པ་ལ་ཤི་ལྟར་ངག་སྐྱར། །ཕལ
ཆེར་ཚོངས་པ་འདུ་བ་ན། །ཐུ་ཚང་བ་ལ་འདོད་ཆུལ་ཆོག །ཁོམ
ཆེན་སྐྱངས་པ་ཚུང་བས་ན། །འདོད་ཆུལ་སྐྱར་བས་རྟོགས་བརྟེད
ལ། །གཞན་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་པས་ན། །རྗེས་ལུ་བརྟེད་ལ་གང
སྣང་སྐྱར། །ཞེས་པ་འདི་ཐུང་།**

གཏིས་པ་ཆོགས་བཅད་ཆོག་ལྷུག་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། དེང་སང་ཕལ
ཆེ་བ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཅེས་པས་ཆོག་ཀང་བཞི་ཅེས་པར་ཚང་དགོས་པ་ལྟ
བུར་འདོད་པ་སྣང་ཡང་། དེ་ནི་ཅེས་པ་མེད་དེ། ཆོག་བར་གང་ཡང་རུང་བ
ཀང་པ་གཏིས་པ་ནས་བྱུག་པའི་བར་ངག་འདོན་འབྲེལ་ན་ཆོག་ཀང་གསུམ་མམ
བཞིའམ། ལྟ་ལ་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་། དེ་དག་ལྟ་ཆར་ལ་ཆོགས་བཅད
ཅེས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད
པའི་སྟེ་གང་ཞེ་ན་གང་ཆོག་ཏུ་སྐྱར་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཆ་བ་གཏིས་པ
དང་། ཆ་བ་གསུམ་པ་དང་། ཆ་བ་བཞི་པ་དང་། ཆ་བ་ལྟ་པ་དང་། ཆ་བ
བྱུག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **ཀང་པ་གཅིག་ཆས་ཐུག
གི་བར། །ངག་འདོན་འབྲེལ་ན་ཆོགས་བཅད་གཅིག །**ཅེས་པ་འདི
ཐུང་།

དེ་ལ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ཆོག་བར་བཀྲད་དམ་བོད་ལ་བདུན་པ་ལ
ཆོག་ཀང་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱ་ཞིང་། དཔྱངས
དང་བཅས་པའི་ཆོག་ཕལ་ཆེར་ལ་ནི་ཡི་གེ་བདུན་པ་དག་པ་ལ་སོགས་པ་ མཉམ

པའམ་མི་མཉམ་པ་ཡང་རྩང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་བདེ་ཞིང་འཇུག ངག་ཕར་ཆོག་ཏུ་ཤར་བའི་བདེ་འབྱམས་ སམ་ངོན་ལ་ཆོགས་བཅད་དམ། ཡང་ན་ཀུང་པ་སྟེ་ཆོག་ལྡུག་པ་ཅི་བདེར་སྐྱར་བས་རྩང་སྟེ་ཏེས་པ་མེད་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **དེ་ལ་རྟེས་བྱ་བསྒྲགས་ལ་སོགས།** **།ཇི་ལྟར་བདེ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱ། །དབྱངས་དང་བཅས་པ་ཕལ་ཆེར་ཆེ། །ཡི་གེ་མཉམ་མམ་མི་མཉམ་ཡང་། །ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རྣམ་གཞག་འཇུག །བདེ་འཐམ་ངོན་ལ་ཆོགས་བཅད་དམ། །ཡང་ནོ་ཀུང་པ་ཅི་བདེར་སྐྱར། །ཞེས་པ་འདི་བྱང་།**

དེ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་བཅད་དམ་ཆོག་ལྡུག་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་ཀྱན་ཀྱིས་གོ་ཞིང་རང་གིས་བརྗོད་པ་བདེ་ལ་ཕ་ཙོལ་ཀྱི་ངོན་མཐུན་ལ་དཔེ་དང་ངོན་འ་ འབྲིགས་པ། སྒ་ཕྱི་གཉིས་མི་རྟོགས་ཤིང་མི་འགལ་ལ། མང་དུ་དགོས་ན་འཆྱད་ཤེས་པ། ཐུང་བས་ཆོག་ན་སྦྱད་པ་སྟེ། དཔྱ་བསྡུ་ཤེས་ན་མཁས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་འཕྱང་བ་ལ་བསླབ་དགོས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **ཀུན་ཀྱིས་གོ་ཞིང་བརྗོད་པ་བདེ། །ངོན་དང་མཐུན་ལ་དཔེ་འབྲིགས་ལ། །སྒ་ཕྱི་མི་རྟོགས་མི་འགལ་ལ། །དཔྱ་བསྡུ་ཤེས་ན་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་བྱང་།**

ས་བཅད་བཞི་པ། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་འབད་པར་གདམས་པ།

བཞི་པ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་གདམས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ཆོག་ཀི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ས་སྐྱ་བཞི་ཏ་ཁོ་བོས་སྟོན་པ་སྐྱོར་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མེ་ཏོག་གི་ཕུན་ཚོར་བཤད་ཟིན་པས་ན། སྐྱེ་བོ་ཐུན་ཕྱོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་གུས་པས་བསྟེན་ཏེ། ཐུ་ཆོས་མ་

ཡིན་པར་འབད་པས་ནན་ཏན་ཆེར་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ཤེས་པ་དང་། ཕྱིས་ནས་རང་གི་ཆོགས་བཅད་དང་ཆོག་གི་ཕོ་བོ་དང་། འདོད་ཆུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ན། ཁོ་བོ་ཀུན་དགའ་ཆུལ་མཚན་ལྟ་བྱའི་མཁས་པར་འགྱུར་བས་འབད་པ་ཀྱིས་ཤེས་ཅེས་གདམས་པ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། **ཆུས་པར་ཁོ་བོས་གཞན་དུ་བཤད། །ཟླ་བང་ལྟར་པས་དེ་བཟློན་ཏེ། ། འབད་པས་ནན་ཏན་བྱས་ནས་ཀྱང་། ། ཕྱིས་ནས་རང་གིས་ལེགས་སྦྱངས་ན། ། ཀུན་དགའ་ལྟ་བྱའི་མཁས་པར་འགྱུར། །** ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

དེ་རྣམས་ཀྱི་སྨོ་ནས་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཆོགས་བཅད་སྦྱར་བའི་ལེའུ་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། **རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཆོག་སྦྱོར་བའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །** ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

ལེའུ་གསུམ་པ། དབྱངས་དང་ཆོག་སྦྱོར་བའི་སྐོར།

གསུམ་པ་དབྱངས་དང་ཆོག་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་དྲུག་སྟེ། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་ཚུལ་བཅས་བཤད། ।ངག་གི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་བཅས་བཤད། ।དགེ་བསྟན་ཀུན་ལ་འཚམས་པར་སྦྱར། ।མཁས་ལ་ཀུན་འཛིན་གདམས་ངག་བཤད། ।ཞར་བྱུང་ཀྱེན་གཞན་རོལ་མོ་བཤད། ।ཆུས་པར་མི་འཆད་ཆུ་མཚན་བཤད། བའོ།།

ས་བཅད་དང་པོ། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་ཚུལ་བཅས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། སྦྱར་བ་རྟོགས་པས་ཕན་པར་གདམས། ।དེ་རྗེས་ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་དངོས། ।ཐེམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལོ། ।

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལེའུ་དང་པོ་གཉིས་སུ་དབྱངས་དང་ཆོག་བཤད་པ་

དེ་དག་ཀེས་ནས་ཕྱིས་སྨྲོར་བ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པས། དེ་ལ་ཡང་རང་དང་རྗེས་
སུ་འཚམས་པ། མཁྱེན་པ་མཐུན་པའི་ཁྱོགས་པོ་བདེ་བ་གསུམ་དང་ལྡན་ལ་ས་གས་
པ་བཞག་པར་བྱས་ཏེ་རྩོམ་པས་ལེགས་པར་ཏོན་ཅིག་ཅེས་སྨྲོན་པ་ལ། **དབྱངས་
དང་ཚིག་གི་ཀོན་ཀེས་པས། །ཕྱིས་ནས་ཟློར་བ་རབ་ཏུ་བརྩམ། ། རང་དང་རྗེས་ལུ་འཚམས་པ་ཡི། །ཁྱོགས་ཀོ་ཏེ་བར་གཞག་པར་
བྱ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།**

གཏེས་པ་དེ་རྗེས་ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་དངོས་ནི། དེའང་ཟླ་ནི་ཅུང་ཟད་
ཏེགས་པ་དང་དགའ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཀུན་ཏུ་འགྱིངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
དང་། དད་པ་དང་ཞི་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ལངས་ལ་ལག་པ་འགྲམ་པར་
བཞག་ཅིང་ལེན། མཆོད་པ་ཕྱེད་པ་ལ་ཟླུས་དང་ཀཅང་ལྟ་བྱས། མིག་ཕབ་སྟེ་
དད་པས་ཕྱོགས་ཀུང་བཟང་པོ་བཅས་ཏེ་མཆོད་དབྱངས་ལེན་ལ། རྟོགས་བརྗོད་
འདི་བཤད་མས་པའི་རྟོགས་པ་ཀུན་ལ་སྨྲོན་པ་ཡིན་པས། ལག་པའི་བདུ་ལྟོད་
དང་བཅས་བཤགས་པའི་འདུག་སྟངས་ཅོག་ཕྱའམ་བཟང་པོའི་འདུག་སྟངས་ཀྱིས་
ལེན་པ་ཡིན་ལ། བཤགས་དབྱངས་འདི་ལྟེག་ཀིས་ཅོ་ཀཏོངས་པ་ཡིན་པས།
ལུས་ཀུན་ཏུ་ཀཏོང་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་ཀི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱས་བཅུགས་ཐལ་མོ་
སྦྱར་ཏེ་འདུད་པས་ལེན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། **ཕྱ་ཆེ་ཀུན་ཏུ་བཟློང་ས
ཚུལ་ཀྱིས། །ལངས་ལ་ལག་པ་འགྲམ་པར་བཞག །མཆོད་ལ་ཟླུས
བྱས་མིག་ལབ་ལྟེ། །དང་བས་ཕྱིལ་ཀུང་བཟང་པོ་ཅན། །རྟོགས
བརྗོད་ལག་པའི་བརྡ་ཕྱོད་པའི། །ཚོག་བློའམ་བཟང་པོའི་འདུག
ལྟངས་ཡིན། །བཤགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཀཏོང་ཚུལ་ཀྱིས། །ལུས་བཟློག
ཐལ་ཆོ་ལྟར་ཏེ་འདུད། །ཅེས་པ་འདི་བྱུང་།**

གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་སྨྲོན་པའི་ཚུལ་ནི། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས།
དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཕྱི་རོལ་དུ་མཆོན་པའི་ཚུལ་ཡང་བསྟོད་དབྱངས་

ལ་སྨྲོ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱ་ཞིང་། སྨན་པ་དང་། འགྲན་པ་ལ་ཐུབ་ལ་རྟོགས་པ་ཁྱོད་
པའི་ཚུལ་དང་། བསྟོམས་ནས་རྟོགས་པ་བརྟེད་པ་ལ་རང་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་
བའི་ཚུལ་དང་། གཞན་ལ་རྗེས་སུ་གདམས་པ་ལ་མན་ངག་གི་ཚུལ་དང་།
བཤགས་པ་སེམས་ལ་ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་དང་། དགེ་བ་རང་གཞན་གྱི་བའི་རྒྱུ་
ལ་དགེ་བའི་ཚུལ་དུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། **དེ་བཞིན་བསྟོད་ལ་
སྨྲ་བའི་ཚུལ། །སྨན་དང་འཕྲན་ལ་ཁྱོད་པའི་ཚུལ། །རྟོགས་པ་
བརྟེད་ལ་གོ་བའི་ཚུལ། །རྗེས་སུ་གདམས་ལ་མན་ངག་ཚུལ། །
བཤགས་ལ་ཉམ་ཐག་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། །དགེ་ལ་དགེ་བའི་ཚུལ་
ཡིན་ནོ། །**ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

ཀུང་པ་དང་ལཀ་སྟབས། ཏ་སྟབས་ལ་ཟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་
ལ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དབྱངས་ཀྱིད་བརྟེད་དགོས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་བརྟེད་
ན་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ལུགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་རང་དང་གཞན་ལ་མཛེས་ཤར་།།།
འགྱུར་བས་སོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། **ཀུང་པ་ལ་ཟོགས་རྗེས་བསྡུན་ལ། །དེ་
ལྟར་རྗེས་མཐུན་དབྱངས་ཀྱིད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྟེད་ན་འཇིག་རྟེན་
དང་། །རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་མཛེས་པར་འགྱུར། །**ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

ས་བཅད་གཉིས་པ། ངག་གི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་བཅས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ངག་གི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་བཅས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཚུལ་
ཀྱིས་མདོ་རྒྱ་བསྟན། །ཞན་ལག་ཚུལ་ཀྱིས་ཆུས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབྱངས་གཅིག་ཏུ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མཐོང་སྟེ། ཕྱི
ར་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་རབ་ལྟ་ཞོག ། བྱེ་བྲག་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ཏིང་ནས
ཡང་། ཡུལ་དབྱས་གཅང་སོགས་དང་། དྲས་འདས་མ་འོངས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེ

བྱ་ཀ་དང་། ནུ་ཚོད་ཆུན་པ་དང་། ཀཱ་ཁ་ནུའི་དཔྱ་བ་དང་། ཕྱི་ས་པ་དང་བྱད་ཤེད་ལ་ས་གས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་དག་ལྷམས་ཅད་ལ་ཁམས་བདེ་མི་བདེ་ས་གས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **(སྨྲོར་ཆེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནས་ཡང་། །ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་། །ཆུས་དང་གཞོན་ནུའི་དབྱེ་བ་དང་། །ཟླྭ་དང་བྱད་ཤེད་ལ་ས་གས་པའི། །ཁྱད་པར་ཉིད་ཀྱིས་ཤེ་འདྲ་བའི། །དབྱངས་ཀྱི་སྨྲོར་བ་དུ་མ་མཚ�།)** །ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཕྱལ་ཀྱིས་ཆུས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆུས་པར་བཤད། །དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆུས་པར་བཤད། །ནུ་ཚོད་སྒོ་ནས་ཆུས་པར་བཤད། །ཚེ་མཐའི་སྒོ་ནས་ཆུས་པར་བཤད། །སྒོམ་འདོད་སྨྲོད་ལམ་བསྟན་ཕྱལ་བཤད་པ་དང་ལྡན། །

དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཀྱི་དབང་གིས་སྣད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དབྱས་པ་རྣམས་སྣད་གདངས་ཕྱིར་ཞིང་འགྱུར་བ་ངང་པ་དང་བྱང་བའི་སྣད་ འདྲ་''ཐ་ཤས་ཆེ་ལ། གཙང་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣད་གདངས་གསལ་ཞིང་འཆར་བ་ཁྱིམ་བྱའམ་རྟ་སྣད་འདྲ་''ཐ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང། དེ་བཞིན་དུ་གཙོར་ཞིང་མདུད་པ་སྟོད་མངའ་རིས་པའི་དང། ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུམ་ཞིང་མི་ཁུགས་པས་བརྗེད་ཅིང་ཀྱོང་བ་བོང་བྱའི་སྣད་འདྲ་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བྱའི་སྣད་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང། ས་ས་ཕྱེ་ན། གཙང་ལ་སྟོད་ལ་སྨད་ས་གས་དང། མངའ་རིས་ལ་ཐོ་ར་གསུམ། ཁམས་པ་ལ་མདོ་སྟོད་ཀྱི་སྣད་ས་གས་རྣམ་པ་མང་མོད། མདོར་ན་སྣད་གདངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། རང་ལ་ལྟན་ཅིག་ཐེག་པའི་འགྱུར་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅེས་པར་བྱས་ལ་ཐོ་བ་དང་མ་ཁས་པ་གཞན་ཀྱིས་བཐུར་ན་སྔོམ་དཀར་ཆོས་ཏེས་བཐུར་བ་ བཞིན'' དུ་འགྱུར་དུ་རུང་བས་ཚངས་དབྱངས་ལྟ་བྱར་འགྱུར་བ་ལ་བཤད་པར་བྱའོ་ ཞེས''སྟོན་པ་ལ། **དབྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་ཞིང་འཛིན།** །གཙང་པ

འཚེར་ཞིང་གསལ་བ་ཡིན། །གཅིར་ཞིང་མདུད་པ་མངའ་རིས་པ།། ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྗེད་ཅིང་གྱོང་། །དེ་ལྟར་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་། །ས་ས་ཆར་ཕྱི་ན་རྣམ་པ་མང་། །མདོར་ན་ཀློད་གདངས་བྱེ་བྲག་གིས། །རང་ལ་ལྟར་ཅིག་སྒྲིས་པ་ཡི། །འགྱུར་གྱི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་བྱ། །ལྷོད་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་ནི། །ཚོས་ཆོ་ཅཱཏི་ད་བསྒྱུར་ད་རྡུང་། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་ལྷོ་ནས་ཆུས་པར་བཤད་པ་ནི། ཐོན་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དབྱངས་མཁན་རྣམས་ཆོག་ལ་མཁས་པར་བྱུང་བ་ལ་ཅུང་ཟད་དུས་སྟེགས་པས་ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་དབྱངས་མཁན་རྣམས་དབྱངས་ལ་སྟོང་ངས། དུས་ངན་ཤིན་ཏུ་སྟེགས་པས་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་དབྱངས་མཁན་འབྱུང་བ་རྣམས་མི་མཁས་ཤིང་བློ་ཕྲོས་ཞན་པའམ། མཁོ་ཆུང་བས་བླུ་ལ་དཀའ་ལ། དབྱངས་ཆོག་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་འཚེར་བར་འགྱུར་སྣོམ་པ་འབྱུང་བས། བཀ་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཐོན་ཀྱི་དབྱངས་མཁན་ཆོག་ཅ་མཁས། །ད་ལྟའི་རྣམས་ཀྱི་དབྱངས་ལ་སྟོངས། །ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་དབྱངས་མཁན་རྣམས། །མི་མཁས་བློ་ཆུང་ཕྲུ་ལ་དཀའ། །ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་འཚེར་འགྱུར་སྐྱེ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

གསུམ་པ་ནི་ཚོད་ལྷོ་ནས་ཆུས་པར་བཤད་པ་ནི། ན་ཚོད་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་འགྱུར་ཏུགས་བདེ་བ། ངར་ལ་བབ་པའི་དུས་ནི་མཐོན་པ་བཟང་བ་འབྱུང་ཞིང་། ཅུང་ཟད་ཆས་པར་ཀྱར་ནས་ཆོག་ལ་མཁས་པ་ཅམ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ‹གཞོན་ནུའི་ཆེ་ན་འགྱུར་ཏགས་བདེ། །ངར་ལ་ཞབ་ན་མཐོན་པ་བཟང་། ।ཆས་པར་ཕྱུར་ན་ཆོག་ལ་མཁས།›ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

བཞི་པ་ཕོ་མའི་ལྷོ་ནས་ཆུས་པར་བཤད་པ་ནི། མཐར་མ་ཀེས་ཀྱང་ཕལ་ཆེ་བ་བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྣད་ཕྱ་ཞིང་། ལྷུས་པ་རྣམས་ནི་ལྷམ་པ་ཡིན་ལ། ངེ་

དགེ་ན་ཡང་གཞོན་ནུའི་ཆེ་ན་ཕྱ་བ་དང་། དར་ལ་བཅ་ན་སྨོན་པར་འགྱུར་ལ། ཏཱས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མཁྱེན་པ་ཞུམ་པར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། **ཕལ་ཆེར་བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཕྱ། །སྐྱེས་པ་རྣམས་ཆེ་སྨོན་པ་ཡིན། ། གཞོན་ནུའི་ཆེ་ན་ཕྱ་བ་སྟེ། །དར་ལ་བཅ་ན་སྨོན་པར་འགྱུར། ། རྒས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཞུམ། །ཞེས་པ་འདི་བྱང་།**

ཕྱ་པ་སྨོན་འདོད་སྨྲོད་ལམ་བསྟེན་ཆུལ་བཤད་པ་ནི། རྒད་སྨོན་པར་འདོད་ན། ཡུལ་བ་ཆུ་ཅན་གྱི་ཆུ་འཕྱང་ཞིང་། ཟས་སྦྱོམ་བཀ་ཅན་གྱི་ཁ་ཟས་ཟ་བ་དང་། གནས་ལྷགས་པ་ཅན་གྱི་གནས་སུ་འདུག་པའི་མི་རྣམས་ཕལ་ཆེ་བ་མཁྱེན་པ་སྨོན་པར་འགྱུར་བས་བཟའ་ བཏུང་ དང་ གནས་ དེ་ དག་ བསྟེན་ དགོས་ཤིང་། སྨྲོད་ལམ་དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་ཕྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། སྨྲོར་རྒད་ སྨོན་ཏུང་ཕྱ་ཏུང་ནུ་བར་སྟན་པ། འགྱུར་ཁྲགས་འཕྱོངས་པ་དང་། གཅོད་ མཚམས་ལེགས་པ་དང་། ངག་སྟན་པ་ནི་ཆོག་དང་དཀྱངས་ཀྱི་སྡེབས་མཁས་པ་ ལས་འཕྱང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གང་ལས་འཕྱང་ན་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་ལས་ འཕྱང་བས། མདོར་ན་ཐོག་མར་སྨྲ་བ་དཔོན་མཚན་ལྟན་ཀྱི་རྟེས་སུ། སྨྲ་བ་མ་སྟོང་ ལྟན་ཀྱིས་སྦྱངས་ན་ལེགས་ལམ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་རྟེས་འཇུག་ཕྱི་ ཨ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས། མཁས་པ་བསྟེན་ནས་ལེགས་ པར་སྦྱངས་ཏེ་རང་གཞན་ཀུན་ཕན་བདེ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། **བ་ཚ་ཅན་གྱི་ཆུ་འཕྱང་ཞིང་། །ཟླུམ་བཀ་ཅན་གྱི་ཁ་ཟས་ཟ། ། ལྷགས་པ་ཅན་གྱི་གནས་འདུག་པའི། །མི་རྣམས་ཕལ་ཆེར་མཁྱེན་ པ་སྨོན། །དེ་ལས་བཟློག་པ་ཕྱ་བ་ཡིན། །རྒ་བར་སྟན་པ་འགྱུར་ ཅགས་དང་། །གཅོད་མཚམས་དང་ཀྱི་ངག་སྟན་པ། །སྡེབས་མཁས་ པ་ལས་འཕྱང་བ་བཞིན། །དེ་ཡང་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་ལས་འཕྱང་།། མདོར་ན་ཐོག་མའི་སྨྲ་བ་དཔོན་གྱི། །ཟླས་ལྡ་ཕྱི་མ་འཇུག་པར་**

འགྱུར། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

ས་བཅད་གསུམ་པ། དཔེ་བསྟན་ཀྱིས་ལ་ འཚམས་པར་སྦྱར་བ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དཔེ་བསྟན་ཀྱི་ལ་འཚམས་པར་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ངག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས་ནས་དབྱངས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམས་རྟོགས་སྒ་བའི་ཕྱིར་དཔེའི་མིང་ གོས····· བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདྲེན་པ་གཅོ་བོར་བྱེད་པ་ལ། དཔག་བསམ་ལྷུན་ཤིང་ཞེས་བྱ་ལ། བཀྲག་པ་གཅོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་མེ་རྟག་འཁྲི་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྟེང་གཅོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་དབུས་ཞན་པས་ཆུ་ཀླུང་དལ་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། འགྱུར་ལྡན་མར་པ་ལས་མཚོའི་ཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། **དེ་རྣམ་དབྱངས་ཀྱི་སྟོར་བ་རྣམས། །དཔེ་ཡི་མིང་གོས་བཤད་པར་བྱ། །འདྲེན་པ་དཔག་བསམ་ལྷུན་ཤིང་སྟེ། །བཀྲག་པ་མེ་རྟག་འཁྲི་ཤིང་ཡིན། །དབྱས་ཞན་ཆུ་ཀླུང་དལ་འགྲོ་བ། །འགྱུར་ཁྱགས་ཆུ་མཚོའི་ཟླ་བར་བཤད། །**ཅེས་པ་འདི་བྱུང་།

གཞན་ཡང་ཚོགས་སུ་ལེན་པའི་དབྱངས་ལ། ས་ཅེ་གཅིར་ང་ཙོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐད་གཟིངས་མཐོན་པོར་ཀྱེར་དགོས་པས་ས། ।དེ་སྐད་དུ། ཆེན་པོ་ཏྲག་ལ་མ་ཀྱེར་ན། ।ཡོ་ག་དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནུབ། ।ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཆེན་པོ་ཏྲག་ནི། སྨྲ་བ་དཔོན་ཅན་ལ། ཆེན་པོ་ཏྲག་ལ་ཀྱེར་བ་བྱ། ལྷུབ་མཚོད་དབང་བསྐུར་རབ་ཏུ་གནས། ཏུས་མཚོད་གཤིན་དོན་སྒྲིན་སྲིག་ཆུས། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཙ། ।དེ་བཞིན་ཏུ་དཔེན་པར་རང་གཅིག་ཕྱར་ལེན་པའི་དབྱངས་ལ་ཐུང་བ་ཙལ་པ་ཞེས་བྱ། མཁས་པ་མང་པོ་འཚོགས་པའི་འདུན་སར་ལེན་པའི་དབྱངས་ལ་ནི་ཅ་ དང་། ཟླངས་པ་འཚོགས་པའི་ནང་ཏུ་ལེན་པའི་དབྱངས་ལ་དོན་ཀོ་ཆུང་ཡང་

འགྱུར་ལེགས་པས་རྒ་བྱའི་འཇོ་ཤེག། རྒྱུ་བའི་ཆ་ལེན་པ་ལ་དང་བས་ཀུན་འདྲེན། ཨན་ཚུན་ཇེས་སུ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལེན་པ་ལ་འདོད་ལྟའི་མདའ། མཆོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལེན་པ་ལ་དགེ་བའི་མེ་ཏོག །ཕྲིག་ཕྲིན་སྨྲོང་བའི་ཕྱིར་ལེན་པ་ལ། ཕྲིག་ཕྲིན་འཁྱུད་པར་བྱེད་པ་བ་ཚུའི་ཆུ་ཀླུང་། རང་ཐོགས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་ལེན་པ་ལ་འགྲན་ཟློས་དབེན་པ་ལྟའི་ཀ་། ཨ་རོལ་ལོངས་པའི་ཕྱིར་ལེན་པ་ནི། ཨ་རོལ་འཁྱམས་པར་བྱེད་པས་འཁོར་ཟིལ་གནོན། ཀུན་ཏུ་སྣང་པར་ལེན་པ་ལ་ཏི་ཟའི་དབྱངས། ཆུལ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་བ་ལ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་ལྟར་ཁེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ས་གས་པའི་མིང་འདོགས་ཆུལ་གྱི་རྣམ་པས་འདྲེན་པའི་ཁྱད་པར་གང་འདྲ་བ་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་དབྱངས་ཀྱི་ཟླུར་བ་རང་གང་ལེན་པ་གཞན་ལ་ཡང་། དེ་དང་བསྟུན་པ་ཇི་ལྟར་འཚམས་པའི་མིང་ཟླར་བར་བྱ་སྟེ། དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཏོ་གས་ལ་མཀྱལ་ཆུན་ལས་ཀྱང་། ཞེ་ཞིང་དུལ་བ་བདེ་གཤེགས་དབྱངས། ། ཟེག་དང་དཔའ་བ་ས་ཕམས་དཔའི་དབྱངས། །ཆགས་ཤིང་མཇོས་པ་ལྟ་མོའི་ དབྱངས། །གཏུམ་ཞིང་བཇིད་པ་ཁྲོ་དབྱངས་དང་། །དཀར་དུང་ལྟ་བུར་གསང་བ་དང་། །རགས་དྲུང་ལྟ་བུར་ཟློམ་པ་དང་། །པི་ཝང་ལྟ་བུར་བཟླུར་ཏང་དང་།। ཐུང་བ་ལྟ་བུར་སྟན་པ་དང་། །རོལ་ཟླ་ལྟ་བུར་འཁྲོལ་བ་དང་། །འབྲུག་ཟླ་ལྟ་ བུར་ཟིལ་ཆེ་དང་། །མདོར་ན་ཚངས་དབྱངས་ལྟ་བུར་བཟླགས། །ཞེས་གསུངས་ པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་དོན་གཞུང་འདིར་སྟོན་པ་ལ། **ཚོགས་བྱ་ ལེང་ནི་ང་རོ་སྟེ། །དབེན་པར་བྱང་བ་རོལ་བའི་ཚུལ། །མཁས་ པའི་འདྲན་ལར་ཆེ་ཙོའི་དབྱངས། །ཆུ་བྱ་འཛོ་ཟེག་ཟློག་ཟློངས་ནང་ ངེ། །ཕྱི་ཚེ་དང་བ་ཀུན་འབྲེན་པ། །ཇེས་བྱ་དགའ་ལ་འདོད་ལྟའི་ མདའ། །མཆོད་ལ་དགེ་བའི་མེ་ཏོག་སྟེ། །བ་ཚའི་ཆུ་ཀླུང་ཕྲིག་ ཟླངས་ལ། །རང་ཐོགས་བསྟོད་ན་ལྟ་ཡི་ཀ། །ལ་རོལ་ལོངས་ན་ འཁོར་ཟིལ་གནོན། །ཀུན་ཏུ་སྣང་པ་ཏི་ཟའི་དབྱངས། །ཕྱེལ་བ་**

མེ་ཏོག་ཕྲེང་ལྡན་ཡིན། །དེ་ལ་ས་གནས་བའི་རྣམ་པ་ཡིས། །འདྲེན་
པའི་ཁྱད་པར་ལེགས་བརྟགས་ཏེ། །དཀྱིལ་ཀྱི་ཐུགས་བ་གཞན་ལ་
ཡང་། །རྟེ་ལྟར་འཚམས་པར་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

ས་བཅད་བཞི་པ། མཁས་ལ་ཀུན་འཇུག་གདམས་ངག་བཤད་པ།

བཞི་པ་མཁས་པ་ཀུན་འཇུག་གདམས་ངག་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གདམས
ཡུལ་ངོས་གཟུང་ཐན་པར་གདམས། །གདམས་ངག་དངོས་ཀྱི་རྒྱས་པར་བཤད
པའོ། །

དང་པོ་ནི་ཚོང་དུ་རྒྱས་པར། དཀྱིལས་དང་ཆོག་དང་སྦྱོར་བ་རྣམས
བཤད་པ་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ལ། དཀྱིལས་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ
དུས་གནས་ཟླཔས་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པའི་གདམས་ངག་བཤད་པར་བྱ་ཡིས་ཏེ་ཅིག
ཅེས་གདམས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། **དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ལ། །ཀུན་ཏུ
འཇུག་པའི་གདམས་ངག་བཤད། །**ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

གཉིས་པ་གདམས་ངག་དངོས་ཀྱི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ།
སྟོན་འགྲོ་གནད་གསུམ་སྨོན་ནས་གདམས། དངོས་གཞི་ཐུགས་ཏུག་སྨོན་ནས་གདམས།।
མཇུག་རྗེས་ཀྱུ་ལྟའི་སྨོན་ནས་གདམས། །དེས་ན་ཕྱང་དོར་ཤེས་པར་གདམས
པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གནད་གསུམ་གྱི། ཐོབས་པའི་གནད། དུས་ཀྱི
གནད། ཐུང་ས་པའི་གནད་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོབ་པའི་གནད་དལ་བར
ལེན་པ་ལ་མི་འཚམས་ཤིང་། ཐུར་བར་ལེན་པ་ལ་མ་བརྟེས་ལ། ཐ་ཕྱི་འབྲེལ
བར་ལེན་པའི་ཚེ་དེ་གཉིས་མ་འདྲེས་པ། དབྱགས་འཇམ་ཞིང་མི་བརྩེགས་པ།
ལུས་ངག་མ་ཞུམ་པ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **དལ་བ་ལ་ཆེ་མི
འཚམས་ཤིང་། ।ཐུར་བ་ལ་ཆེ་མ་བརྟེས་ལ། ।འབྲེལ་བའི་ཚེ་ན**

མ་འདྲིས་པ། །དབྱིགས་འཚམ་མ་ཞུམ་ཐོབས་པའི་གནད། །ཅེས་པ་
འདི་བྱུང་།

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་གནད་ནི། འཇིག་པའི་དཔྱིལས་སྟོར་བ་མང་ན་ངོན་གོ་
ཆུང་། ཆོག་གི་བདེ་འབྱམ་མང་ན་ཕ་མལ་སྐྱོ་བས་ངོན་གོ་མེད་ལ། ཆོག་ངོན་
གང་ལའང་ཏ་ཅང་ཕལ་ན་མཁས་པ་ཁྲིལ། །དཔེར་ན་ཞིང་འཚམས་པར་སྲིལ་
པར་ལེན་པ་དང་ལྷན་པ་དགོས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **དབྱིངས་སྟོར་མང་ན་
ངོན་གོ་ཆུང་། །བདེ་འབྱམ་མང་ན་ཕ་མལ་སྐྱོ། །ཏ་ཅང་ཕལ་ན་
མཁས་པ་ཁྲིལ། །རན་པར་ཐེལ་བ་ཏུས་ཀྱི་གནད། །**ཅེས་པ་འདི་བྱུང་།

དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱངས་པའི་གནད་ནི། ཆོག་སྟོར་ལ་ས་གཡས་པ་དབྱངས་ཀྱན་ལ་
མཁས་པས་རང་ཉིད་ལེན་པར་སྟོ། འགྱུར་དང་ཁ་ཁྱོགས་འཕྱོངས་པས་རང་གི་ངག
ལ་བྱམས། ཆོག་གི་སྟོར་ལེགས་པས་ཕ་རོལ་གཞན་ལ་སྙན། དེས་ན་ངག་འཇམ
ཞིང་འཕྲོད་པ་དེ་སྟངས་པའི་གནད་ལས་འབྱུང་བས་གནད་དེ་དང་ལྷན་པ་དགོས་
ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **ཀུན་ལ་མཁས་པས་རང་ཉིད་སྟོ། །འགྲུར་ཁྱགས
འཕྱོངས་པས་ངག་ལ་བྱམས། །ཆོག་སྟོར་ལེགས་པས་གཞན་ལ
ཟློན། །འཇམ་ཞིང་འཕྲོད་པ་སྟངས་པའི་གནད། །**ཅེས་པ་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་སྐྱོན་བྱུག་སྒོ་ནས་གདམས་པ་ནི། དེ་ཡང་འཕྲེན
པའི་ཆ་ཤེས་པ་ཏ་ཅང་ཆོད་པ་དང་། ཏ་ཅང་འཕྲིཊས་པ་དང་། གནས་ལུགས
ཀྱི་ངོན་མ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་ཀྱང་ཚེན་པ་ལ་མི་ལྷོ་བ་དང་། གཞན་དུ་ཡིད
ཕྱང་པ་ཟླ་ཐུན་ཡིན་པས་དེ་དག་དང་བཅལ་བ་དགོས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **ཏ་ཅང
ཆོད་དང་འཕྲིཊས་པ་དང་། །དོན་མ་རྟོགས་དང་མི་ལྷོ་བ། །གཞན
དུ་ཡིངས་པ་ཟླ་ཡི་ཐུན། །**ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

ཟླ་ཐུན་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་ཆོག་ཟུར་མ་ཕྱིན་པ་དང་། ཡང་ཡང་ཟློས་པ
དང་། མི་དགོས་པའི་ཆོག་ལྟད་ཅན་དང་། ཆོག་འབྱུ་མི་གསལ་བ་དང་། ཆོག
གི་གཅོད་མཚམས་ནོར་བ་རྣམས་ཆོག་ཐུན་ཡིན་པས་དེ་དག་དང་བཅལ་བ་ དགོས་

སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **རྒྱར་མ་ཕྱིན་དང་རྒྱོས་པ་དང་། ཁྱོག་ལྡང་ཅན་དང་མི་ཁས་ལ་བ། ཀུཥྚ་མཚ�་ཏོར་བ་ཆོག་གི་སྒྲོན། ཞེས་པ་** འདི་བྱུང་།

གཞན་ཡང་དབྱངས་ལ་རེས་ཆེ་རེས་ཆུང་བ་ཅན་ཀྱིས་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པ་''
དང་། ལུས་ངག་བརྟན་པ་དང་། ཏ་ཅང་མཁྱོགས་པ་དང་། ཏ་ཅང་བྱལ་བ་
དང་། མཁྲིན་པ་བཅོར་ནས་འདོན་པ་དང་། སྣད་ཀདངས་བཅོས་ཤིང་སྣ་བ
ཆུམས་ ཀདངས་ ཀྱི་ དོན་ ཀྱི་ སྒྲོན་ ཡིན་ པས་ ཐུང་ དགོས་ སོ་ ཞེས་ སྟོན་ པ་ ལ། **
དབྱངས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་བརྟན་པ་དང་། ཏ་ཅང་མཁྱོགས་བྱལ་
བཅོར་ཆས་འདོན། ཁཅོས་ཤིང་ཐུང་ཀྱི་སྒྲོན། ཞེས་པ་**
འདི་བྱུང་།

དེར་མ་ཟད་ལུས་ཀྱི་ཆུམ་འགྱུར་ཡ་ཡོ་མང་དུ་བྱེད་པ་དང་། བཞིན་ཐུབ་
པ་དང་། ས་ལའང་མིག་མི་ལྟ་བ་བཅུ་མས་པ་དང་། ཕྱུགས་ལྟར་མིག་བཅུ་གས
ཏེ་ལྟ་བ་དང་། ལུས་དང་ཀང་ལག་གཟིར་བ་དང་འཚབ་པ་ལུས་ སྒྲོན་ཡིན་ པས
ཐུང་དགོས་ཏེ། ཐུབ་དཔོན་ ཅ ཆ ས་ ཀྱང་ ། ཀ ཟ ཀ ད ད ད ཁ ད ནི ། ।
མིག་དང་མཆུ་ཡི་ཆུམ་འགྱུར་ཐུང་ངས། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་གཞུང་
འདི་ཕྱིད་དུ་ སྟོན་ པ་ ལ། **ཆུམ་འཛིན་ཡ་ཡོ་བཞིན་ལྡན་དང་། ।མི་ལྟ་བ
ད ང ལ ཕ ག ས ལ ྟ ར ད ལ ། ।ག ཟ ི ར ད ང ། འ ཚ ཆ ད ། ཕ ལ ས ། ཀ ྱ ི ས ྒ ྲ ོ ན ། ** ।ཞེས
ཕ་འདི་བྱུང་།

ཀཞན་ཡང་དཔངས་ཁྲོགས་ཀྱི་ཐུང་བཟང་ངན་ཅི་ལྟར་ཀྱང་། དབྱངས
དཔོན་ཀྱི་ཐུང་ཀྱི་ཐྲོན་ཇ ཧཁྲ་བ་དང་། ཕྱིས་ལ་འཕེན་པ་དང་། ཁྲོགས་ལས་ཆེ
བ་དང་། ཆུང་བ་དང་། ཁྲོགས་དང་མི་བཟེ་བ་དང་། ཁྲོགས་མཁས་འདོད
བྱེད་པ་ཁྲོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡིན་ པས་ ཅིས་ ཀྱང་ ཐུང་ དགོས་ ཏེ། ཅ ཆ ཀ ོ ་ མ ི ཞ ེ ། ཞ ལ ་ ན ས ། ། ད ཕ ྱ ང ས ། ད པ ོ ན ། ག ད ོ ང ། ལ ། ཁ ྱ ོ ད ། ཨ ། འ ཁ ྲ ོ ། ། ད ལ ། ག ས ོ ། ག ཞ ུ ག ། ལ ། ཁ ྱ ོ ད ། ཨ ། འ ཇ ེ ན ། ། འ ཁ ྲ ོ ། ཏ ོ ང ། ཀ ླ ན ། ལ ། མ ཅ ོ ན ། ཆ ན ། ཐ ུ ང ། ། ཞ ེ ས ། ཕ ། ད ང ། ། ཅ ན ། ལ ེ ན ། ཐ ོ ག ། ཅ ི ང ། ཕ ྱ ི ར །

འབྱང་སྟོད། །གདོང་འདིར་གཞུག་གཅོད་ཕྱིད་པ་ཐུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
ལ། དེ་དག་ཀྱི་དོན་གཞུང་འདིར་སྟོན་པ་ལ། **ཐུན་ལ་འགྲོ་དང་ཕྱིས་ནས་
འཛིན། ।ཆེ་དང་ཆུང་དང་མི་བཟློ་དང་། ।མཁས་འདོད་ཕྱིད་པ་
ཀྱིས་ཀྱི་སྐྱོན། ।**ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

དེར་མ་ཟད་སྐྱོན་ཏྲག་པ་ལུས་ཀྱན་ཏུ་གཡེངས་པ་དང་། ངག་ཕན་ཚུན་
སྨྲ་བ་དང་། ཡིད་དགྱངས་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་འཛིན་པ་དང་། ཡིད་མ་རངས་པ་
དང་། ཐན་ཡང་དོན་གོ་མེད་པ་ཐན་པ་ཡིའི་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེ་དག་ཐུང་དགོས་
ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **ཀུན་ཏུ་གཡེངས་དང་ཕན་ཚུན་སྨྲ། ।ཆེད་ཆེར་མི་
འཛིན་མ་རངས་དང་། ।དོན་གོ་མེད་པ་ཅན་པའི་སྐྱོན། ।**ཞེས་པ་
འདི་བྱུང་།

གསུམ་པ་མཇུག་རྗེས་ཆུ་ལྟའི་སྒོ་ནས་གདམས་པ་ནི། ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་
སྔ་ནས། ཆོག་ཆུང་བསྒྲིག་ལེགས་མི་ཤེས་ན། ।དོན་བཟང་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་
པས། ।ཞེས་ཆོག་ཆུང་ཡང་བསྒྲིག་མི་ཤེས་ན་དེའི་དོན་བཟང་པོ་གོ་བ་མི་སྲིད་
པར་གསུངས་པས། སྲིར་ཐོག་མར་ཆོག་རྣམས་ལེགས་པར་འཕྱོང་བར་བྱེད་དགོས་
ཤིང་། ཁྱད་པར་དགྱངས་གང་ལ་བྱ་བའི་ཆོག་ལ་མ་ཚོངས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།
དགྱངས་མཁན་དགྱངས་ཆོག་ལ་ཚོངས་ན་མཁས་ཟླན་ཀུན་ཀྱིས་བརྡུས་པའི་ཆུ་བྱེད་
པས་སོ། ।དེ་བཞིན་དུ་དགྱངས་སྐྱོར་མེད་ན་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་ཆུ། དུས་
དང་ཚོད་མེད་པཉམ་མི་ཤེས་ན་ཐ་མལ་པ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བའི་ཆུ། དགོན་མཆོག་
མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་བཅོ་ལྔ་དགྱངས་བྱེད་ན་ཕྱིག་པ་''
བསོག་པའི་ཆུ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དགྱངས་ཐན་པ་ཡིའི་མཁས་པ་མང་པོ་འདུས
ཤིང་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བསྐོར་བའི་ས་ར། རམ་འདེགས་ཀྱི་ལྷོགས་པོ་ངན་ལ་འགྲན
ཟླ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ངན་པ་མང་པོའི་དབུས་སུ། རང་ཉིད་དགྱངས་ལ་སྨྲངས་པ
ཆུང་ཞིང་སྲོའ་ཐས་པ་ཞན་ལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཟླ་ཟློས་ས་མ། ཤེས་རབ་ངན་ནི

རང་ཉིད་ལ་སྦྱིན་བསྒྲལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར། རྒྱ་ལྟ་པོ་དེ་རྣམས་དང་ལྟན་ན་དབྱངས་ཀྱི་རྗེས་གཅད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ།

ཚིག་ལ་ཆོངས་ནས་བཏུས་པའི་རྒྱ། །དབྱངས་ཐོད་མེད་ན་བཞད་གད་རྒྱ། །ཏྲས་ཚོད་མེད་ན་ཟློ་བའི་རྒྱ། །དགོས་པ་མེད་ན་ཕྱིག་པའི་རྒྱ། །མཁས་པ་འདྲས་ཤིང་མང་ཡོས་བཟློག། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞན་ཞིང་འགྲན་ཟློ་མང་། །ཐུབ་པ་ཆུང་ཞིང་ཐོབ་པས་ཞན། །ཟློ་ཀྱིས་ཅན་པ་ལྟག་པའི་རྒྱ། །ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

བཞི་པ་དེས་ན་ཐུང་དོར་ཤེས་པར་གདམས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན། དབྱངས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས། དབྱངས་ལེན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མང་བར་གྱུར་ན། ཇི་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་རུང་། དབྱངས་རྣམས་དོར་བར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཚེ་དབྱངས་བྱེད་པ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དབྱངས་ལེན་པའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སམ། ཏྲེན་ལམས་ཅད་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ན་དབྱངས་རྣམས་ཐུབ་བར་བྱ་སྟེ། རང་གཞན་ཀུན་ཀྱི་དགེ་བ་སྒྲོལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མང་ན། །ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཀྱང་དོར་བར་བྱ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཚོགས་འགྱུར། །མཁས་པས་དགེ་བ་སྒྲོལ་ཕྱིར་ཐུབ། །** ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

ས་བཅད་ལྔ་པ། ཞར་ཐུང་ཏྲེན་གཞན་རོལ་མོ་བཤད་པ།

ལྔ་པ་ཞར་ཐུང་ཏྲེན་གཞན་རོལ་མོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འཐད་པར་གདམས་ཏེ་ཐུ་བ་བསྟན། འཕྲོས་ནས་ཇ་ཕེལ་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལྟན་ཐུབ་ཀྱི་རོལ་མོ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་

པར་ཤེས་ནས་ཕ་རོལ་ཀྱི་རྒྱུན་གཞན་ལས་བྱང་བའི་རོལ་མོ་ཏ་དང་གྲོང་བུ་ལ་སོགས་
པའི་ནམ་གཞག་ནམས་ལ་ཡང་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་ཀྱིས་ཤེག་ཅེས་
གདམས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། **དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྒྱུན་གཞན་ལས། ।འཇུང་
བའི་རོལ་མོ་རྣམས་ལ་འབད། ।**ཅེས་པ་འདི་བྱང་།

བོ་ན་འབད་པར་བྱ་བའི་ཕ་རོལ་ཀྱི་རོལ་མོ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ ན། ཡི་
ལྷང་དང་། ཤ་ཏ་དང་། འཁར་ཏ་དང་། ཏ་ཏྲུམ་དང་། ཏ་བོ་ཆེ་དང་།
ཏ་ཕྱན་དང་། ཆ་ལང་དང་། ཀ་ན་ཏི་དང་། ཏུང་དང་། རྒྱུད་མངས་ལ་སོགས་
པ། བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་ཇི་སྙེད་པའི་ཕེལ་སྟན་ཀྱི་ཐོ་ཡིག་པ་བཤད་པ། དེ་
སྙེད་ལ་བདག་བདེ་ལེགས་སུ་འདོད་པས་མཁས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ།
**ཕྱིང་བ་ཡི་ལྷང་ཤ་ཏ་དང་། ।འཁར་ཏ་ཏ་ཏྲུམ་ཏ་བོ་ཆེ། ।ཏ་ཕྱན་
ཆ་ལང་ཀ་ན་ཏི། ।ཏུང་དང་རྒྱུད་མངས་ལ་སོགས་པ། ।ཇི་སྙེད་
ཕེལ་སྟན་ཐོ་ཡིག་བཤད་པ། ।དེ་སྙེད་ལ་ཅི་མཁས་པར་བྱ། ।**ཞེས་པ་
འདི་བྱང་།

དེ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིས་ནས་རོལ་མོ་དེ་དག་ཀུན་འདུས་
པའམ། ཏ་དང་ཕྱིང་བ་ལ་སོགས་པ་ས་ཕའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟེན་པ་སྟེ།
རྣམ་པར་རོལ་ཅིང་རྟེ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ར་ཐག་ཞན་དགའ་བར་
འགྱུར་བས་སོ། ।འདིར་རྣམ་པར་རྟེན་ཞེས་པ་ནི། བཏ་ཁྱིང་ཀི་དབང་དུ་མཛད་
པ་ཡིན་ལ། བཏ་གསར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣམ་པར་རོལ་བའམ། རྣམ་
པར་རྟེ་བ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་རྗེ་ཁྱིད་ཀྱི་མཁས་པ་འཇུག་ལྡོ་ལས། ཙ་ན་
ཀ་ཀྱི་ཏ་ཡི་སྒྲ། ।ལུས་ཝེད་པ་ཡི་ས་ཝམས་ཅན་ཀྱིས། ।ས་ཝམས་ལ་རོལ་ཅིང་རྟེ་བར་
བྱེད་པ་ལུས་ཝེད་རྟེ་ཞེས་བྱ་བ་འཕྲད་མོད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ।ཕྱིར་ནི་
རྣམ་རྟེན་ཞེས་པ་བརྟན་པར་གནས་པའི་བཏ་ཁྱིང་དང་། ས་ཁམ་རྟེན་ནི་ལྟའི་བཏ་
ཁྱིང་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་དགས་གཙོ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། **ཕྱིས**

རྣམ་རོལ་མོ་ཀུན་འདུས་པའམ། །ས་སོར་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

འདི་ལྟ་བུའི་རོལ་མོའི་རྣམ་གཞག་ཆུ་གར་དབྱས་འགྱུར་ཚལ་ན་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོས་གར་བྱེད་པའི་གར་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་སྨྲར་པ་བྱེད་ཅིང་། བོད་མཐའ་འཁོབ་འདིར་གཏམ་རྒྱུད་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ལྟ་ཞོག ། ཐོས་པའང་དཀོན་པས་ཉེར་མཁོ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདིར་ཡང་གཞུང་མང་དོགས་པ་དང་། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྨྲོད་ཡུལ་དུ་མ་ཀུར་པས་སིལ་སྦྱན་ཀྱི་སྨྲོར་བ་སོགས་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ངས་མ་བཤད་མོད། གལ་ཏེ་མཁོ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་ཕྱིད་ན། དེ་རྣམས་ལ་ཕྱིས་ནས་ས་མ། རྗེས་ནས་ས་སྐྱ་པ་ངས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ།

དབྱས་འགྱུར་ཚལ་རྣམ་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱིས། །ཐོས་གར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྨྲོར། །མཐའ་འཁོབ་འདི་ཁ་དེ་ལྟ་བུ། །བྱེད་པ་ལྟ་ཞོག་ཐོས་པའང་དཀོན། །འདིར་ཡང་གཞུང་མང་དོགས་པས་ན། ། སིལ་སྦྱན་སྨྲོར་བ་ངས་མ་བཤད། །གལ་ཏེ་དོན་དུ་གཉེར་རྣམས་ལ། །ཕྱིས་རྣས་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རོལ་མོའི་རྣམ་གཞག་དེ་རྣམས་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་བསམ་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བསམ་པས་ཟིན་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་མོད། ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་སྟར་བཤད་པའི་རོལ་མོ་དེ་དག་བྱེད་པ་འདི་ནི་སེམས་ཀུན་ཏུ་གཡེང་བ་དང་། ཀུལ་ཁའམ་ཀུ་རེའི་ཆོག་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དང་། ཆུལ་བ་ཇོག་པའི་ཕངས་ཀྱིས། །གར་དང་གླུ་སོགས་སྒང་བར་བྱ། །ཞེས་བཀག་པའི་ཕྱིར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། འདི་ཁ་ཀུན་ཏུ་གཡེང་བ་དང་། །ཀུལ་པའི་ཆུ་ཕྱིར་ཆུལ་བས་བཀག ། ཅོན་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་། །གཞན་ཀྱི་དོན་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་པ་འདི་བྱང་།

གལ་ཏེ་ཆུལ་བས་བཀག་ན་བཅས་ལྡན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་མོ་
སིལ་ཕྱོལ་དང་། ཏ་བཏུང་བ་དང་། དབྱངས་འཕེན་པ་སོགས་གཏན་ནས་མི
རྩང་ངམ་སྙམ་ན། འདི་ལ་སོ་སོར་ཕྱི་སྟེ་ཐུང་ཟད་བརྗོད་ན། ཉན་ཐོས་འདུལ་བ
པ་རྣམས་ལ་འདི་བཀག་པའི་རྒྱས་སུ་གནང་བའི་བཅས་པ་ཡིན་པས་བྱར་རུང་བར
བཞེད་དེ། དང་པོར་སྟོན་པས་ཟླ་གར་དང་རོལ་མཛེ་སྒྲ་སོགས་བྱེད་པ་བཀག
པས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཁ་ཏོན་རྣམས་ཅལ་ཅོལ་བར་རོམ་ངུ
འགྱུར། དེ་ལ་མུ་སྟེགས་སོགས་ཀྱིས་འཕྱས་ཤིང་ཁྱིམ་པ་རྣམས་མ་དད་པ་ལ་བརྗེན
ནས། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཁྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས། དེའི་ཚེ་སྟོན་པས
དགོན་མཆོག་མཆོད་པའི་དོན་དུ་དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་བྱ་བ་རྗེས་སུ་གནང་ངོ་ཞེས་
གནང་བ་ལ། དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་ཇི་ལྟར་མ་ཤེས་པར་བླར་ཞུས་པས། ཕྱམ་ཟེ
རིག་བྱེད་འདོན་པ་ལྟ་བུའི་གདངས་ཀྱིས་འདོན་པར་སྟོན་པས་གསུང་ཞིང་གནང
པས་སོ་ཞེས་བཞེད་ལ། ཕྱོག་པ་ཆེན་པོ་བ་བསམ་པ་དགེ་བས་ཟིན་ན། བཀག
པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་གང་སྲུད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཁར། ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ
འགྱོ་བར་གསུངས་ཏེ། སྨོན་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྙིང་རྗེར་ལྟན་ཕྱིར་ཐུམས་ཕྱིར
དང་། ।སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། ।ཅེས་པ་དང་། སྨྲོད་འཇུག་ལས། ।
ཆུལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྟན་པའི། ।དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ।ཞེས
ཆུལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི
ཡུལ་དུས་གང་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **དེས
ན་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཁྱིས། ।ཞུས་ཚེ་དགེ་སློང་རྣམས་ལ
གནང་། ।ཆུལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྟན་པ། ।དེ་ཅི་གང་ཡང
ཡོད་མིན་གསུངས། ।**ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

གཉིས་པ་འཕྲོས་ནས་ཏ་སིལ་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། ལས་བཞིའི་སྒོ
ནས་ཏ་བསྒྲལ་ཆུལ། དེ་དང་སིལ་སྦྱན་མཚུངས་པར་བསྒྲེ་བའོ། ।

དང་པོ་ནི། རྒ་ཆེན་གྱི་སྒྲ་བསྒྱུར་བའི་ཚེ། རྣལ་འབྱོར་པ་གཅིག་པུ་མ་
ཡིན་པ་ཏོ་རྒྱ་ཤེ་འཇོན་པ་མང་དུ་ཚོགས་ཚེ་རྒ་ཆེན་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ རྒྱར་
ནོན་ཅམ་ནོར་བྱ་བསྟར་ལ་བཏུས་པ་ལྟར་དུ་མཐོ་དམན་དང་འབྱར་སྨྲོང་ལ་སོགས་
པ་སྒང་ས་ལ་སྟོམས་ཤིང་མཇོས་པར་བསྒྲིག་པ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་འདུག
ལྟང་ས་ལེགས་པ་ལས་འཕྲུང་བས་ས་ཞིམས་དཔའི་སྒྲིལ་ཀྱང་ལེགས་པར་བཅས་ནས་ཏ
ཅང་སྐེག་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཅུང་ཟད་ནོངས་ཚུལ་དང་བཅས་སྒལ་ཆོགས་ བསྒང་སྟེ
བཟུང་ན། རྒ་འཇོན་ཀུགས་འཕྲུང་དུ་ལེགས་པ་འཕྲུང་སྟེ། ཐོ་བ་དཔོན་ཅ་ཏ་ཆེ
ཀ་ལ་བསྒྲིགས་ནས་ནི་བདུངས་པ་ན། །ཕན་ཚུན་གཅིག་ཀིས་གཅིག་ནོན་ཅམ། །
ནོར་བྱ་བསྟར་ལ་བཏུས་པ་ལྟར། །མཐོ་དམན་འབྱར་ཐོ་ཡང་ཐུ། །སྟོམས
ཤིང་མཇོས་པ་བསྟར་ལ་བསྒྲིགས། །ཏ་ཅང་སྐེག་ཆོས་མ་ཡིན་པ། །གནོང་ཚུལ
ཅུང་ཟད་ཅམ་ཀྱིས་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། བདག་གི་ཐུ་མ་འཇམ་དཔལ་དབང
པོའི་མཚན་ཅན་ཀྱིས་མཇད་པའི་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཤེས་ཀུན་ཁྱོལ
ལས་ཀྱང་། རྒ་ཆེན་ལྟ་བུ་བདུང་འདོད་ན། །ཐོག་མར་ལུས་ཚུགས་མེད་ཕབས
མེད། །དེ་ཡི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན། །ཀུང་པ་གཡས་གཡོན་ཕུས་མོའི་ཏོག ।
ཀུང་མགོ་གཏེས་ནི་སོ་སོ་ཏུ། །རིང་ཐུང་མེད་པར་གནས་པར་བྱ། །དེ་རྗེས
སྒལ་ཆོགས་བསྒང་ས་ན། །ཏ་སིལ་འཇོན་ལུགས་ཀུགས་ལས་འཕྲུང་། །ཞེས
གསུང་ས་ལྟར་ཏོ། །དེ་ལས་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས། ཏ་ལ
དབྱ་ཀུ་མ་བསྟན་པར། །ཇི་ལྟར་གཞན་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད། །ཅེས་གསུང་ས་ཕ
ཞིན་དུ་དབྱ་ཀུ་མ་བསྟན་པར་ཏ་སྣད་མི་འཕྲུང་བས། དབྱ་ཀུའམ། ཏ་ལ
ཆམ། ཏ་ཀཡོག་ཀམ། ཏ་ལ্ལ་ཀི་སྒྲ་བསྒྱུར་བའི་ཀནས་ནི་ཏ་ཡུ་ནས་ལར
བཅལ་བའི་མཁྱེད་ཀང་ཅམ་ཀྱི་ས་ར་བསྟན་ལ། དེའང་ལག་པའི་སོར་མོ་དང་ཆིཏ
ལ་འཕྲལ་བཅལ་ནས་ཏ་ལ্ལ་ར་ཐ্ལ্ད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། ཐོ་བ་དཔོན་ཅ་ཏ
བསྒྱུར་བའི་ཀནས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ।ཏ་ཡུའི་ཐད་ནས་ལར་བཅལ་བའི། ।མཁྱེད

གང་སར་ནི་དབྱུ་གུས་བསྡུན། །དེ་ཡང་ལག་པའི་སོར་ཆོགས་ལ། །འཕྲལ་བཅོལ་
ཏ་ཡབ་རང་ཕྱིད་ཀྱིས། །ཏ་སྒྲ་བསྐུལ་ཀྱི་བཅོལ་ཀྱིས་མེན། །ཅེས་དང་། འཇམ་
དཔལ་དབང་པོས་ཀྱང་། དེ་ནས་ལག་གཡས་ཏ་གཡོག་ནི། །དམ་བཅོར་མི་བྱེད་
ལྷོད་ཡང་བྱ། །དེ་ཡང་སྙིང་གར་བཅར་ཏུགས་ན། །ཕྱང་ལ་ཁུ་ཚུར་བསྡུན་འདྲ་
དང་། །དེ་ལས་ཐུང་ཟད་མཐོས་ཀྱར་ན། །ཀ་འཛོག་བཏེག་འདྲ་ཐུང་བར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས། ཧོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ན། ལག་མགོ་གཡས་སྙིང་ག་ལ་མཐོ་ གང་ཅམ་
ཀྱིས་མི་རིག་པར་མཐོ་བར་བྱས་ལ་ཏན་པས་བསྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཏུག
ཏུ། ལག་མགོ་གཡས་དང་སྙིང་གའི་བར། །མཐོ་གང་ཅམ་ཀྱིས་མི་རིག་པར། །
བྱས་པ་ཏན་པས་ལེགས་བཟུང་ནས། །ཞེས་གསུངས། གལ་ཏེ་ཅ་ཡི་དཀྱིལ་ཏེ།
ཀུང་དུ་བསྡུན་ན་ཏ་སྐད་ལེགས་པ་འབྱུང་ངོ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་དཔོན་
ཅན། ཀུ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ཟླང་མི་དཀྱུག །ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ།
རྗེ་རབ་ཕྱིང་བཞིའི་མཐའ་མི་བཟློར། །ཞེས་གསུངས་པས། རྗེ་མཚམས་སུ་མི་
བསྡུན། རྗེ་ཐང་མཚམས་ཀྱི་ཏུག་མི་ཀཀཀས། །ཞེས་གསུངས་པས། རྗེ་ཐང་
མཚམས་ལ་མི་བསྡུན། རྗེ་དཀས་ཆུལ་པོའི་ཀངོང་མི་བསྡུན། །ཞེས་གསུངས
པའི་ཏཱའི་དཀྱིལ་ཐོད་དུ་མི་བསྡུན། དེས་ན་ཁོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡུ་བའི་ཐད་ཀྱི
རྗེ་ཐང་ནས་སོར་ཏུག་བདུན་ཅམ་ཁཞལ་བའི་ས་ར་བསྡུན་ན་ཏ་སྐད་ལེགས་ ཕ''''
འབྱུང་སྟེ། ཀཅིག་ཅེས་ཀུན་ཁྱོལ་ལས། དེ་ན་ཁང་དུ་བཏུངས་པ་ནི། །ཡུ་བའི
ཐད་ཀྱི་ཏ་རྗེ་ནས། ।སོར་མ་ཏུག་བདུན་ཁང་ཏུང་ཉིད། ।ཁཞལ་བའི་མཚམས
ས་བཏུངས་པ་ན། ।འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས། དེ
དག་ཀྱང་ལས་བཞེ་དང་བསྡུན་ན། ཞེ་བའི་ལས་དང་བསྡུན་པའི་ཆ་ཏ་སྐད་དལ
ལ་ལྷོད་པ་ཞེ་བའི་ཐམས་དང་ལྡན་པར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་ཆུས་པ་ལ་ཏ་སྐད
ཁས་ལ་ལ་འཁོ་ལ་བ་ཟླ་ཁ་པའི་ཐམས་ལྡན། དབང་ལ་ཏ་སྐད་སྟན་ ལ་མཇོས་པ
ཆགས་པའི་ཐམས་ལྡན། ཏ་ཁ་ཕ་ལ་ཏ་སྐད་ཏ་ཁ་ལ་ཆུར་བ་ཐམས་ ཏུ་བ་ཅིང་ཁོ

བའི་ཐམས་ཀྱིས་བྱ་བར་བཤད་དེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཙན্ད্ར་གཱ་མིས། ཞི་བའི་རྒྱུ་ཕྱིད་པ་ནི། ।དེ་ཡི་ཐམས་དང་ལྡན་པར་བྱ། ।རྒྱ་ཕས་དལ་ལ་ལྷོད་པ་བརྟུང་། ।ཆུས་བའི་རྒྱུ་ཕྱིད་པ་ནི། ।ཟླྭ་ཀ་ཅིང་དཔའ་བའི་ཐམས་དང་ལྡན། ।རྒྱ་ཕས་ཀས་ལ་ལ་ཁོལ་བར་བརྟུང་། ।དབང་གི་རྒྱུ་ཕྱིད་པ་ནི།। ཆགས་ཤིང་མཇེས་པའི་ཐམས་ཀྱིས་བྱ། ।རྒྱ་ཕས་སྟན་ལ་མཇེས་པར་བརྟུང་། ।ཏྲ་ཀ་པའི་རྒྱུ་ཕྱིད་པ་ནི། ।རྩྭ་ཅིང་ཁོ་བའི་ཐམས་ཀྱིས་བྱ། ।རྒྱ་ཕས་ཏྲ་ཀ་ལ་ཐུར་བར་བརྟུང་། ।ཏྲ་ཀ་བརྟུང་ཆུན་ཆགས་ཕྱིད་པ་ནི། ।གནམ་ལྷགས་ལྟར་ཡང་དབབ་པར་བྱ། ।ཞེས་གསུངས་སོ། ।དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཕྲིད་བསྟན་མ་ཐག་རང་ཕྱལ་བ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཙན্ད্ரའི་ཞལ་ནས། རྒ་གཡོག་རྒ་ལ་རིག་མ་ཐག ।ཕྱལ་ནས་ཐ་དད་ཉིད་དུ་བྱ། ।ཟླ་ཅིག་ཅམ་ལ་མི་སྣོར་བ། ।ས་ས་འབྱེད་པ་མཁས་པའི་ལུགས། ।ཞེས་དང་། ཀཅིག་ཤེས་ཀུན་ཁོལ་ལས་ཀང་། བརྟུང་མ་ཐག་ཏུ་རྒ་གཡོག་ནི། ।རྒ་ལ་སྣོར་བ་མི་བྱའོ། ।འདི་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། ।ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྣོངས་པས་རྒ་ཐབས་ལ་རང་ཉིད་མཁས་པར་ཐུར་ཀང་། སྐྱོན་སྐྱོད་དང་ཐོ་ཆེའི་རྣམ་པ་སྐྱངས་ནས། རོལ་དཔོན་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཐང་བ་དང་། རྒ་དཔོན་ལ་ས་གས་པ་མངོར་ནི་ཀཱ་ཏི་ཀང་ཡིན་དེ་དང་བསྟུན་པ་ཤིན་ཏུ་ཀལ་ཆེ་སྟེ། ཀལ་ཤིད་རྒ་ཐབས་རང་མཁས་ཀང་། ।རེ་ཞིག་རོལ་དཔོན་རྗེས་སུ་འཐང་། ।སྐྱོན་སྐྱོད་ཀང་དཀའ་རྣམ་པར་སྐྱངས། ।ཀཱ་ཏི་དང་བསྟུན་པ་ཤིན་ཏུ་ཀཅེས། ।ཞེས་སློབ་དཔོན་ཙན্ད্ર་ཀསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

ཀཱ་ཏི་པ་དེ་དང་སིལ་སྟན་བསྐྲེ་བའི་ཚུལ་ནི། རྒ་ས། དང་བསྟུན་པའི་སིལ་སྐྱ་ས་ཀས་དཀྱིལ་བ་ལ་ཡང་། ལུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ལས་བཞི་དང་སྐྱར་བའི་ཐམས་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱིས་འཁོལ་ལུགས་དང་། ཀཱ་ཏ་ཡང་དམ་དུ་ མི་བཟང་ལྟོད་ཡང་བྱ་བ་དང་། བྱང་ལཀ་སྐྱར་བ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབྱ་ཀ་པ་ལྟ་བ་ཅར་མི་

འཕྱར། ཀ་བ་ལྟ་བུར་མི་བསྒང་བ་སོགས། ཤ་སིལ་སོགས་འཕྲོལ་བ་ཀུན་ལ་
མཆུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གཅིག་ཀེས་ཀུན་ཁྱོལ་ལས། །ཐྲི་ར་ཀྱི་ རོལ་མོ་གང་
དགྱོལ་ཡང་། །དམ་ཏུ་གཟུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །བྱང་ལག་མི་སྐྱར་མན་ངག་
ཡིན། །དགྱུག་པ་ལྟ་བུར་མི་འཕྱར་ཞིང་། །ཀ་བ་ལྟ་བུར་བསྒང་མི་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཙནྡ্ར་གཱི་མིས་ཀྱང་། །བར་སྣང་མི་ཁྱུག་
གདངས་མི་དགག །བྱང་དང་ཕུས་མོ་ལ་མི་རིག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ।
ལྟག་པར་སིལ་སྐྱུག་གཟུང་ཚུལ་ནི། ལུང་ཐག་བཟང་མཁྱེན་སྲིན་མཐུ་པ་སོགས་ལ་
བསྐོར་ནས། མཐུ་པ་མ་གཏོས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་དགྲོས་ལ། ལག་པའི་མཐིལ་དུ་འཕྲུལ་
ཆགས་ཅམ་ཀྱི་ཚད་དང་ལྡན་པས། སྐྱ་ཆལ་མཐིབ་སོར་རྣམས་འགྲེད་པ་ལྟོད་
ཡང་དང་བཅས་པ་དང་། སིལ་སྟེན་མཐིབ་སོར་བསྒྲིམས་པས་གཟུང་དགོས་ཏེ།
འདི་ལ་དགོངས་ནས། སློབ་དཔོན་ཙནྡ্ར། ཐག་ལུང་བཟང་མཁྱེན་མི་འཚོར་
བར། །སྲིན་མཐུ་ལ་བསྐོར་དེ་ཉིད་ནས། ।མཐུ་མ་མཏི་བར་དུ་ཕྱི་ནས་དགྲ། ।
ལག་པའི་མཐིལ་དུ་འཕྲུལ་ཆགས་ཚད། ཆ་ལང་སྐྱ་ཀིས་ཟློང་མི་དགག ।སྐྱ་
ཆལ་མཐིབ་སོར་འགྲེད་པས་གཟུང་། ।ཞེས་པ་དང་། ཁེལ་ཆལ་མཐིབ་སོར་
བསྒྲིམས་པས་གཟུང་། ।ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ।སྒྲ་བསྐྱལ་བའི་ཚུལ་ཡང་། ।
དཔྱང་པ་དང་། ལག་ངར་ཀྱི་ཆོགས་མཚམས་ལྟོད་ལ། ལག་པའི་མཐིལ་ནས་
འཕྲུལ་ཆགས་པ་དང་བཅས། སིལ་སྐྱ་ར་ལྷོད་ཁོ་ནས་སྒྲ་བསྐྱལ་ཀྱིས། དེ་
ལས་གཞན། འདབ་ཆེས་བསྐྱལ་བ་དང་། གསོ་ཀ་ཏེ་བས་དང་། ཆལ་ཅན་ཀྱིས།
ཆལ་ཀྱིས་གཡུགས་བསྐྱལ་པ་རྣམས་སྒང་ཐུར་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཙནྡ্ર།
དཔྱང་པ་ལག་ངར་ཆོགས་ནས་ལྟོད། ।ལག་པའི་མཐིལ་ནས་འཕྲུལ་ཆགས་ཚད། ।
ར་ང་ལྷོད་ཁོ་ནས་སྒྲ་བསྐྱལ་ཀྱིས། ।འདབ་མའི་ཆེ་མ་ཆལ་ཀྱིས་མིན། ।ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། སིལ་སྟེན་དང་སྐྱ་ཆལ་གཉིས་ཀྱང་འཕྲོལ་ལུགས་ཐུང་ཟད་མི
འདྲ་ལྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི། གཅིག་ཀེས་ཀུན་ཁྱོལ་ལས། སིལ་སྟེན་འཕྲོལ་བ་ལྟ་བུ

ཞིག །ཡིན་ན་སིལ་སྦྱན་ཆེ་ཆུང་ལ། །ལྷོས་ཕའི་དགྲོལ་ལུགས་འཕྲུང་གྱུར་ཏེ། ཆེ་ལ་མཐོ་དང་ཆུང་ལ་དམའ། །ཡང་དོག་ཀྱང་ནི་ཁོ་རིམ་བཞིན། །དེས་ན་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་ཀྱང་། །སིལ་སྦྱན་ཡིན་ན་ཐད་ཀར་དགྲོལ། །སྒྲུག་ཆལ་ཡིན་ན་སྟོང་བོག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རོལ་མོ་དགྲོལ་ཆུལ་ཀྱི་གནད་ནི། ཡང་དེ་ཏིད་ལས། ལག་པ་གཏིས་ཀྱི་གྱུ་མོ་དང་། སྟིང་ག་ལག་མཚོའི་བར་དག་དང་། །མཁལ་ཟུར་ནས་ནི་གྱུ་མོའི་བར། །ཡང་དོག་རང་རང་རྟེ་འགྲུ་ལས། །དག་པར་མི་བྱེད་མཁས་པའི་ལུགས། །དེ་ལྟར་བྱས་ཟིས་དགྲོལ་ལུགས་ནི། །ཆེ་ཆུང་སྟོམས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། །དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་ཡིན། །ཆེས་ན་བཀྲལ་ཟླད་ཆོག་ཟླ་ཅན། །ཆུང་ན་ཐུག་ཟླད་འདར་ཡམ་ཅན། །ཆེ་ཆུང་གང་ལའང་གསོག་རྟེའབས་ཟུངས། །གསོག་རྟེའབས་ཞེས་པ་ཕན་ཚུན་མིན། །ཡས་མར་རྟེའབས་པ་གསོག་རྟེའབས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ས། །གཞན་ཡང་མཆོད་རོལ་དང་། །སྒོམ་བརྟེག་ལན་བཅས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་། ཡང་དེ་ཏིད་ལས། མཆོད་རོལ་ལྟ་བྱའི་ཆུན་དགྲོལ་ནི། །བདེ་ཀོར་ངང་ནས་བྱ་བ་ཡིན། །སྐབས་སུ་ཆེ་བ་ཏིས་བཏུད་དགྲོལ། །དབྱངས་རོལ་ལྟ་བ་བྱེད་པའི་ཆེ། །སྒོམ་བརྟེག་ལན་བཅས་བརྟེག་པ་ན། །གཅིག་ལ་མནན་ཞིང་གཏིས་ལ་འདིག །གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྟ་པ་རྣམས། །དེ་ཁའི་ངང་ཡིན་བྱུག་པ་ནི། །ཅུང་ཟད་མནན་ཞིང་ཆུང་བར་བྱ། །བདུན་བཀྲད་དགུ་རྣམས་ཆེ་ཞིང་མཐོ། །བཅུ་པ་མནན་ཞིང་ཆུང་བར་བྱ།། །བཅུ་གཅིག་ཆེ་ཞིང་རྗོག་རྟེས་འཛིག །འདིར་ནི་ལྟར་གཅིག་བཀྲངས་པ་ཡིན། ། ས་སོར་འབྲེན་ན་འདི་ལྟར་བྱ། །དང་པོ་ཆུང་ཡིན་གཏིས་པ་ཆེ། །འདི་གཏིས་རོལ་མོ་ཕལ་ཆེར་ཀྱི། །སྟོན་དུ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན། །དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་དང་པོས་ནི། །རོལ་མོ་བཅམ་ཞིང་གཏིས་པས་ནི། །རོལ་མོ་ལེན་པ་ཡིན་པས་ན། ། བཅམ་ལ་ཆུང་དང་ལེན་ལ་ཆེ། །ས་སོར་ཆེ་བ་མཁས་པའི་ལུགས། །དེ་ནས་རོལ་མོ་དངོས་ཀྱི་ལ། །གཏིས་གསུམ་བཞི་བརྟེག་ལ་སོགས་པ། །ས་སོའི་

གང་ས་རྣམས་འཛིན་པ་ཡིན། །ལན་ཅན་ས་བྱས་ནི་ཆེ་ཆུང་སྟེ། །འཕྲིན་ཀུང་ཞེས་
པ་ཆེ་ཆུང་མིང་། །ཕལ་ཆེར་ཡིན་ཏེ་མཐའ་གཅིག་མིན། །ཅིས་སོགས་ཆུས་པར་
གསུངས་ཀྱང་འདིར་མ་བྱིས་ལ། །དོན་དུ་གཉིར་ཞིང་རྣམ་དགྱོད་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་གོང་དུ་ལུང་བྱང་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་རྣམས་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟ་བ་ ''
གལ་ཆེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་
གངྷ་ནི་ཟ་བའི་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་གདུང་བཀྲིད་ཏྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ལས་ ''
རིམ་པར་བཀྲིད་པའི་ཕྱག་ལེན་ངོ་མཚར་ཅན་རྣམས་དེང་ས་ཁང་གི་དུས་འདི་ན་ཁོ་''
བོ་ཅག་ལའང་ཞིབ་པར་བློ་ལ་ཡོད་པས་ན། སྐལ་བཟང་དོན་གཉིར་ཤེས་འདོད་
ཅན་རྣམས་ཕྱག་ལེན་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་དག་ཞིབ་པར་ངག་ལས་ཀྱང་སྙན་ཞིང་།
གཞན་ཡང་དབྱངས་རོལ་ཀྱི་ལག་ལེན་རྣམས་ནམ་བཀྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཕམས་''
ཅང་དུ་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བཅས་ལེགས་པར་བལྟས་ཤིང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་''
པར་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་འཛིགས་པར་བྱས་ནས་དད་པ་ཆེན་པོས་ཐམས་སུ་བྱང་ནས་''
བདེ་བླག་ཏུ་མི་རྟོགས་མི་སྲིད་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ན། དབྱངས་རོལ་
ཀྱི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་རྣམས་ཐམས་སུ་བྱང་པའི་ཕན་ཡོན་ཆུས་པར་''
གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་ཆུང་ཟད་བརྗོད་ན། ཇི་ཟེ་ཕྱར་པའི་
ཕྱོགས་ལ་ཌ་ཕྱིན་དབབ་ཀྱི་རོལ་མོ་ཆུས་འབྱིང་བསྟུམ་གསུམ་ཐམས་སུ་བྱང་པས།
མངོན་རྟོགས་ཆུས་འབྱིང་བསྟུས་གསུམ་ཐམས་སུ་བྱང་པ་དང་འདྲ་བར་ གསུངས་
པ་དང་། གཞན་ཡང་། བསྟེད་དབྱངས། མཆོད་དབྱངས། བསྟོད་དབྱངས་སོ་
སོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མ་བྱས་པའི་སྨོ་ནས། དང་འདོད་ཀྱི་དད་པ་ཆེན་པོས་
ཐམས་སུ་བྱང་ནས་ནི་སྐྱེ་རྣམས་མཁྱེ་ཞིང་། འཕགས་པ་རྣམས་དགེས་པར་འགྱུར་
ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་ན་ཕན་ཡོན་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆུ་མཚན་འཚང་ཆུ་བ་ལ་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་དགོས་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡུད་པ་ལས། ཇི་སྲིད་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ། །དེ་སྲིད་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་རྟོགས་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་མཁའ་འགྲོའི་དབང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱན་ལྡན་རྣམས་གང་ཟག་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱིས་དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་ཁོ་ ··· ནས་ཀྱང་འགྱུབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཚེ་རྒྱུས་ནི། ཚེ་ཐུན་བ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ལ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བཀའ་གནང་བ་བཞིན། ཚེ་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱོན་ནས་ཆོས་རྣམས་མཁྱེན་ནས་བོད་ལ་འཕྱོན་ཁར། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཤ་ཏྲའི་ཏྲང་དུ་ཆོས་སྒྲོང་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་གནང་དགོས་ཞུས་པས། ཁྱོད་ར་ང་ཏོ་རྗེ་གདན་ཀྱི་ཐང་ཟླའི་མགོན་ཁང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གོམས་ལ། ཏཱ་ཐི་ཐའི་ཀཱ་ཤ་ཀྱི་ཀདུ་པ་ཅན། །ཞེས་ཤོགས་བསྟོད་པ་ལྟ་ཀ་གསུམ་པོས་བསྐུར་ཀྱིན་བསྟོད་ལ་ལྷས་རྟོགས་ཤིག །དེ་ནས་ལྷས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐུང་བ་དང་མན་ངག་སྦྱིན་ཀྱིས་གསུངས། ལོ་ཐུ་བས་དེ་ལྟར་མཛད་པས་ལྷས་ཤིག་ཀྱང་མ་ཐུང་། ཟླར་ཟླ་མ་ལ་ཞུས་པས། བསྟོད་པ་དེ་སྟན་པའི་ངག་གིས་ཟླར་ལོང་ལ་བསྟོད་ཅིག་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཞག་བདུན་ཀྱི་ཕོ་ར་ངས་གཟིམས་མལ་དུ་མི་ནག་པོ་གཅིག་ཐུང་ནས། ཁྱོད་ལྟོ་ནུ་བ་ཀྱི་དུར་ཁྲོད་དུ་སོང་ལ་འཇིགས་པའི་ང་ཙོའི་སྐད་ལ་དཔེ་ཀྱིས་ལ་བསྟོད་ཅིག་ཟེར་བ་ཐུང་བས། རྗེ་རྗེ་གདན་ཀྱི་ལྟོ་ནུ་བ་ཀྱི་དུར་ཁྲོད་དུ་བྱོན་ནས་ཆོགས་འཁོར་བཤམ་སྟེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཇི་ཞིག་ཅ་ན་མི་ར་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་སྟག་གཉིས་བཅས་ནས། ངར་ཀྱིན་ཟ་ཡིན་འདུག་པས་དེ་འཇིགས་པའི་ང་ཙོར་ཞོ་ནས། ལྷར་ཇོ་ཇེ་གདན་ཀྱི་མགོན་ཁང་དུ་ཚོག་ནས། སྟག་ཙོ་ཟ་བའི་ངར་སྐད་ལ་དཔེ་ཐུས་ཏེ། ཕྱིན་གཟུགས་མ་ལ་སྟག་ཚའི་ཐུར་དབྱངས་མཛད་ནས་བསྟོད་པ་མཛད་པས། ཞག་གསུམ་ཀྱི་ཕྱོད་ལ། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་གང་བའི་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་སྐུ་མིའུ་ཐུང་གེལ་བའི་འདུག་སྟངས་ཅན་ཀྱིས་ཀྱི་ཕོ་ཐོད་ཐུགས་ཀར་སྟེང་བོག་ཏུ་འཛིན་པ། གཏྲི་ཐུག་གི་དབུས་ན་བསྟན་པ་ཞིག་

ཞལ་གཟིགས་པས། རེ་ཞིག་ཐུགས་དྲན་མེད་དུ་བཏུལ། །བཏུལ་བ་དེ་སངས་པ་
དང་གཟིགས་ཅ་ན་དེའི་སྐུ་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་
ཡི་དམ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འགྲུས། བདག་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་སྟམ་བྱེད་པ་དང་།
དཀའ་བདེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣོ་དུ་མ་ཐུགས་ཆུད་ལ་འཕྲུངས་ཏེ་ཞག་གསུམ་གྱི་ཏི
མ་ཐ་དོ་ཚུན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་གི་ངང་ལ་གནས་པར་གྱུར། དེ་ལས་སད་པ་''
ནའང་། མཇུ་ཀུ་ལ་ཏིད་དེ་ཁར་སྟང་སྟེ། ནས་པོ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་གདམས་ངག
རྗེས་སུ་ནོད་ཅིག །བོད་དུ་བསྟན་པ་བསྲུང་བ་ལ་བདག་ཏྭོད་དང་བསྟོངས་ནས
འགྲོ་བར་ཐུགས་ཞེས་གསུང་བྱོན། དེའི་ཆ་ནས་པོ་ཆེན་པོའི་འགྲོངས་ལ་གཟིགས
ཤིང་ཐུམ་ཟེ་ཆེན་པོས་མཇད་པའི་བསྟོད་པ་སྨོན་ཆ་བདེ་གཤེགས་མ་ལ་མགོན''''
པོའི་འགྲོངས་དགྱངས་མཇད། དགྱངས་འདི་ལ་ཆ་ཚུང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆ་བ་ཇ
ལངས་མ་ཞེས་ཀྱགས་པ་ཡོ་གའི་དགྱངས་དང་མཐུན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཆད་ནས''
མི་བཞུགས། དེང་སང་གི་འདི་ཚུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དུས་དེ་ནས་བཟུང
སྟེ་ཆོས་སྐྱོང་འབྲལ་མེད་དུ་གཟིགས་ཀྱིན་ཡོད་གསུང་ངོ། །དེ་ནས་ཟླ་མ་ལ
ཞུས་པས། ད་དུང་ལྷ་མོ་ལ་སྐར་བཞིན་གྱིས་གསུངས་ནས། དེ་ལྟར་བྱས་པས
ཆེ་ལམ་དུ་བྱད་མེད་ནས་མོ་གཅིག་ཐྱུང་ནས། མ་ཇུ་བོ་ཏ་ཀ་ཏ་ལའི་ཚར་སོང
ལ་དེ་ལ་ཆུང་ཙམ་པའི་ཕུགས་ཟླ་ལ་དཔེ་ཀྱིས། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་བཟླས་ཁང་ཀི
ཤིང་ཐ་ཤུ་རུའི་ཡལ་ག་འགྲོངས་པ་ལ་དཔེ་ཀྱིས་ལ་རེས་འཛིག་ཏུ་ཟླ་ལོང་ལ་བོས''
ཤིག་ཅེས་ལུང་བསྟན་བསྟོད་པ་མི་ཕམ་མར་ཀྱགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དགྱངས་མ་ བ''''
ཀ་ཏ་ལ་ཐ་ཤ་ཏ་ཀ ཏ ཀ ཏ ལ ཐ ཤ ཏ ཀ ཏ ལ ཐ ཤ ཏ ཀ ཏ ལ ཐ ཤ

སྟེང་དུ་འགོར་མ་བཏུབ་ཅིང་ཟོག་ལ་ཁད་པ་བྱུང་བ་ལ། སྐྱགས་རྣམས་ཞིང་ཞུང་
གི་སྐད་དུ་བསྐྱར་ཏེ་ལས་སྟོར་བྱས་པས་དེ་མ་ཐག་འགྱུབ་པར་བྱུང་བས། དེ་ཕྱིན་
ཆད་ཟོད་ཟད་བསད་གསུམ་ཞིང་ཞུང་གི་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས། དུས་ཕྱིས་
སློབ་དཔོན་པདྨས་བསམ་ཡས་སུ་གཏེར་དུ་སྐྱས་པ་ཐོན་པ་ལའང་། དེ་བཞིན་
བྱུང་བས་ཕྱི་རབས་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཚན་པར་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།
དེང་ས་ང་ཡ་ཏའི་ཟོད་ཟད་བསད་གསུམ་ལ་ས་ཕྱོ་ཏའི་སྐད་ཀྱི་ཏླ་ཀ་ལུགས་ཕྱེད་པ''
དང་། སྐད་རིགས་དུ་མ་འདྲེས་པ་སོགས་ནི། ས་སྐྱའི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས
པ་མིན་པར་གསལ་ལོ། ।དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ལ་རྒྱ་ཟོད་ཀྱི་སོ་མཚམས་སུ། ལོ་ཐུ
བ་ཆེན་པོ་ཐུགས་སྐྱོ་བ་གཅིག་ལ་ཆུ་ཟོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཅ་ཏྭཔས་ཀྱི་ཀཏ་ཀ''
ཀཱཏིགས་ནས། ཏིལ་མར་ཀྱིས་བསྐྱས་ལ་དབྱངས་མཛད་པ་དེང་ས་ང་གི་འདི་ཡིན
ནོ། ।ལྷ་མོ་འདི་ཐིད་ཞེ་ཏ་ཀ་ཕྱེད་མ་ལ། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ
ཡོད་དེ། ལོ་ཆེན་ཟོད་དུ་ཕྱོན་ཏུས་ཆུ་ཟོ་ཆེན་པོ་ལས་བཤད་པ་ན། ཏྲ་རྣམས
ཀྱིས་བསྟོད་པའི་དཔེ་བཀྲས་ནས་ཆུ་ལ་ཁྱེར་དེ་ཇེས་བྱོ་ཁྲིང་གསེར་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དུ''
ལྷ་མོ་ཡུན་རིང་མ་བྱོན་པར། ལོ་ཆེན་ཀྱིས་ལྷ་མོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚེ།
ལྷ་མོས་བསྟོད་པ་དེའི་སྒོ་ཀ་གཅིག་ཁྱེར་བྱོན་ནས་ལོ་ཆེན་ལ་གནང་། གཞན
རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་བསྟོད་ཀྱིན་འདུག་པས་ཁྱེར་མ་ཡོང་། ང་ཁྱོད་ཅན་དུ་ད
བར་ཡོང་མ་ཁོམ་པ། ཏྲ་རྣམས་ཀྱི་བསྟོད་པ་དེའི་གདངས་སྙན་པས་ཡིངས་པ་ཡིན
གསུངས། དེ་ནས་ལོ་ཐུ་བས་ཀྱིང་བྱ་ལྟར་སྒྲ་སྙན་ཅིང་གསུང་ཆེར་ནས་ལྷ་མོ་ལ
བསྟོད་པ་ཐོ་ཀ་གཅིག་པོ་དེས་བསྐྱར་ཀྱིན་ཕོས་པས། ཐུར་དུ་འཕྱོན་པ་གཅིག
བྱུང་གསུང་བར་གྲགས་ཤིང་། ཡང་དུས་ཕྱིས་བདག་ཆེན་རྗེ་ཇེ་འཚང་ཐོ་ཁོས
ཀྱལ་མཚན་ཐིད། ནོར་བུ་ཁྲུང་ཆེར་ཕེབས་པའི་སྒོ་བས་ཤིག་གི་ཚེ། ཐམས་ཅད
མཁྱེན་པ་ཆོས་ཇེ་ཀུང་འདུར་བ་དཔོན་ཐོ་ཀ་བཀྲིམས་ཁང་སྟེང་འོག་ཏུ་ མཛད
ནས་བཞུགས། ཇེ་དཔོན་ཐོ་ཀ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀོ་ཁ་ཏུ་ ཆོས་ཐོ་ཀ་ལས་ལ

བསྒྱལ་བའི་རོལ་མོ་ཏྲ་གཏུང་མཛད་པ་ན། སྟེང་དུ་ཆོས་རྗེ་རྒྱང་འདུར་བའི་
དགོངས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་པ་ཁད་པོའི་སྒྲོན་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཏ་བཏུང་འདི་ལ་
རང་རྒྱལ་འཐུང་ཆེན་པོ་མེད་དམ་སྙམ་པ་ཐུང་། དེ་ནས་ཆུང་ཟད་སོང་བའི་དུས།
ཆོས་རྗེ་རྒྱང་འདུར་བའི་ཁ་ཟིག་སྨྲང་ལ། སྒྲུལ་བའི་མི་ནག་ཁྱི་ནག་ཐུ་ནག་སོ་ཏ་
ཕོ་ཉ་མང་པོས། འཐུང་པོ་ཆེན་པོ་སྙམ་ཟླུར་ཏ་ཏུན་ཁ་ཤེར་མ་ཐང་ཕྱིན་ཀྱོན་པ་
དང་བཅས་པའི་སྐེ་ནས་ཕ་ཁས་བཟུང་། ལག་པ་བསྡམས་པ་ཁ་ཅིག་དཀར་
ཁྲང་ཁྱི་མཐོང་ཁ་ནས་ཆོམས་ཆེན་ཏོག་མའི་འབྲུབ་ཁྲང་ནང་དུ་ཕོ་ཁས་མེད་དུ་''
ཁྱིད་སོང་བ་ཁ་ཟིས། ཕ་ཁ་ཅིག་སོང་རྟེས་ཕྱིར་ཤོར་སོང་། དགོངས་ཐུན་ཀྱི་
ཐུ་ཁས་དམ་ཀྱི་ཆེ། ལྷར་ཡང་ཁོང་བཞིན་ཁྱིད་ནས་མཐུ་དང་སྟོབས་མེད་པར་
དམ་ལ་ཕོ་ཁས་པར་ཁ་ཟིས་ཏེ། མི་ཕྱིད་པའི་དད་པ་ཕོ་བ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཏ་
བཏུང་ལ་ཡིད་ཁང་ཡོད་ཆེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐུང་བར་ཁ་དཔའ་ཞེས་བདག་ཆེན་རྗོ་ རྗེ'''
འཚང་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལས་འཐུང་ཞིང་། ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་སེང་
གེ་ཉིད། ཁ་དན་ས་ཆེན་པོའི་དུས་མདོས་དང་སྦྱབས་ཁ་ཅིག་པར་ཁ་དན་ས་ར
ཕེབས་སྐབས། ཉིར་དཀྱའི་ཉིན། ཁ་དན་ས་པ་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོགས་ཆེན་
མོར། རོལ་མོ་བཅོམ་སྟེ། ཀླུ་ས་ནའི་ཐུགས་དཐུང་ས་དང་། ལས་མཁན་ཀྱི་
བསྟོད་བསྒྲལ་ཀྱི་དཐུང་ནས་རྣམས་མཛད་སྐབས། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་སྐོ་ཏུམ་ཡེ-
ཤེས་མགོན་པོའི་ཐུང་ན་བཞུགས་ཡོད་པའི་ཐུགས་དགོངས་ལ། དཐུང་ས་དང་རོལ-
མོ་རང་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་དམ། དེ་བས་ཅིད་རང་ཡེ-ཤེས་པ་དང་ཁྱད-
པར་མེད་པའི་བས་མགོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུང་དུ་བཟུས་པ་ཐུས་འགྲད་དགོངས་ནས།
དེ་བཞིན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པས། དར་ཅམ་ཞིག་ནས་ཡེ-ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ལྷམ-
ཏྲ་ལ་ལས་མཁན་དང་བཅས་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་སྟབ་ལ་ཤར་ཏེ།
ཁོང་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ནི་ཆོགས་ཆེན་མཱའི་དཐུང་རོལ་དང་བསྟུན། ཡན་ཏན-
གཅིག་ཀིས་གཅིག་ལ། དཀྱོད་འགྲོ་རན་ཐུང་། ང་འགྲོ་རན་ཐུང་ཟིར་བ་སོགས་

མི་ལ་མི་ལབ་པ་ལྟར་བྱས་ནས། ཐོག་མ་ལས་མཁན་རྣམས་དང་། མཐར་ཀུར་ཀྱི་ མགོན་པོ་རང་ཡང་ཕྱོན་སོང་བས། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ལ། ས་སྐྱ་པའི་ ཐུགས་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱངས་རོལ་འདི་རྣམས་གཞན་ཀྱིས་ཏྲིང་ཅེ་འཛིན་''' ཚོ་བཏུ་བསྒོམས་པ་དང་། སྔགས་ཚོ་བཏུ་བཟློས་པ་བས་ནུས་པ་ཆེ་བ་འདུག་ དགོངས་ནས། ཐུགས་ལྟག་པར་དད་དེ། དེ་དུས་ཞབས་བྱང་ནས་ཡོད་ པའི་སྐལ་ ལྡན་འཁར་ལ་ཙ་ལ་ལ། ས་སྐྱ་པའི་དཔྱངས་རོལ་ཀྱི་ཐུགས་ལེན་འདི་རྣམས་ངོ་ མཚར་ཆེན་པོ་རེད། ངེད་ལ་མཐོང་སྟང་ཡ་མཚན་ཅན་འདི་ལྟར་ཕྱུང་གསུངས་ ཤིང་། གཞན་ཡང་ཉམས་ལྟན་ཀྱི་གསུང་གིས། ར་ལྷགས་འདི་ཡང་ཉིད་དགོས་ ཆུར་འདུག ཁོད་ཀྱང་འདི་ཚོ་ཡང་འདོན་དགོས་ཆུར་འདུག་ཅེས་ཀྱང་གསུང་བར་ ཀྱགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་ལོ་ཆུས་ཡིད་ཆེས་ཅན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཡི་གེར་འཛིགས་ནས་མ་སྨྲས་ལ། ཆུས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཁོ་ཏའི་ ངག་ལས་བཅལ་བར་བྱའོ། །

ས་བཅད་ཐུག་པ། ཆུས་པར་མི་འཆད་ཆུ་མཚན་བཤད་པ།

དེ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ནས། གཞུང་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་ ཆ་བའི་ས་བཅད་དུག་པ། ཆུས་པར་མི་འཆད་ཆུ་མཚན་བཤད་པ་ནི། འགྲུར་ དང་ཁྱགས། འདིགས་དང་འཛིག ཟློམ་དང་ཕྱ་བ་སྟེ་དུག་ལས་སྐྱེས་སོགས་འདིར་ ཆ་བཤད་པའི་ཟླའི་སྟོང་བ་ ཏ་ མ་ ཆུལ་ ཐས་ མདོ་ ཕྱེ་ ལས་ གསུངས་ ཡཱངས་ མང་ མཐོང་ཞིང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། **ཐུག་ལས་སྐྱེས་སོགས་ཟླའི་སྟོང་བ།། ཆུལ་བས་གསུངས་པ་ཏ་མ་མཐོང་། ।**ཞེས་པ་འདི་བྱང་། ।

དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། ཐུག་ལྟན་ཀྱི་ཟླ་སོགས་དེ་ལྟར་ཆུལ་བས་མདོ་ཕྱེ་ ལས་གསུངས་ན། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཟླའི་སྟོང་ཕ་ཆུལ་བས་

གསུངས་པ་དེ་འདིར་འཆད་པ་ཧཱུཾ་ཡིག་སོ་ཞེ་ན་ཞེས་དོགས་པ་ཁོང་སྟོངས་ཀྱི་ཚུལ་
དེ་སྟོན་པ་ལ། **གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཅིག་ལ་ཡེ་ནས་ཀཱ་ན།** ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

དེའི་ལན་གོ་སྐད་དང་གདངས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱག་གི་ཁྱད་པར་ཀྱིས་ཆུ་གར་ཀྱི་སྒྲ། ཞོད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་འཇུག་པར་དཀའ་བས་ན་དྲུག་ལས་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི་ཐུབ་པ་ཁོ··· ཞེས་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་མ་བཤད་ལ། གཞན་སྨོན་ཀ་ཅིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱབ་པས་ཆུད་སྟེ་ནམས་ལས་ཇི་སྙེད་ཀུན་ལས་ཁ་ཅོད་པའི་ ཞོད་ཀྱི·· སྒྲ་དང་མཐུན་པ་ནམས་འདིའི་ནང་དུ་འདུས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་ལ་ཉམས་ སུ་ལོང་ཤིག་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། **ཤཱཀ་དང་གདངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། ཁོད་ཀྱི་ཐུ་ལ་འཇུག་པ་དཀའ། ཁེས་ནི་ཐུག་ལས་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི། ཐུ་ཡི་ཟླ་བ་འདིར་མ་བཤད། ཁྱོག་མ་ཁ་ཅིད་པ་ལ་སོགས་པ། ཕྱོགས་པས་ཁ་ཅོད་ཀུན་སྡུད་པ་ལ། ཁོད་ཀྱི་ཐུ་བང་མཐུན་པ་ནམས་འདིའི་ནང་དུ་འདུས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་ལ་ཉམས་ ས་ལོང་ཤིག་ཅེས་སྟོན་པ་ལ།**

ནམ་ཡང་ཀ་ཅ་ལ་ཀྱི་ཁ་ཅོ་ཕན་ཡོན་ཀྱི་ཕ་ཆ། ཁ་ཅོ་ཀ་ཅ་ལ་ཀ་ཅ་ལ་ཀ་ཅ ཞེ་ཅ་ལ་ཀ་ཅ ཞ་ཅ ཞ ཞ ཞ

ཤེས་བྱ་སྒྲུབ་བྱར་སྒས་བཅས་གསུང་། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་སྒྲུབ་བྱར་གདམས། ། སྒྲུབས་འབྱས་ཀ་མཚར་མཆོག་ཏུ་བསྟོ། །རྩོམ་པའི་གང་ཟག་གནས་བཅས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐུར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཇལ་མེའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་ཐོན་ཆེ་རབས་དུ་མར་ལེགས་པར་སྒྲུབས་པའི་མཐུས། ཆེ་འདིར་བློ་ཁོས་རྣམ་པར་གསལ་བའི་མིག་ཡང་དག་པ་ཐོབ་པ། ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཤཱཀྱའི་དགེ་བསྙེན་ཀུན་དགའ་ཏུལ་····· མཚན་ཀྱིས། གསུང་རབ་འདི་ཉིད་རྩོམ་པར་གསོལ་བ་འདིབས་པའི་ཁྲིགས་ལ་སོགས་པའི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་དགའ་བའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། **དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོན་ལྡན་པར་མཐུས། འདིར་ཅི་ཕྱོ་ཁྲིགས་རྣམ་པར་གསལ་ཐོབ་པ། ।དཔལ་ལྡན་དགེ་བསྐྱེན་ཀུན་དགའ་ཏུལ་མཚན་ཀྱིས། ।ཁྲིགས་པོ་དགའ་བ་སྐྱེལ་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན། ।** ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་སྒྲུབ་བྱར་སྒས་བཅས་གསུངས་པ་ནི། རྩོམ་པ་པོ་ཁྱོད་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྒྲུབས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ བཅོས····· བཅུམ་པར་ཞུལ་ཀྱིས་བཞེས་མོད། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མ་སྒྲུབས་ནི་ཐོག་ཅི་ཡོད་སྟམ་ན། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉིར་བ་དག་རང་གི་བློ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་ལེགས་པར་མ་སྒྲུབས་ན། ཐོབ་བྱའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཇོག་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ནམ་མཁའི་ཕ་མཐའ་ལྟར་རིང་བར་འགྱུར་ལ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ।ཐོས་པ་མ་རིག་མུན་ས་ལྷུན་མ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རིག་པའི་ཀུན་ལྟ་དག་ལ་བརྟེན་པར་མ་བྱས་ན། ।ཞེས་སོགས་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱའི་རིག་པའི་ཀུན་ཀྱང་སྒྲུབས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་དགོས་པ་ལེགས་པར་གསུངས་པས་སོ····

ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རང་བློ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་སྦྱངས་ན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལྟར་རིང་། །དེ་ལྟར་དགོངས་ནས་རྒྱལ་དང་དེ་བྱས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་སྦྱངས་ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

གསུམ་པ་དེས་ན་ཤེས་བྱ་སྦྱང་བྱར་བསྟན་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་གང་དག་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འགྲོ་བའི་སྨོན་མ་ལྟ་དང་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟླ་མ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་བྱའོ་ཞེས་དམ་བའི་གནས་ལ་བརྩོན་པ། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མཆོག་ཏུ་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པར་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོ་འཕང་ཐོབ་པ་མི་ཕྱེད་པས་ཤེ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གང་དག་མ་འོངས་དུས་ན་འགྲོ་བ་ཡི། ། སྨྲོན་མ་ལྟ་མེའི་ཕྲ་མར་བྱའོ་ཞེས། །བརྩོན་པ་དམ་པའི་གནས་ལ་ཁས་འཚེ་བའི། །རྒྱལ་བའི་སྲས་དེས་མཆོག་ཏུ་ཤེས་བྱ་སྦྱངས། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

བཞི་པ་སྦྱངས་འབྲས་ཅི་མཚར་མཆོག་ཏུ་བསྟོ་བ་ནི། བདུད་རྩི་ལོ་རྡུལས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དུ་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་སྨྲྭ་ངག་དང་སྲུན་འབྱིན་ལ་ཤོགས།།། པའི་ངོན་དེ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ལ་ཅི་མཚར་ཆེར་མེད་ལ། གང་ཅན་འདིར་སྟོན་ཆད་མཁས་པ་གཞན་ཀྱི་ཡིད་ཡུལ་ཅམ་དུའང་མ་ཤར་བའི་ངོན་འདི་འདྲ་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ནི་མཁས་པ་བློ་ཁོས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཅི་མཚར་བའི་གནས།།། ཏེ། བསྟན་བཅོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ཅི་མཚར་མཆོག་ཏུ་ཁྱར་བའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ལྷོན་ཆད་གཞན་ཀྱི་ཡིད་ལ་མ་ཤར་བ། །འདི་འདྲ་གང་གིས་ཤེས་དེ་བློ་ཁོས་ལྡན། །ཆུ་ཚོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་རྣམ་དཔྱད་པའི། །དོན་དེ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ལ་ཅི་མཚར་མེད། །ཅེས་པ་འདི་བྱང་།

དེ་ལྟར་ཇི་མཚར་བའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་གྱི་ངོན་ལ་དགེས་པར་མཛད་དེ་
པ་ཆུལ་སྒས་བྱང་ཆུབ་ས་ཕེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ཕྱེ་
བྱག་རོལ་མཛེ་བསྟན་བཅོས་ཐོག་ཏམ་ཕྱེ་བ་ལས་བདག་གི་ཆུད་ལ་ བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོམ་ པ་ཡོ་
བདག་ཕབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྨོ་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་མཛད་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་ཡོ་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་གོག་ཅིས་བསྟོ་བའི་ཚུལ་དེ་སྨོན་པ་ལ།

དེ་ལྟར་གཞན་དོན་ལ་དགེས་ཆུལ་བ་ཡི། །ལྷས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཕྱེ་བ་ལས། །བསོད་ནམས་ཕྱབ་པ་གང་ཡོད་དེ་ཡིས་བདག །འགྲོ་ལ་ཕན་མཛད་ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་ཐོར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ཐུང་།

ལྷ་པ་རྟོམ་པའི་གང་ཟག་གནས་བཅས་བསྟན་པ་ནི། **རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ཕྱེ་ཕྲག་གསལ་བར་ཕྱེད་པ་རོལ་མཛེ་བཟང་ཆོས་མདོ་ཙམ། ། བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཤེས་བྱའི་གནས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ། ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བཞི་ཅུ་བཞི་ཀ་ཁོ་གཞོན་ཡང་། ཟླ་ཁྲོས་ཏིན་པ་ཀུཥའི་དགེ་བསྟེན་ཀུན་དགའ་ ཆུལ་ མཚན་ ཕྱིས། རིག་པའི་འཇུག་གནས་དཔལ་ས་སྐྱའི་དགོན་པར་ལྷུར་བཞི། །ཞེས་པ་འདི་ཐུང་།**

དེ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བསྟན་ ཟིན་ཏོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་བཤད་འདི་ས་སྐྱ་པ་ཤཱཀྱའི་དགེ་བསྟེན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཕྱུད་ཀྱིས་རང་བཟོར་བརྩམས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་བཞིན། བོད་ཀྱི་ཏོ་ཏེ་ཁ་གདན་དཔལ་ས་སྐྱའི་ཆོས་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་ཆུ་མཚོ་ལྟ་བུའི་བཀའ་བཅས་པ་ལ་བརྟེན། མདོ་ཆུད་དང་། ཆུ་བོད་ཀྱི་བསྟན་

བཅོས་ཏེ་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་གླིགས་བམ་གྱི་ཆོགས་བགྱང་བའི་ཡུལ་ལས་····
འདས་པ་ཞིག་ལྟར་ཏུ་བྱང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་བྱ་ལྟ་རྟོག་བཀྲིས་སྐབས། ཆོས་
རྗེ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྐོར་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་ཞིག་གི་
ཁོད་ན། རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱག་
དཔེ་ཡིན་ངེས་སྙམ་པའི། གོག་ཏུ་གསེར་མདངས་ཅན་ལ་ཡི་གེ་ལྷགས་སྒྲུག་གིས་
བྲིས་པ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་པའི། ངོན་ཚན་སོ་སོའི་མཚམས་རྣམ
བཤད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་། ཆིག་དོན་རྣམས་མཆན་བྱའི་སྒོ་ནས་ཞིབ་ཏུ
བཤད་པ་ཞིག་འདུག་པས། འདི་ལྟ་བྱའི་དཔེ་ཅོ་མཚར་ཅན་ངང་གི་ལག་ཏུ
འང་བ་ཡང་། ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྗེ་ཡིན་ངེས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་འདི
ཡང་ཐུམ་པའི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ཏེ། རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་མ་ཅོ་མཚར་ཅན
དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་དོན་ཚན་སོ་སོར་བཤད་ཀྱི་མཚམས་བཅད་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱི···
དོན་ས་བཅད་དུ་བཀྲིས་ཤིང་། གཞུང་གི་ཆིག་དོན་རྣམས་མཆན་བྱ་གཞིར་བཞག
སྟེ་བཀོད་ལ། གཞན་ཡང་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཆ་དུ་མས་ཀྱང་མཛེས་པར་བྱས་ཏེ
བཆུམས་པ་ཡིན་པས་ན། རྣམ་བཤད་འདི་ལ་ཁོ་བོས་རང་བཟོར་དོགས་པའི
ཟེག་རྟོག་ནམ་ཡང་བྱ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ।དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྐྱེས་ཕྱོགས
དང་། སྒྲུབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བློ་ཁྲོས་ཀྱི་མིག་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དེའི་ཕྱིར།
རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་གསུང་རབ་མཆོག་གི··
དགོངས་དོན་རྣམས་ཆ་ཙམ་རྟོགས་ནས་བཤད་པ་འདི་ལ། མང་དུ་ཐོས་པའི
ནོར་དང་ལྡན་ཞིང་། བློ་གཟུ་བོར་གནས་ལ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་བློ་ཁྲོས་མཆོག་དང
ལྡན་པ་རྣམས་དགེས་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་མོད། དེ་ལས་གཞན་པའི་བློ
དམན་པ་དག་གིས་ཀྱང་གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ རྟོགས··
པ་ཙམ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་དཔོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས། སྟེན་པ་སྒྲོར་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མེ་ཏོག་ཀུན་

ཡོ་ལས། གང་སར་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཐོ་གསལ་ཀུན་འདུས་ཀྱང་། ། རིག་པའི་གནས་ལྟ་
ཀུན་ལ་ཐོས་མི་ལྟུགས། ། མཁའ་ལ་ཆུ་ཟླར་ཕྱི་བའི་འོད་འདུས་ཀྱང་། ། ཚ་ཟིར
ཕྱིད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱཱ་ཡ་དཀར། ། བདག་ཀྱང་ལས་ཀྱི་འདུ་འཕྲོད་མི་བཟང
བས། ། སྟེགས་མའི་དུས་སུ་གང་སར་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཐུགས། ། འོན་ཀྱང་སྟ་མའི
བག་ཆགས་ཞོམས་པ་ཡིས། ། ཤེས་བྱ་ཐལ་ཆེར་འབད་པ་ཆུང་ངུས་ཤེས། ། དེ
ལྟ་མོད་ཀྱི་ཐུལ་ནའུ་ཀ་ཀནས་བའི་ས་ར། ། ཐུན་མེ་ཀསལ་ཡང་འོད་ཟེར་མི
འབྱུང་ལྟར། ། ཐུན་ཡོ་ལོ་ཆུས་ཅུང་ཟད་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས། ། དབུས་སུ་བདག་གི
ཐོ་ཁྲོས་ཀང་ལ་ཀསལ། ། མཁས་པ་ལ་ལ་མཆོ་བཞེན་ངང་ཀིས་ཀང་། ། ལ་ལ
འབྱུ་མར་བཞེན་དུ་བཅོར་ལས་བྱུང་། ། ལ་ལ་ཕོངས་བའི་ནོར་བཞེན་འབད་པས
བསྒྲུབ། ། ལ་ལ་ཆུལ་བའི་ཏུ་བཞེན་ལྟུན་ཀྱིས་ཐུབ། ། དེ་ལྟར་ཐོ་ཁྲོས་ཀསལ་དང
མི་ཀསལ་དང་། ། མཁས་དང་མི་མཁས་རྣམ་དབྱེ་ཇེས་དཔག་ལས། ། ཐོ་ཆེན
ཀཱཊ་ཀྱི་ཐོ་ཡི་བང་མཛོད་ལ། ། ཐོ་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་ཕེ་ཚོམ་མ་ཕྱེད་ཅིག ། ཅེས
ཀསུངས་པ་འདི་དག་ཀི་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དེ་ཐང་དོར་ཚུལ་བཞེན་དུ་ཅུ་བ'''
ནི་ཤེན་ཏུ་རིགས་པའི་ཀནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །

འདིར་སྒྲས་པ། ས་ཀསུམ་སྟང་ཕྱིད་མཁྱེན་རབ་འོད་ཟེར་ཀྱིས། ། ཆུ
ས་ཁངས་ཏུ་ལྟར་ཀཱཊ་ཐེ་ཀུན་འཇ�sས་པའི། ། མ་རིག་ལ་འཁོན་འོད་ཀསལ་ལྟ
ཡི་རིགས། ། ངེས་དོན་འཇམ་དབྱངས་བཀྲུད་པར་བཅས་ལ་འདུད། ། རིག་ཀནས
ཀུན་མཁྱེན་མཁྱེན་བཟང་པཎ্ཌི་ཏ། ། ཐུགས་མེད་ཁྲིམས་ཀནས་ཀནས་བརྟན་བཅུན
པའི་མཆོག འཆད་རྒྱད་རྣམ་མཁས་མཁས་མང་ཀཏུ་ཀི་ཀུན། ། ཀང་ཀི་ལེགས
ཀསུང་ཀསུང་རབ་ཏུ་མེད་ཀྱི། ། རྣམ་བཤད་འདི་ནི་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ། །
ཤཱཀྱའི་དགེ་བསྟེན་ཐུགས་འཆང་ཏོ་ཇེ་འཇོན། ། ངག་དབང་ཀུན་བསོད་ཀྱགས་པ
ཆུལ་མཚན་དཔལ། ། བཟང་པོའི་མིང་ཅན་ཀང་དེས་ལེགས་པར་སྒྲུབ། ། ཀུན
མཁྱེན་ཀཏེས་པ་ས་སྐྱ་པཾ་ཆེན་ཀྱི། ། ཀསུང་རབ་ཀོ་མཚར་ཀོལ་མོའི་བསྟན

བཅོས་འདི། །མཁོན་པོ་དེ་ཉིད་སྨྲ་མའི་ཆོཀས་དང་བཅས། །ཞིང་འདིར་
བཞུགས་དུས་འགྲོ་ལ་རབ་གྲགས་མོད། །དེ་དག་འདས་རྗེས་རོལ་མོའི་བསྟན་
བཅོས་ཀྱང་། །ལྷན་ཅིག་མི་མཛོན་དགྱེངས་སུ་བཞུགས་པ་ལྟར། །བསྟན་བཅོས་
འདི་ཡི་མཚན་ཙམ་འཛིན་པ་ཡང་། །རེ་རེ་ཙམ་ལས་གཞུང་དོན་རྟོགས་པ་སུ། ।
དེ་ཕྱིར་འཇམ་དབྱངས་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེ་དང་། །སྒལ་བཟང་ཁོ་བོས་ཟབ་ཡངས་
ཟླ་གྲོས་ལས། །ལེགས་པར་བྱང་བའི་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་འདི། །དེང་དུས་
དགྱོད་ལྡན་ཡོངས་ན་ཟང་བར་རིགས། །ཆོག་འཕྲོང་བསྟར་ལ་བརྩུས་པའི་རྟོག་གེ་
པས། རང་གིས་མ་རྟོགས་གཞན་ལ་མི་འདྲི་བར། །གོང་མའི་གསུང་ལ་ངོགས་
ཟློང་ལྟར་ཐུས་ནས། །སྐྱོན་བརྗོད་ཅིང་པའི་ཚུལ་དང་འདི་མི་འདྲ། །ཕྱོགས་
འཛིན་དུག་ཚུས་ཤེས་ཆུང་བཟློད་པ་དང་། ན་ཆོད་ཆེན་པས་བཟང་པོར་ཟློམ་པ་
དང་། །ཕྱོགས་རི་ཤེས་པས་ཀུན་ལ་ཁྱད་གསོད་སོགས། །སྒལ་ངན་ཟློན་པོ་
རྣམས་ལ་འདི་མི་མཁོ། །འཕྲལ་ཟད་ས་སྐྱའི་རྗེ་བཏུན་ཕྱག་ལེན་མཆོག །རིག་
པའི་གནས་ཆེན་ལྔ་ལས་བཟོ་རིག་གི །ནང་ཚན་དཔྱངས་རོལ་རྣམ་གཞག་ཚུལ་
བཞིན་དུ། །ཤེས་འདོད་སྒལ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལོངས་ཤིག །བོ་སྒོལ་སྟོན་
པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ། །ལྷར་བཅས་སྐྱེ་དགྱའི་གཏུག་ན་མཇོས་པ་ལྟར། ।
རྒོ་རྗེ་འཆང་དཔོས་ས་སྐྱའི་རྗེ་བཏུན་རྣམས། །སྟོན་དུས་གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་
སྐྱབས་གཅིག་པུ། ।དེ་ལྟའི་རྗེས་ཞུགས་བསྟན་འཛིན་དུ་མ་ཡིས། །རིམ་པར་
བཏབ་པའི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་རྣམས། ।དེང་དུས་སྟོན་ཆས་ལྟན་འཁར་ཡི་གཡོ་སྐྱུ་ཡི།।
གསར་བྱང་གྲྭ་མཐའི་ཀུན་ལ་སྐྱར་དུ་དོགས། ।འོན་ཀྱང་ཁོ་བོ་སྐྱེས་སྐྱང་བློ་
གསལ་ཞིང་། །རྒོ་རྗེ་འཆང་དཔོས་བླ་མས་རྗེས་བཟུང་བས། ।ས་སྐྱ་པ་ཡི་ཆོས་
སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རྣམས། ।དབྱར་མཆོ་བཞིན་དུ་འཕེལ་འདི་ཚེ་མ་མཚར། ।
དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟོན་ཆས་ལྟན་བྱང་པོ་ཡི། ।ཁྱར་ཆེན་ཞེའུའི་ཕྲག་པར་ལྟུང་བ་ལྟར། ।
གོང་མའི་རྣམ་ཐར་མཇད་འཕྲིན་བསྐྱང་དཀའ་བས། ।ཐམས་ཆུང་བདག་ལ་ལྷི་

བའི་ཁྲོར་དུ་ཐུར། །བོད་ཀྱང་དམ་པ་ཚོང་མའི་བསྟན་པའི་ཆུན། །བསྐལ་པར་
གནས་ཕྱིར་ངལ་བ་ལྟར་བྱེད་ཟློག། །བསྟན་པ་སྲིལ་བའི་འདུན་པ་མི་དམན་ཙམ།།
ཆུལ་འདི་བསམ་ཀྱིན་ཁོ་བོ་སྣལ་བ་བཟང་། །དེས་ན་བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་
འཁོར་བཅས་རྣམས། །དུས་འདི་ནས་བཟུང་ཐུང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར། །སྔར་
བཞིན་ཡིད་ལ་རེ་བའི་བསམ་དོན་རྣམས། །འབད་མེད་འགྲུབ་པར་བྱ་མས་ཕྱིན་
ཀྱིས་བློ་བས། །འདི་སྐྱར་དགེ་བས་གནས་ལྟ་རིག་པ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །ས་སྐྱ་པཎ་
ཆེན་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་རབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །ལེགས་བཤད་འདི་ནི་བློ་
གསལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུས་བྱེ་བ་ཞིང་ཏ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་
མཉམ་པར་ཤོག །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཀུན་ནས་བཀྲ་ཤིས་མི་ཟད་པས། །ཕྱོགས་
རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཀུན་ནས་དགེ་ཞིང་ཤིས་པའི་དཔལ། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཀུན་ནས་
ཆུན་ཆད་མི་མངའ་བའི། །གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཀུན་ནས་ དགེ་བའི་བཀྲ་ཤིས་
ཤོག །ཅེས་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལས་བཟོ་རིག་པའི་ཕྱེ་བྱག་རོལ་མཛེ་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དགེས་པའི་སྙན་པའི་ཟླ་ དབྱངས་ཟླ'''
གསལ་ཡིད་འཕྲོག་འཕྲིན་ལས་ཡོངས་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ། འཇམ་མཚོན་ཀྱི་
པའི་དཔལ་བོ་པདྨའི་རྣམ་ཟླུལ་བསོད་ནམས་དབང་པོ་དང་། ། ཐུང་ཆུབ་ས་ལམས་
དཔལ་ཞེ་བ་འཚོའི་རྣམ་པར་ཟླུལ་པ་ཆུལ་ཟས་ཟས་པའི་རྟུལ་འབྱོར་ སྒྲགས་འཛིན་
གྲགས་པ་ཟླ་བོས། ། དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་མཚོའི་ཁྱབ་བདག་བྱུག་པ་རྗེ་རྗེ་ས་ལམས་
དཔལ་ཉིད་ཀཱཊ་ཙོར་ཏར་ཟླིག་ཀི་ཟླ་བོས་འཛིན་བ་ཆུལ་བ་ཆེན་ པོ་རྗེ''
རྗེ་འཛིན་སངས་ཆུས་ཆུལ་མཚན། ། སྲོན་ཀྱི་ཟླིས་བྱ་ཆེན་པོ་ཆུལ་ཁྲིམས་འབར་ཀྱི་
ཟླུའི་ཟླུལ་པ་ཟླུན་སྒ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའི་མཚན་ཅན་ལ་ས་ཀཱས་ཏེ། ། ཡོངས་
འཛིན་ཆོས་བཞིན་དུ་ཟློད་པ་དུ་མའི་ཞབས་ཏུལ་ཟླ་ཐོས་ལེན་པ་དཔལ་ས་ ཟླ་པ''
ཤ་ཀྱའི་དགེ་བསྟེན་ཕེག་པ་མཆོག་ཀི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྒྲགས་འཛིན་ངག་དབང་ ཀུན''
དགའ་བས་ཁས་དགས་ཀྱགས་པ་ཆུལ་མཚན་དཔལ་བཟང་ཡོས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་

སྐུ་བཏུ་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རབ་ཏི་མ་མེད་པ་།།།།
རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚར་ཅན་མཚན་ཐུ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་ཚང་
ལོ་ཐུ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རིག་གནས་
ཀུན་ཤེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ཐུང་གསལ་ཀུན་དགའ། ཟླ་བ་དཔོན་ཅན་ཚེ་
མེས་མཛད་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བློ་གསལ་མཀྱལ་རྒྱན་དང་། ཡང་དེས
མཛད་པའི་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས། འཇམ་དབྱངས་དབང་པོའི་མཚན་ཅན་ཀྱིས
མཛད་པའི་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཤེས་ཀུན་ཁྱོལ་ སོགས་ལུགས་ འདི་ལ
མཁོ་བའི་ཁོང་མའི་གསུང་རབ་ཚད་ལྡན་མང་པོ་ལ་ཡུན་རིང་མོ་ནས་འདྲིས་པར
བྱས་ཏེ། རང་རེ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བའི་ཡབ་ཆོས་ལྷུད་མེད་རྗེ་རྗེ་ཕུར་པའི་ཆོ
ག་དང་། རྗེ་རྗེའི་ཆོས་སྐྱོང་ཁྲད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསྐང་བ་དང་ བསྟོད་པའི
ཆོགས་རྣམས་ལ། དབྱངས་རོལ་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཏི་མ་མེད་པ་རྒྱས་ ཤིང་སྒྲོས་ པ་ཤིན
ཏུ་ཆེ་བ་དང་བཅས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དར་རྒྱས་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ། ཐུགས
དབྱངས་ཡིག་དང་རོལ་ཡིག་རྣམ་པ། ཆོས་རྗེ་ཤེས་རབ་སྙང་དང་། ཐོ་མ་ཐཙོན
མ་ཏི་ཋ་ཏ་ས་ཡིགས་ཀྱིས་མཛད་པ་ སོགས་མང་དུ་སྣང་ཡང་། དེང་སང་གི་དུས་ཐུ
ཆ་བར་མཁོ་བའི་གསུང་རབ་ལའང་། ས་ལོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི
ཕྱར་པའི་དབྱངས་ཡིག་ཀུན་གསལ་སྒྲ་དབྱངས་དང་། ཐུགས་འཆང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ
པོ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྗེ་རྗེ་ཕུར་པའི་ཏ་ཀྱིན་དཔག
ཀྱི་བཏུ་སྒྲོད་མཐོང་བ་རང་གོལ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་དེས་མཛད་པའི་ཆོས
སྐྱོང་སྐོར་ཀྱི་དབྱངས་རོལ་ཀྱི་ཐོ་ཡིག་སོགས་ཀྱང་མཚར་ཅན་དུ་མ་དང་། ཡང་ཐུན
འཆང་ཟླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་གྱུབ་པའི་དཔང་ཕྱུག་ བསོད
ནམས་དཔང་པོ་དང་། རྒྱལ་ས་ས་ཐུ་ལ་འབྱོར་ཐུགས་འཆང་ཀུན་གསལ་པའི
མཚན་ཅན་ཏེ། རིགས་ལྡན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྐུ་མཆེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ
དགྱེས་ཐོག་ནས་གསུང་རྟོམ་མཛད་པའི་རྗེ་རྗེ་ཕུར་པའི་དབྱངས་ཡིག་ཚངས་པའི

དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་སྐོར་གྱི་དབྱངས་ཡིག་ཚངས་པའི་
དབྱངས་ཀྱི་ཏ་ཆེན་གཉིས། གཞན་ཡང་འཇམ་དབྱངས་དཔང་པོའི་མཚན་ཅན་
གྱིས་མཛད་པའི་གུ་རུ་དྲག་པོ་དང་། ཏོ་རྗེ་ཕུར་པའི་སྟོད་ལས་སྨད་ལས། ཆོས་
སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་བསྐང་བ་བསྟོད་པ། གཏོར་བཟློག་ཏུ་བ་དང་བཅས་པའི་
དབྱངས་རོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་སྟོན་པའི་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཤེས་
ཀུན་གྱོལ་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་སྒྲགས་འཆང་གྲགས་པ་བློ་ཁྱོས་ཀྱིས་ མཛད་པའི
གུ་རུ་དྲག་པོ་དང་། ཏོ་རྗེ་ཕུར་པའི་གཏོར་བཟློག ཨཥ་ཌ་པོའི་གཏོར་བཟློག
ཏུ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་ཞིབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི
དབྱངས་རོལ་གྱི་ཡི་གེ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་ས་ལོ་ཆེན་པོ
དང་མཚུངས་མེད་སྒྲགས་འཆང་ཡབ་སྲས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གསུང་རབ་ཏི་མ་མེད
པ་དེ་དག་གི་ཞབས་ཏོག་ཏུ་འགྱོ་བའི་དབྱངས་རོལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཅོ་མཚར་ཅན
ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་རིགས་དང་ཆོས་ཀྱི་བྱ་ལ
སོགས་ཏེ་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཐོབ་མའི་ཆོགས་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཐས་མ
པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཟློས་ཤིང་། ལྷག་པར་ཁོ་བོ་ཅག་རྣམས་ལ
ཏེ་བཅུན་ས་སྐྱ་པའི་ཕྱག་ལེན་དྲི་མ་མེད་པའི་དབྱངས་རོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི
རྣམས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དར་བར་འདུག་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ལྷུང
ངམ་ཆུབ་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཏེ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོའི་རོལ་མོའི་བསྟན
བཅོས་ཅོ་མཚར་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ལ། རང་རེ་ས་སྐྱ་པའི་ཏེ་ས་འཇུག་རྣམས་མཐོང
ཆུ་དང་རྒྱགས་བཟོད་གཉིས་ཀ་ཆུང་བ་ལ་བརྟེན། ཏི་ཐྭམ་དུ་ཡང་མི་ས་ཞེས་པར
ཆོས་ཏེའི་གསུང་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ཉིད་བདུང་སྟོས་ས་ཐཱུ་ཁས་པ་ ཐོས་མ
བཟོད་དེ། ཆུ་ཁར་ལུགས་ལ་རབ་ཏུ་ཀྱི་ཞེས་པ། མིག་དམར་ཅོས་ཁྱུགས་ཤིང་
ཆུ་ནག་ལུགས་ལ་ཤིང་ཕོ་ཆྭ་བའི་ལོ་ནག་པ་ཟླ་བའི་དམར་ཆ་ཇོ་གས་པ་གསུམ
པའི་ཆོས་ལ་བོད་ཀྱི་ཏོ་ཏེ་གདན་དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་གཞི་ཕོག

ཆ་བྱང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཤབ་སྟོད་པ་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བཀྲིས་ས།། འདི་ལ་ཐེག་པའི་ཚོགས་མཆིས་ན། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ས་སྒྲ་བརྡུ་ཏ་ཆེན་པོས་བཟོད་པར་མཛད་ནས། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། འདི་བཀྲིས་དགེ་བས་བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག ।ཀུ་ཎ་ཡ་མཐུ་སིདྡ་ཥ་ཀ་ཏཱ། ।

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལྟ་ཁྲིད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཆེ་བ། ལྷ་ཁང་ཆེ་ཅན་ཟླ་ཟེར།

ཁྲི་ཚུགས་ཀ

"ཀླུ་གར་གྱི་རྒྱ་མཚོ" ཞེས་སྒྲ་བཤད་ཆོག་ཀྱིས་རིང་ནས་བསྟན་པའི་ཡུལ་འདི་གར་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐམས་འགྱུར་དང་། ཐུན་རྒྱལ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱིས་ཕྱུག་པའི་གཞས་དང་། ཞབས་བྲོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། མི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་དེའི་རིག་གནས་ཀྱི་འཚོ་བ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱས་ལ་བསམས་ན་ཀླུ་གར་ཞི་དར་སྟ་ཤོས་དང་། རིག་རྩལ་འཚོ་བའི་ཆང་གཞིར་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད་སྟམ། གལ་ཏེ་ཐོད་འདིར་ལོ་ཅ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཚུད་ལ་སྒ་སྒྲིའུ་མི་ལ་འགྱུར་བ་ཟིར་བའི་ཚན་རིག་དང་" མཐུན་པའི་བརྗོད་ཚུལ་དེ་རིགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྒྲ་བོ་རྣམས་ལ་བཟློས་ན། ཐོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་ཀླུ་གཞས་ལ་ལོ་ཅ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་རང་ཤུགས"

སུ་འདོད་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། ལོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ཅམ་གྱི་གོང་རོལ་དུ་ཐུང་ཞིང་དཔལ་ལྡན་ཕྱོད་ཐོག་ལུང་ཁམས་ཀྱི་ཞོད་ཡིག་འདི་ཉིད་དར་བ་ནས་བཟུང་ཞོད་ཀྱི་གནའ་ཞིའི་སྟན་རྩོམ་ཆོགས་བཅད་ཟེ་སྟེང་པ་དང་། དམངས་ཁོད་ཀྱི་གཞས་ཆོག་མང་ཉུང་ལ་མ་བསྟོས་པ་ཞིག་གནའ་ཞིའི་ཡིག་མཁན་དག་གིས་བྲིས་པའི་ལོ་ རྒྱུས་དེབ་ཕེར་དང་། རྣམ་ཐར། ཐོན་ཐུང་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་ལས་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེ་མཆོན་ཅམ་བཟོད་ན། སྐྱ་རི་གཉན་གཟིགས་ཀྱི་དུས་ཟིངས་པོ་རྩེ་ཁྲི་པའམ་གསུམ་ཀྱི་བློན་པོ་ཆུང་རྩེ་རྣམ་དང་། དཔའས་དཀྱི་ཚབ་ཀྱིས་ཟིངས་པོ་རྩེའི་དབང་གཤེད་ཀྱི་བློན་ལ་ཁོད་ཡིད་མ་ར་ངང་བར་ཆུང་དཔའས་གནོན་གསུམ་ཁ་འཆམ་སྟེ་སྐྱ་རི་གཉན་གཟིགས་ཀྱི་ཏྲང་དུ་མཁོ་འདོགས་པར་ཕྱིན་ནས་དབུ་ སྐྱང་ཁོ་མནའ་གཅོད་པའི་ཚེ་འཁངས་ཀྱིས་རིག་སྟེ། “ཕྱི་བཟངས་ནི་རྒ་བཟངས་ཤེག ཉིན་ཞིང་ནི་ཕག་ཚལ་ན། མཚན་ཞིང་ནི་ཕྱིང་བར་མཆི། དགུ་འམ་ནི་ཞིང (ཐུན) ཅིའི་ཞེས་དཔྱད་དོ” (ཏུན་ཏོང་ནས་ཐོན་པའི་ཞོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ལས་ཏངས) ཞེས་བླུ་ཏེ་བླངས་ནས“མི་ཀཟུགས་བཟང་རྒ་ཀཤེད་བཟང་ཉིན་ མོ་ནགས་ཚལ་ཀྱི་ཕག་ན་ཡིབ། མཚན་མོ་ཞོ་བྱང་འཕྱིང་བར་འགྲོ། ངེ་དགུ་ཡིན་ནམ་ཀཉིན་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས”སྨོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྷོའི་བཙན་ཀྱི་དུས་སུ་བསམ་ཡས་ཀཏུ་ཀ་ལས་ཁང་བཞེངས་ཟིན་པའི་དགེ་སློན་སྐབས་སུ་བཙན་པོ་བློན་འབངས་དང་བཅས་པས་བླུ་ར་བླངས་པ་སྟེ། ཁྲི་སྲོང་ལྷོའི་བཙན་ཀྱིས་མཁར་བླུ་བླངས་པར“ང་ཡི་དབུ་ཅེ་རིགས་ཀསུམ་འདི་བཞེངས་པ་མི་འདྲ་སྐྱེས་པ་འདྲ་སྟེ་ང་རེ་ དཀའ”ཞེས་སོགས་དཀའ་བླུ་བཏུ་ཀསུམ་བཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་འབངས་མི་ཆོས་བླུ་བླངས་པ་ནི“ཀར་པོས་སྐྱ་རི་དཀྱུ་བཅེགས་བླངས། ཀར་མོས་ཁྲོང་ཟིར་རིང་མོ་བླངས”པ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་གསལ་བ་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྷོའི་ བཙན་སྐབས་ཀྱི་གཞས་ཆོག་འགའ་ཞིག་དུས་ཕྱིས་ཀྱང་འཕྱོངས་རྒྱས་རྩོངས་ དམངས་ཁོད་ཕྱོ་གཞས་ཀྱི་ནང་ལ་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པ་སོགས་ལས་བོད་ཀྱི་དམངས

ཁོང་གྱུ་གཞས་ལ་དུས་ཡུན་རིང་ཕའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་མཆོན་པ་རེད། གཞན་ཡང "ཐོས་གར"ཞེས་པ་ཡུལ་འདིའི་བཏུ་ཕྱག་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་གྲས་འདི་ལ་མཆོན"ན་རིང་མོ་ཉིད་ནས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད། ཐོན་བྱོན་མཁས་པ་དག་གིས་བཅུམས་པའི་ཐོས་གར་སྒོར་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཇི་སྙེད་པ"ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་དང་ལྟ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་གྲས་ནས་ཁྱབ་གདལ་དུ་གནས"པ་ས་སྒྲ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་ མཛད་པའི《རོལ་མོའི་བསྟན"""""ཐཙོས》དེ་ཡིན། ཕོད་ཀྱི་ཐོས་གར་ལ་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན"པའི་ཐམས་འགྱུར་དང་། སྐྱེ་རྒྱལ་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྟན་པར་མ་ཟད། དེའི་ཐད་ཀྱི"རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི་དོན་དངོས་ཐོག་ནས་ར"སྒྲོད་འཕེར་བ་ཞིག་ཡིན་རྭ། ।

ད་ལྟ་ཕོད་ཀྱི་དམངས་ཁོད་ཀྱི་གཞས་ཀྱི་ཀུས་སྟོད་གཞས་དང་། ནང་མའི"གཞས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། དེ་དག་དབྱས་གཅང་ས་ཁུལ་དུ་དར་ཁྱབ་ཇི་ལྟར"བྱུང་བའི་སྒོར་གཙོ་ཕར་བྱས་པའི་རང་གི་ངོས་འཛིན་མདོར་བསྡུས་ཅམ་ཞིག་གྲོང"བར་འདོད།

དང་པོ། སྟོད་གཞས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། དེ"དབྱས་གཅང་གི་ཁུལ་དུ་ཇི་ལྟར་དར་བའི་སྒོར།

སྟོད་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་ནི་གནའ་ཕའི་དུས་ནས་གྲུ་གར་སོགས་རིག"རྩལ"ཐ་ཚུང་དར་ཁྱབ་ཆེ་བའི་ས་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐོག ཕོད་ཀྱི་བཙན་ཕའི་གདུང"རྒྱུད(མངའ་རིས་ཆོས་རྒྱལ)ཀྱིས་ཁུལ་དེར་མངའ་དབང་བསྒྲུར་པ་ནས་བཟུང""""དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་རིག་གནས་སྤྱི་དང་། ཕྱི་ཕྱག་གྲུ་གར་ཀྱི་རིག་རྩལ་ཁྱེད་སྒོ"

དར་ལ།ཆེན་པོ་བྱང་བར་གྱགས། ཕྱིས་ལ་ཀ་ཐང་པ་མི་ཐོག་གཏེས་པ་མཐུ་
ལྡན་རྣམ་ཏྲལ་ཀྱི་དུས་ཟླཔས་ལ་ལྷོད་མངའ་རིས་ཁུལ་ནས་གར་མཁན་ཁྲིད་ཀུ་
དོན་ཀྱབ་དང་། དཀའ་གཡུ་ནི། ཇ་བཟང་སོགས་ཆེད་འཚོད་ཀྱིས་ཀླུ་གར་
འཕྲལ་གཏོང་ཕྱིད་དུ་བཅུག་ཅིང་། མངའ་རིས་ཁུལ་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་བསྟུན་
པའི“གར་རོལ”ཞེས་པ་ལྷོལ་འགོ་གཏོད་དུ་བཅུག་པ་རེད། དེ་རྗེས་རིག་ཙལ་
ཀླུ་གར་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལའང་དོ་ལྟང་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་ལྷ་ལྷིད་ས་ངས་ཆུས་ཆུ''
མཆོས་ལྷོད་ཁུལ་ནས་རོལ་མོ་མཁས་པ་ཀུ་ཏི་དང་། རོལ་མོར་ཐུང་ཆུབ་པ་ཀུ་
ཏིའི་ཐུ་བཀྲ་ཤིས་དང་། ཆེ་བརྟན་སོགས་སྐོང་འགྱུགས་གནང་བ་ལྟར་ཁོང་རྣམ
པས་རོལ་མོའི་ལྷ་གངས་དང་བསྟུན་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཉིར་གཅིག་བྱ་བ''''
དང་འབྲེལ་གར་རོལ་པ་གཞོན་ནུ་མང་པོ་གསོ་སྐྱོང་བྱས་ཏེ། གར་དང་། མདོ
དར་མ། ལྷར་ལྷ། ཏམ་ཐུ་ར(ལྷ་ལྷན་ལ་ཟིར)སོགས་འཐད་ཏུང་བཀྲོལ་བའི
རོལ་མོ་གཏོང་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བལྟཔས། ཏུས་མཚུངས་བྱ་ལྷ་ཐོ་བཟང
དབང་ཕྱུག་དང་། ཁང་ཏོག་དངོས་འགྱུབ་ཅན་ཀྱིས་ཡི་གེ་དང་། ཆོག་ཀི་ཕན
པ་བལྟཔས་ཏེ་རབ་ཐུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་འཕྲུག་ལོ་ལྷ་ཕྱི་ལོ་ 1688 ལོར་ཀླུ''
གར་ཀྱི་ཙ་ཆོག་རྣམས་གཏན་ལ་ཕབ་པར་མ་ཟད། ལྷ་ལྷན་ཀྱི་ཆུད་ཕེཔས་དང
བཅས་པ་ཡང་རི་མོའི་ལམ་དུ་བཀོད། གར་དཔོན་ཀུ་ཏི་ཅན་ཀྱིས་གར་ཕྱུག་མང
པོ་གསོ་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་གར་དང་། མདོ་དར་མ། ལྷར་ལྷ། ཏམ་ཐུ་ར་སོགས
རོལ་མོ་གཏོང་ལུགས་སྦྱོང་བརྟར་ཐུས་ནས། “གར་པ”ཞེས་ཟླས་གར་ཆོགས་པ
ཆུང་ཆུང་ཞིག་བཅུགས་པ་ནས་བཟུང་དེ་ལྟའི་པོད་ས་གནས་ཕྱིད་གཞུང་གི་མཛད''
ལྷར་ཀླུགས་པའི་དུས་ལྷོན་ཁག་ལ་གར་འཕྲལ་ཀྱི་ཐུད་ཟླ་ཕྱིལ་བའི་ལྷོལ་ཡང་ཐུང''
བར་མ་ཟད། ཆོགས་མཆོད་ཞར་ཕྱིང་གི་དུས་ཆེན་སྐབས་ལ་པོད་ཟླ་གཏེས་པའི
ནང་ལྷ་ས་ཞོལ་ནས་ཁང་ཡང་ལྷོང་དང་། ར་ཆེ་སོགས་ལ་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ
འཕྲལ་ལྷོན་ཡང་ཐེད། དུས་དེ་ནས་དབྱས་གཅང་ཡུལ་ལྷ་ལྷི་དང་། ལྷག་པར་ལྷ

སའི་ཡུལ་མིའི་བྱོད་དུ་སྟོད་མངའ་རིས་ཁུལ་གྱི་གླུ་གཞས་ཏེ་བསྡུས་མིང་ལ།
"སྟོད་གཞས"ཞེས་པ་དར་ཁྱབ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག

གཉིས་པ། "ལྷ་སའི་སྟོད་གཞས"ཟེར་དགོས་ པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

སྟོད་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་ཆུད་པའི་ཀོད་ལྟོངས་ས་གནས་ཁག་ལ་རིང་མོ་ཁ ཏིད་ནས་དར་ཞིང་ཁྱབ་པའི་གཞས་ཆེན་དང་། རྡ་ཕྱང་། འཇགས་རྒྱངས (ལྷགས་བསྒྲངས) ཏད། ཟློར་གཞས། ཟླད་ར། ངལ་ཙོ་ལ་བྱེད་ཟླབས་ གཏོང་བའི་ལས་གཞས་སྣ་ཚོགས། མགུར་མ། ཚོགས་གླུ་ས་གས་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ས་སའི་དམིགས་བསལ་ཁྱད་ཆོས་ལྟན་པའི་འགྱུར་ཁྲག་ འདྲ་མིན་བརྗེད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར། ལྷ་ས་དེ་མངའ་བྱོད་དུ་ཡང་ དེ་དང་འདྲ་བའི་གླུ་གར་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་རིང་མོ་ཏིད་ནས་ཡོད། ལྷ་ས་ར་སྟོད་ གཞས་དར་ཆུལ་ལ་ཆ་མཚོན་ན་ཁོང་དུ་སླེས་པ་བཞིན་ལ་ལྷིད་ས་ཁམས་ ཆུས་ཆུ་ དེ་ཚའི་དུས་ཐུ་གར་དཔོན་ཀུ་ཏེ་ཅན་ནས་བརྒྱུད་དེ་ལྷ་ས་པའི་ཁྲོང་མིའི་ ཁྱོད་དུ་སྟོད་ གཞས་དར་ཁྱབ་བྱུང་ཞིང་། སྟོད་གཞས་ལྷ་ས་དར་རྗེས་དུས་ཡུན་གང་འཚམ་ ཞིག་གི་རིང་ལ་སྟོད་གཞས་ཀྱི་ཐོག་མའི་སྒྲ་གདངས་ཀྱི་འགྱུར་ཁྲག་གི་རྣམ་ པར་ དེ་ ཟླུར་བཅོས་ཆེ་རིགས་མ་བྱུང་ན་ཡང་དུས་ཟླཔས་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་ལྷིབས་རྗེས་ ལག་ལེན་ཅོ་མའི་ཁྱོད་དུ་སྟོད་གཞས་ཀྱི་ཐོག་མའི་གདངས་འགྱུར་དེ་ལ་ཡུལ་ དུས་ རྗེས་འབྲངས་ཀྱིས་དམངས་ཁྱོད་གླུ་གར་མཁས་པ་དག་གིས་རིམ་བཞིན་ལྷ་ ས་ཁ་ ངམངས་ཁྱོད་ཟླ་ གར་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་བསྡུན་པའི་བཟླར་བཅོས་བྱས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུས་ཅཆས་ཀྱི་ཤུ་པའི་དུས་འགོར་དམངས་ཁྱོད་རོལ་མོ་མཁས་པ་དག

ཆུ་ནས་ནམ་ཀུལ(1894 པོ་ནས་ 1942 པོའི་བར) ཀྱིས་ བསྒྲུར་ བཅོས་ དང་། ཁམས་ཁ་ཏོད་མང་པོ་ བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཁོ་བོ་རྣ་དབྱངས་ཀྱི་ཁ་དང་ཁ་ཤེས་དང་། འགྱུར་ཀུན་ལ་བསྒྲུར་བཅོས་ཀྱིས་ཐུར་ལས་སྟེན་འཛིབས་ཆེ་བ་ དང་། འགྲུལ་ཆ་དོན་པོ་ཞིག་ཏུ་ བསྒྲུར་ཕྱབ་པ་བྱུང་། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་ཀུལ་ མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས》ལས"དབྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ ལ্ལ"ཞིང་ ཞིང་འགྱུར། ཁ་ཅང་པ་འཚེར་ཞིང་ཁས་ལ་བ་ཡིན། ।ཁ་ཅེར་ཞིང་མདུད་པ་ མངའ་རིས་པ། ।ཁམས་པ་རྣམས་ནི་བཟློད་ཅིང་ཁྱོང"ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་ཡུལ་ ཕྱོགས་ས་ས་རིའི་གཞས་ཀྱི་དབྱངས་ཁམིས་མི་འདྲ་བ་དང་། ལྟེ་ཐྲིས་ཀྱི་ཁ་འགྱུར་ འདྲ་མིན་ཡོད་ངེས་པ་ནི་མཐོང་ཚོས་སུ་ཐུར་པ་དེ་ལྟར་ནའང་སྒྲུར་ བཅོས་དེ་དག་ རིག་ལམ་དང་ཏ་ཅང་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ལྟ་ས་ར་དར་བའི་སྟོད་ཁཞས་ཀྱི་ ཐོག་··· མའི་ཐྲ་ཁ་ངམས་འགྱུར་ཡུག"ཁ་ཅེར་ཞིང་མདུད་པ"དེ་ རིམ་ བཞིན"ལ্ལ་ཞིང····· འགྱུར་པ"ཞིག་ལ་འགྱུར་ལ্ལ་བྱུང་། སྟོད་ཁཞས་མང་ཆེ་བར་དལ་ཁཞས་རེ་ དང་། མཁོགས་ཁཞས་རེ་ཁ་ཏོང་པ་དང་ཐྲ་ཁས་ཞབས་ཕྱི་རེ་ཆུ་ཁ་ངོས། སྟོད་ ཁཞས་ལྟ་ས་ར་དར་ནས་ཏུས་ཆོད་ཁང་འཚམ་སོང་ཟླས་དེ་ སྡ་དལ་ཁཞས་ ཟེར་བ"ལ"ཆུང་ས་ཁཞས"དང་། ཞབས་ཕྱི་དང་ཐྲ་ཁས་མཁོགས་ཁཞས་ཁ་ཏོང་པ་ དེར"འགྲུ་ཁ་ཁཞས"ཟེར་བའི་མིང་བཏགས། འགྲུ་ཁ་ཁཞས་ཟེར་བ་ནི་མཁོགས་ ཡིན་ཐོ་ལ་འགྲུ་ཡིན་ཐོ་ནི་ཡིན་པས་མཁོགས་ཁཞས་དང་ བསྟུན་ ཡིན་ ཀུ·····ས্ལ་ཁ་ཁཞས་ཡ་ཁ་ཆུ་ཁ་ངོས་ཡ་དེ་ རེད། དེ་ནི་ སྟོད་ཁཞས་དེ་ ལ্ལ་ ས་ནི་ དམངས་ ཁོད་ཀ্ལ་ ཁཞས་ཀྱི་ ཁདངས་ དང་ འགྱུར་ ཡུ·ཁ་ འདྲེས་ ཡིན་ ཁཞས་ ཤེ·ལ·ལ·འགྱུར་ ཕྱོ·ཁ·· ཐུང་ ཡིན་ ཆོན་ རྒ·ས·ཡིན·ལ·ཆ·ཆ·ནི·འདུ·ཡ·ཐ·ཁ·ཁ·ཁ·ལ·ལ·ལ

ཐུང་ནས་དཔྱད་ན། སྟོད་གཞས་ཀྱི་གས་སུ་གཏོགས་པའི་ལྟ་སའི་དམངས་ཁོད་
ཀྱི་གཞས《ཇོ་ལཁས་སྒས་ཆུང》ཞེར་བ་དེ་དེང་དུས་སྟོད་མངའ་རིས་ཁུལ་དུ་ཡང
གཏོང་གི་ཡོད་པས་གཏོང་ལུགས་ནི།

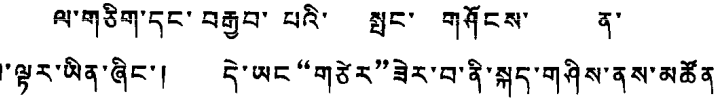

ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང "གཅར"ཞེར་བ་ནི་རྒྱད་གཤིས་ནས་མཚོན་ཀྱི་
ཡོད། དེ་ནི་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་ས་བཅ་མཐོ་བ་དང་། བ་ཚ་ཅན་ཀྱི་ཆུ་མང
བའི་ས་ཁུལ་ཀྱི་མི་ཕལ་ཆེ་བའི་རྒྱད་རང་ཤུགས་ཀྱིས་གཅར་ཅམ་ཡོད་པས་དེ་ལ"
གཅར་རྒྱད་ཀྱང་ཟེར། མངའ་རིས་ས་ཁུལ་ཀྱི་ས་མཐོ་ས་མི་ཕལ་ཆེ་བའི་རྒྱད
གཤིས་དེ་འདྲ་ཡིན་འདུག "མདུད་པ"ཞེར་བ་དེ་རྟ་དབྱངས་ནས་མཚོན་ཀྱི་ཡོད
པ་ནི་ཆོག་ཤིམ་ཕལ་ཆེ་བར་དབྱངས་རིམ་རེ་རེ་ཅམ་ལས་མེད་པ་དེ་ཡང་རྟེན"""
ཐུའི་ལྷོར་འགྱུར་མེད་པར་རྟ་རིང་འཕེན་པའི་ཐོག་རྒྱུད་པར་མདུད་པ་ཏོག་ཅམ"""
ཏོག་ཅམ་བཀྲ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཡོད། གདངས་ཀྱི་འཕྲིན་བཟའི་ཐོག་ནས་བཤད
ན་སྟོད་གཞས་ནི་ཐོར་གཞས་དང་འདྲ་བོ་ཡོད་པར་དཔྱད་ཆེ་དེ་ནི་ཐོར་གཞས"""
ཡར་ཀུས-ས-ས་ཁང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་བསམས།

སྟོད་གཞས་ལྟ་སའི་ཁུལ་དུ་དར་རྒྱས་རིམ་བཞིན་བཐུར་བཅོས་བྱུང་ཡོད"""
པས་ཁོང་ཧུས《ཇོ་ལཁས་སྒས་ཆུང》ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན་ལྟ་སར་ གཞས་ཀདངས
ལྷོར་ཞིང་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི

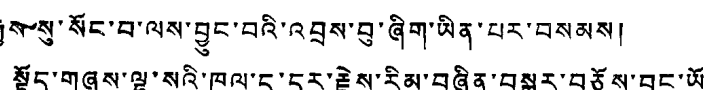

ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ནི་ཆོག་ཤིམ་དང་ཡོའི་འདྲེན་ཚུལ་འགྲོས་བཏབ་དང་ཡོ་དང་ཀ་ཐིས
པའི་བར་དབྱངས་སྟོམས་པ་དེ་ལ་ལྷོར་ཟེར་བ་དང་། ཆོག་ཤིམ་ཀ་ཐིས་པའི

འགྲོས་བཏབ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་སོགས་ལ་འགྱུར་རེར། ཇོན་ཀྱང་དེ་ནི་འགྱུར་ཏུག་ཀྱི་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤྱོས་ནས་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན། སྒྲ་རྩལ་གྱི་ཐུམས་འགྱུར་ལ་མཚོན་ན་ཡང་དེ་ནི་ཡར་ཆུས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཟུང་བ་ཞིག་ཡིན་''''' པས་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་འགྱུར་ཆུན་སྟན་འཛིན་པས་དོད་ཏུ་སོང་བ་ཞིག་ཡིན། ས་པཎ་གྱིས་མཛད་ པའི ﴿རོལ་ མོའི་ བསྟན་ བཅོས﴾ལས"**འདྲེན་པ་ དཔག་ བསམ་ ཕྱོན་ཡིང་སྟེ། །བཀྲག་པ་མེ་ཏོག་འཁྲི་ཡིང་ཡིན། །དབྱས་ཞན་ཚུ་ཟླུང་དུལ་འགྲོ་བ། །འཇྱུར་ཁྲག་ཆུ་མཚོའི་རྒྱ་བར་བཤད"**ཅེས་ གསུངས་པ་ལྟར།

(1) "**འདྲེན་པ་དཔག་བསམ་ཕྱོན་ཡིང་སྟེ**"ཞེས་ཡུལ་ཕྱོགས་སོ་ སོའི་སྐད་ལུགས་འདྲ་མིན་ཀྱི་ཐོག་ནས། ཟླ་འདྲེན་པཱ་ཌ། ཟླ་ལེན་པ། ཟླ་ ཟླངས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་རྩང། ཐོག་མར་འགོ་འཛུགས་སྐབས་ཕལ་ཆེ་བར།

$\frac{4}{4}$ $\overset{2}{\underset{5}{\text{ཕ}}}$- - -|ཟེར་བ་དང་། ཡང་ན་ |$\overset{\text{ཚ}}{\underset{3}{\text{ཁ}}}$ནི- - -|ཡང་ན$\frac{6\ \ 5}{\text{ཁ}}$ལ - - -|

ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་བོད་རིགས་ཀྱི་ཟླ་འདྲེན་ཚུལ་སྒྲ་མཚུངས་ཤིག་ཡིན་པས་དཔག'' བསམ་ཀྱི་ཕྱོན་ཤིང་ལྟར་དང་པོར་འདྲེན་པ་དེ་ལ་ཟེར།

(2) "**བཀྲག་པ་མེ་ཏོག་འཁྲི་ཡིང་ཡིན**"ཟེར་བ་དེ་ཁོང་དུ་བཤད་ པའི་འདྲེན་བཞེན་པ་ཡིན་ནའང་འདུ། ཡང་ན་ལྷོངས་བཞེན་པ་ཡིན་ནའང་འདུ། དེའི་བར་ལ་འགྱུར་ཏུག་ཁ་ཏོང་བ་དེ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། ཁཱཎ་ཆོག་ཅིག་ཁིས་ དབྱངས་དང་འདྲེས་ནས་འགྱུར་འགྲོ་བཱ་ཌ། ཡང་ན་དབྱངས་རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ ནས་འགྱུར་འགྲོ་བ་སྟེ་མེ་ཏོག་ཐག་འཁྱུད་དང་འདུ་བཞེན་འདྲེན་པའི་ དབྱངས་དེ་ ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དབྱངས་དགུས་ཡས་མས་གང་ ཞིག"ཏུ ཎ"ཁ་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས'' བཀྲག་པ་དེ་ལ་ཟེར། དམངས་ཁྲོད་དུ"མཁྱེན་ལུག"ཅེས་བཤད་ཟློ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་གསལ་ས་པཏ་ཀྱིས་གསུངས་པར་གཞིགས་ན། འདྲེན་པའི་ནང་ནས་བཀྲག

འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས“འདྲེན་བཀྲག”ཞེར་བ་དེ་ཡིན་པས་མས།

(3) **“དབྱས་ཞུན་ཚུ་ཐྱང་དལ་འགྲོ་ཆ”**ཞེར་བ་དེ་ནི་དཀྱངས་ཐུ་ཞན་པཱན། ཡང་ན་བར་དུ་ཕྱིད་ཇོག་མཚམས་ཀྱི་དཀྱངས་ཀཱིས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དཔེར་ན། ནམ་ཕར་ཀཱུང་སྐབས་བར་དུ་རམ་འདེགས་ལེན་ཚུལ་དེ་ནི་རྒྱ་དཀྱངས་མཐོ་སར་དཀྱངས་ཀྱི་ང་རིའི་ཙ་བ་ གསུམ་སྟེ། “ཨང” “ཇ” “ཏ” གསུམ་ལས“ཨའི”ཞེས་མཁྱེན་པ་ བཅུམ་ཞིང་དོག་པར་བྱས་ནས་སྟོང་དུ་ཕྱགས་བ་ བསྐྱེད་དེ་འདོན་དགོས། “ཇའི”ཞེས་མཁྱེན་པ་ཕྱི་ཞིང་ཐྲོད་དེ་ཡངས་པར་བྱས་ནས་ཐལ་དུ་ཕྱགས་བསྐྱེད་དེ་འདོན་དགོས། གཞི་ཀང་ཐོག་མར་དང་། བར་མ་དང་། དཀྱངས་ཏྲ་ཞན་ཙམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་དཀྱངས་ཀཱིས་ཀྱི་ཐད་ནས་འདྲེན་ཚུལ་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་རང་མེད།

(4) **“འཕྲུར་ཁྱགས་ཆུ་མཆོའི་ཟླ་བར་བཤད”**ཅེས་གསུངས་པ་ནི། དཀྱངས་དཀྱུས(ཏུ)གཉིས་སམ་ཕྱེད་ཀྱི་ཐོག་ལ་རིང་ཐུང་གང་རུང་ཟླངས་ པ་དེ་ལ་ཞེར(དེང་སང་ཟླཔས་ཟླ་ཞེར)། དེ་ནི་ནམ་ཕར་གཏོང་སྐབས་ཅ་ཙང་ གསལ་པོ་ཡོད་པས“གྲེ་འགྱུར”ཞེར། དོན་དུ་ཟླ་གཟུགས་ཆུ་ནང་དུ་གསལ་བ་ འདར་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་པས“འདར་ཟླ”ཡང་ཞེར། དེ་ཐུ་ཟློ་ལུང་ལྟ་ཆའི་ ནང་ལ་སྐད་ཐྲོང་དེ་ཕྱིད་ཐོལ་ཡོད་པ་ནི་དགེ་ཏཱན་དན་བག་ཆག་ཏུ་ཞར་བ་དེ་རེད། ཁོང་ཚོའི་བཤད་ཐོལ་ལ“ཙོག་དགྱུ”ཞེར་ཀྱི་འདུག་པས། ཁ་ཁད་ནས་ནས་ཟློ་ག་ མ་འདར་བཞིན་གཏོང་ཀི་འདུག དེང་སང་དེ་འདྲ་མེད། ཟླཔས་དེར་དགེ་ཏཱན་ དེས་གཏོང་སྐབས་ཇོན་པའི་འབག་ཕྱོན་ཞིང་། མགོ་བོར་འཁལ་ཐྲོད་མེད་པར་ འབག་ཀི་ཙོག་ཚོམ་འདར་བཞིན་གཏོང་བ་དེ་ནི་བཟློས་ན་མཇེས་ལ་དཀྱངས་ཀྱི་ ཐུན་འཇིཔས་དོད་པོ་ཞིག་རེད།

ཁོང་དུ་ཞུས་པ་དེ་དག་ས་པཏ་ཀྱིས་ལོ་ངོ་བཅུད་བཅུ་ལྟག་ཙམ་ཀྱི་ཁོང་ ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ནམ་ཕར་དང་། ནང་མ། ཐུད་གཞས་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དེང་སང་གཏོང་ཆུས་ཡིན་པའི་རང་རེ་བོད་རིགས་ས་ཁྲལ་ཁག་གི་དམངས་ གཞས་

ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པར་གཞི་གས་ནང་མཚན་ཉིད་དེ་དག་མངོན་གསལ་དོད་པ།།
ཡོད་སྟབས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པ་ནི་ཅ་ཙང་གིས་འཇུག་པོ་ཡོད་པ་གསལ་ བཤད།།
ཕྱག་ཀྱི་འདུག གང་ལགས་ཤེ་ན། རྣད་ཐོང་བྱེད་སྟངས་དེས་མི་རིགས་རང་ཉིད་
ཀྱི་དབྱངས་གཤིས་གཞིར་བཟུང་ནས་གླུ་དབྱངས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་བྱ་བ་ཐོན་པོ།།
ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་བཞིན་སྟོད་གཞས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ལྷ་སའི་དམངས་ཁྲོད་གླུ།།
གཞས་ཕལ་ཆེ་བར་མངའ་རིས་ས་ལྷུལ་གྱི་གཞས་གདངས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད།།
ཆོས་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ནི་བཅོས་སྒྲིག་བྱས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀང་། མ་དབྱངས(མ
ཟླའང་ཟེར)དང་། ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་དབྱངས། རྟེས་འབྲངས་ཀྱི་དབྱངས། གཙོ་
མཚམས་བཅས་ཀྱི་ཕད་ལ་ཁྱད་པར་དེ་ཅམ་ཆེ་བ་རང་མེད། དེའི་ཕྱིར་སྟོད་
གཞས་ལྷ་ས་དར་རྟེས་དམངས་ཁྲོད་གླུ་གཞས་མཁས་པ་དག་གིས་བསྒྲུར་བཅོས།
རིམ་པར་བྱས་ནས་སྟར་བས་སྐྱེ་འཛིན་ཡིད་དབང་འགྱུགས་པའི་གླུ་གཞས།།།།
ཤེག་ཏུ་འགྱུར་བ་མཚོན་པ་ལགས།

གསུམ་པ། ནང་མའི་གཞས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གོ་དོན།

མི་ལ་ལས"ནགས་མ"ཟེར་བ་དེ་ཀློར་ཀྱི་ཁ་ཆེའི་རྣད་ཡིན་པས་ ཟླ་ཟུར།།།
ཆགས་ནས"ནང་མ"ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ཟེར། ཡང་ལ་ལས་ཀློར་ཀྱི་ཁ་ཆེའི་རྣད་
ཐམས་ནས་ཐོད་རྣད་དུ་དེ་ལྟར་ཟེར་བར་མ་ཟད། ནང་མའི་གཞས་ནི་ཙ་ཐུ་ཏན
ནས་ཐོད་དུ་དར་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཏོན་ཀང་བརྗེད་ཚུལ་དེ་རིགས་ལ་ཡོ་ཆུས
དང་། ད་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པའི་གཞི་འཛིན་ས་ཁྲངས་ལུང་ལྟན་པ་ཅི
ཡང་མེད། ཁ་ཆེའི་རྣད"ནགས་མ"ཟེར་བ་ནི"གཞས"ཟེར་བའི་ངོན་ཡིན་ཞིང་།

ཁོ་ཆོས་གཞས་ཡོད་ཚད་སྒྲ་མིང་ལ“ནགས་མ”ཞེས་ཟེར་བ་རེད། “ནགས་མ”དང
“ནང་མ”ཞེས་པ་འདི་གཉིས་སྒྲ་དང་ཡིག་གཟུགས་གང་གི་ཐད་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ནི་བཀྲགས་པ་དང་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་ཐུབ། “ནང་མའི”
གཞས་ལ་ཙ་ཐུ་ཏན་ནས་དར་བ་ཟེར་བའི་གཞི་འཛིན་ས་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་
པའི“ནགས་མ”ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་སྒྲ་ཟུར་ཆགས་ནས“ནང་མ”ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན།
ཟེར་བ་དེ་ཁྱེད་གཙོ་བོའི་ཀུ་མཆན་དུ་བྱེད་པས་འདི་ང་ཆོས་གོང་དུ་དཔྱད་པ།
ཟིན་པས་བསྐུར་གྲོང་མི་དགོས་པར་མ་ཟད། ཙ་ཐུ་ཏན་དང་། ཀཱམི་ཏ་ཀུན
ལ་དཔལ་ལྡན་ཆུས་པར“ནང་མའི”གཞས་ལྟ་ཅི། ནང་མའི་གཞས་དང་འདྲ
བའི་བྱ་གཞས་ཅམ་ཡང་རྙེད་དུ་མེད། “ནང་མའི་གཞས”དང་། གར་གྱིའི་རྒ
དཔྱངས་མི་འདྲ་ནའང་དཔྱངས་གཤིས་དང་། ཐྲིག་གཞི་ཤད་དང་རོལ་གདངས
ཀྱི་མ་དཔྱངས་དང་། ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་དཔྱངས། ཇེས་འཛངས་ཀྱི་དཔྱངས། མཇུག
ཐྲིལ་ཀྱི་དཔྱངས་བཅས་ཏ་ཅང་འདྲ་ཡོ་ཡོད། མི་འདྲ་ས་ནི“གར”ལ་རོལ་ཆ་དང
ཐྲག་གར་བྱ་མཉམ་གཞས་གཏོང་བ་དང་། གར་འཕྲབ་པའི་སྒབས་མདོ་དར
མ་དང་། ས་ལར་བསྟན་ནས་ཞབས་ཕྱི་འཕྲབ་པ་དང་ཐྲག་གཞས་ཆོག་ཡོད
ཀྱང་ཏིང་ངེ་བཟང་དང་བསྟན་ནས་ས་མམས་ཅས་བྱེད་པ་ལས། གཞས་གཏོང་ཐོ་ལ་མི
འདུག “ནང་མ”ཨལ་ཆེ་བར་ཁེར་གཞས་ས་མ། ཡང་ན་མཉམ་གཞས་རེ་བཏང
ཕྱིན་ཞབས་ཕྱི་ཁེར་གཅང་རེ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་ཡིན། རྒ་དཔྱངས་འཛིན
ཚུལ་ཀྱི་ཐད་ལ《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས》ལས“ཆོག་གི་དུས་སུ་ཆོག་གསལ་ཞིང་། ।
དཔྱངས་ལ་དཔྱངས་ཀྱིད་གསལ་བ་དང་། ।དེ་དག་བསྲེས་ཆ་ལེགས་འདྲ་ལ། ।
འདྲེས་ནས་ས་ས་ཟར་གསལ་བའོ།”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོལ་དཔྱངས་ཀྱི་ང་རོའི
ཙ་པ་གསུམ་སྟེ“ཀ་ཙ་འ”གསུམ་དཔྱངས་སྒྲ་ཏག་ཞན་ལ་གཞིགས་པའི་དཔྱངས
སྒྲ་ཏག་ས་ཆ་ཆེ་ཀ་ཙ་ལ་ཐུབ་དང་། དཔྱངས་སྒྲ་ཞན་པར་ཀ་ཙ་འ་གསུམ
ཀ་རིང་ཐུང་ལ་མ་བསྟོས་པར་ཡང་ཡང་འཕྲེན་པ་དེ་ནི་ནང་མ་དང་། གར་གྱིར
གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གཞས་ཆེན་ཀ་རིང་ཀ་ཐུང་དང་། ལྟར

བསྒྲུངས་སོགས་ཚང་མར་ཐུན་མོང་དུ་གནས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤེག་ཡིན་ལ་རོལ་མོའི་
བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་པའི་ཡུལ་གང་ཅན་ཅན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དབྱངས་དང་''
རོལ་མོའི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག
ནང་མའི་གཞས་ལ་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེའི་ཕྱིར"ནང་མ"ཟེར་བ
ཀློར་ཀྱི་རྒྱད་ཟུར་ཆགས་པ་དང་། ལྷག་པར་ནང་མའི་གཞས་འདི་ཚ་ཐུ་ཏན
ལས་བོད་དུ་དར་ཟེར་བ་དེ་རིགས་ནི་ཁྲངས་མེད་ཀྱི་གཏམ་འཆལ་འབའ་ཞིག་ཏུ''
གྱུར་པས་རང་རིགས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བསྟོས་ནས་བཤད་ན། ནོར་བུ་ལག་ཏུ་ཡོད
དུས་ནོར་ཉམས་དགྱོད་པར་མ་འཕྲུགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན།

"ནང་མའི་གཞས"ཇི་ལྟར་བྱང་བའི་ཚེ་ཆུས་རྣལ་མའི་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ''
ཡིན་དང་། "ནང་མ"ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་ཐོགས་ས་མ་ཞེ་ན། བོད་ཀྱི་བཅན
བོའི་གདུང་ཆུད(མངའ་རིས་ཆོས་ཆུལ)ཀྱིས་མངའ་རིས་ཁུལ་དུ་དབང་བསྐྱར''''
བའི་དུས་དེ་ཤེད་དུ་ཁུལ་དེའི་འཕྲིན་པ་ཆོ་གཅིག་ཀི་ཁོད་དུ་ནང་མའི་གཞས་ཐོག''
མར་བྱང་ཞིང་། དེ་ཇི་རིམ་བཞིན་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་ཕལ་མོ་ཆེར་དར་ཁྱབ
བྱང་བར་གྱུགས། དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་དུས་འགོར་གཙང་པ་སྲོ་ཕྱིད་མི
ཐོག་ཀཱི་ས་པ་ཀ་ཕུན་ཆོགས་རྣམ་ཀུལ་དང་། སྲོ་ཕྱིད་ས་ངམས་ཀུས་ཀུ་མཆོས
མངའ་རིས་ཁུལ་ནས་སྤ་ཇི་ས་རོལ་མོ་བ་དང་། ཀར་མཁན་འགྱུགས་འབོད
ཀནང་བ་ལྟར་སྟོད་ཀཱ་ཞགས་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀ། ངེ་བཞིན་ནང་མའི་ཀཱ་ཞགས་ཀྱང་དབུས་ཀ་ཙང
ཕྱོགས་འདིར་རིམ་བཞིན་དར་ཁྱབ་བྱུང་། དུས་དེ་ཀ་ཏུ་ལྟ་ས"ནང་མའི་ཐ་ཕྱིད
ཕྱུ"ཟེར་བའི་དམངས་ཁོད་ཀྱི་ཀ་ཀ་ཆོགས་པ་ཞིག་བྱུང་བར་མ་ཟད། དུས
རབས་ཀ་ཤུ་བའི་ཚེ་རབས་བཞི་བཅུའི་ནང་ལའང་ཀ་ཀ་ཆོགས་པ་དེ་ཆུན''''''
མཐུད་དུ་ཀནས་ཡོད། ཇོན་ཀྱང་ནང་མའི་ཀཱ་ཞགས་དབུས་ཀ་ཙང་ཕྱོགས་སུ་དར
བའི་ཁོག་མའི་དུས་ཀློབས་ཁོང་རིམ་དབང་ཐུར་ཀལ་རིམ་པས་ཁོ་ཆོ་རང་ཀ་ཀ''
ལོངས་སུ་ཐུད་ཏུའི་ཐུ་ཙལ་རྣམ་ཀང་ས་ཀྱི་ཀས་སུ་བཅིས་ཤིང་། ཀ་ཙང་པ་ཐ
ཕྱིད་ཕུན་ཆོགས་རྣམ་ཀུལ་ཀྱིས་ཕྱོད་ཁུལ་ནས་འགྱུགས་འབོད་ཏུས་པའི་ཇོ་ལ་མཁན

ཁོ་པའི་གཟིམ་ཆུང“ནང་མར”གླུ་གར་འཕྲལ་གཏོང་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། ལྷ་
ལྷིད་སངས་ཆུས་ཆུ་མཆོ་དང་། ཏུ་ལའི་སྒྲ་ཕྲེང་ཐུག་པ་ཚངས་དབྱངས་ཆུ་མཆོས་
གམ་བཅར“ནང་མ”དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དབྱར་ཀྱི་དུས་ སུ་ ཇོ་ཁ་ཆུ་ཀླུ་ཁང'''
དུ་ སྨོ་ཞིང་ཀླུ་གར་གཟིགས་ཨོར་ཇ་ལ་བ་བཅས“གཟིམ་ཆུང་ནང་མ”དང“གམ''''
བཅར་ནང་མའི་མདུན་སར་འཕྲལ་གཏོང་བྱེད་པའི་ཀླུ་གར”དུ་ གྱར་པའི་ཆུ''''''
མཚན་ཀྱིས“ནང་མ”ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱུང་བ་དང་། དམངས་ཁོད་དུ་ཁྱབ
གདལ་དུ་ བྱུང་བའི་ཇེས་སུ་ཡང“ནང་མ”ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མ་ཉམས་པར་གནས་པ
ཡིན་ཞེས་ཆན་རབས་ནམས་ཀྱིས་གྲོང་བར་མ་ཟད། ནམ་དཔྱོད་ལྷན་པ་ཁག
གཅིག་ཀིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ནི་དོན་ལ་གནས་པར་མཐོང་། འོན་ཀྱང་ད
དུང་ཚོམ་སྦྱབས་མདུན་དུ་ སྨོས་ནས་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག'''
ཡོད་པ་ནི་གླང་དར་མ་ཉ་དུམ་བཙན་ཁྲོངས་ཇེས་ཆུ་གནམ་ལྷ་འོད་ཟླུང་དང་།
ཡུམ་བརྟན་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཆར་མ་འཆམ་པར་ཕན་ཚུན་བར་ཏྲག་པོ་གཡུལ''
ཀྱི་ཐུན་བ་བཤམས་ཏེ་གནམ་ལྷ་འོད་ཟླུང་ཕམ་ནས་དེའི་རྒྱུད་པ་མངའ་རིས་ཕྱོགས
ཆུ་ཀྱར་བ་དང་། མཐར་ཡུམ་བརྟན་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཡང་མདོ་ཁམས་ཕྱོགས་ཆུ་ཀྱར
བ་སོགས་ཀོ་རྒྱུས་ལྟ་བ་ཚང་མས་མཁྱེན་ཆོད་ལྟར་ཡིན་པས“ནང་མ” ཞེས་པ''''
བཅན་པའི་དུས་ནས་ཡོད་ཡོད་པའི་ཀླུ་གཞས་ཤིག་བཅན་པའི་གདུང“མངའ
རིས་ཆོས་རྒྱལ”མངའ་རིས་ཕྱོགས་ཆུ་ཀྱར་བ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཀླུ་ གར་དེ་ཡང
ཁྲལ་དེར་ཁྱབ་པ་ཡིན་མིན་དང་གཅིག ངེ་བཞེན་བཅན་པའི་དུས་ཆུ་བཅན
པའི་ཨ་ ཐུང“ནང་མར”འཕྲལ་ གཏོང་བྱེད་པའི་ཀླུ་གར་ལ་བརྟེན་ནས་གནའ་པའི
དུས་ནས“ནང་མ”ཞེས་པའི་མིང་ཐོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ མིན་དང་གཅིས་བཅས་ནི''''
ཅིས་ནས་བསམ་གཞིགས་ནན་པོ་ བྱེད་ངོས་པའི་གནས་ཆུ་འདུག ཡིན་ན་ཡང
གནའ་དུས་བཅན་པའི་ཀླབས་ཀྱི་ཁོ་ཆུས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཐོ་ མིག་མི་ལྟན་ པ་ཁོ་བོ''
ལྟ་ བྱས་འདི་ ཐད་ཁ་ མཆོན་གཅོད་དུ་ མ་བཏུབ་པས་ཁོ་ ཆུས་ཀྱི་ ཤེས་ བྱུར་ ཟློན་ ར་ས

ཡང་པའི་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་གྱི་འབབ་སྟེགས་གཡོ་བའི་འདུན་པ་།།།།
འཆང་བཞིན་ཡོད།

སྒྲབས་འདིར་གལ་ཏེ"ནང་མ"ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་
ན། དེ་དམངས་ཁོད་བློ་གཞས་ཀྱི་གྲས་སུ་བརྩི་བ་འོས་སུ་མི་ཆེ་ཞེས་ཟེར་ན"ནང
མའི"གཞས་དམངས་ཁོད་ཀྱི་བློ་གཞས་སུ་བརྩི་བར་འགལ་འཛིན་ཕྱོ་མོ་ཅམ་ཡང
ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ཕྱ་དངོས་གང་ཞིག་ལ་ཐ་སྙད་གང་ཞིག་སྤྱད་དང་མ་སྤྱད་ཅམ།།། །
ཞིག་གིས་དེའི་ངོ་བོ་འཛིན། རྣལ་མའི་རང་བཞིན་འགེངས་ནས་པ་ཞིག་མིན།
"ནང་མ"འདི་བཞིན་བཅན་པོའི་དུས་ནས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་བཅན་པོའི་ཕོ
བྲང་ནང་མར་འཕྲལ་གཏོང་ཕྱིད་པའི་ཀུན་གར་ཞིག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་།།།།
དང་། དུས་དེའི་ཀུན་གཞས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པའི་རྩོལ་བ་ནན་ཏན་བྱས
ནས་གསར་དུ་གཏོད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དུས་དེའི་ཞོང་རིམ་དབང་ སྐྱར་པས་ཡོངས
སུ་སྤྱད་ཕྱར་བདག་གིར་བཟུང་བ་ཞིག་ཡིན། ལྷག་པར་རིང་མོ་ཏིད་ནས་མངའ
རིས་ས་ལྲུལ་ཀྱི་དམངས་ཁོད་དུ་ཁྱབ་གདལ་དུ་མཆིས་པའི་ཀུན་གར་དེ་དུས་རབས།
བཅུ་བདུན་པའི་ནང་དབྱུས་གཅང་ཕྱོགས་སུ་དར་ཁྱབ་བྱུང་བའི་ཐོག་མའི་ དུས་ སུ
རེ་ཞིག་ཞོང་རིམ་དབང་སྐྱར་གལ་རིམ་པའི་ཆེར་ཐྱོད་ཀྱི་གར་ལྟ་བྱར་ཀྱང་ཡོད།
མི་རིང་བར་དབྱུས་གཅང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁོད་དུ་དར་ཁྱབ་བྱུང་བས་དེ་ནི་བཏུག།
པའི་ནོར་བུ་བདག་པོའི་ལག་ཏུ་སོན་པའི་དཔེ་བཞིན་མངའ་རིས་དམངས་ཁོད་དུ
དར་བའི་ཀྱི་གར་དབྱུས་གཅང་དམངས་ཁོད་དུ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། "ནང
མའི་གཞས"ལ་དམངས་ཁོད་ཀྱི་གཞས་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་བོས་ ཤིང།།།
རིགས་པ་ལགས།

བཞི་པ། ནང་མའི་གཞས་ཀྱི་སྒྲུ་རྩལ་རྗེ་མཐོར་སོང་བའི་ཚུལ་དང་། སྟོད་གཞས་དང་། ནང་མའི་གཞས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རིག་རྩལ་འཚོ་བའི་ནང་གལ་ཆེའི་གནས་བབ་བཟུང་ཡོད།

སྟོད་གཞས་དང་། ནང་མ་ཞེས་བའི་གླུ་གར་བྱེ་བག་པ་འདི་དག་བྱུང་ཞིང་འཕེལ་བའི་རྒྱུད་རིམ་ཏིལ་པོའི་ནང་དམངས་ཁོད་གླུ་གར་མཁས་ པ་མང་པོས་ཐོ་ནས་གཅིག་སྤྱད་ཀྱིས་ལེགས་བཅོས་དང་འཕྲིལ་བའི་སྒྲུ་རྩལ་ཆུ་ ཚད་རྗེ་མཐོར་ བཏང་ཡོད་ཅིང་། དབྱས་གཙང་ཐུགས་སུ་དར་ཁྱབ་བྱུང་བའི་ཐོག་མའི་དུས་སྐབས་སུ་གར་མཁན་ཁྱིད་ཀུ་དོན་གྱི་བདག་དང་། དགའ་གཡུ་ནི། ཇོ་བཟང་། རལ་མོ་མཁས་པ་ཀུ་ཏི་དང་། དེའི་བུ་རལ་མོར་བྱང་ཆུབ་པ་བཀྲ་ཤིས་དང་། ཆེ་བརྟན་བཅས་པས་ཐ་རྒྱས་སུ་སྟོད་གཞས་དང་། ནང་མའི་གཞས་ཁྱབ་གདལ་གཏོང་བའི་ཐད་ལ་བྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་དམངས་ཁོད་གླུ་གར་མཁས་པ་དགེ་ཏན་རྣམ་ཀུལ་ཀྱིས་སྟོད་གཞས་རྩ་དབྱངས་ཀྱི་གདངས་གཤིས་དང་། སྒྲུར་ཀུན་སོགས་ལ་བསྒྲུར་བཅོས་དང་། གསར་གཏོད་མང་པོ་བྱས་ནས་སྟོད་གཞས་དེ་ཐར་བས་སྟེན་འཇུག་ཆེ་བར་དང་། གསོན་ཐུམས་ལྷན་པ་ཞེག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཐད་ལ་ལེགས་སྒྲིས་ཀཱུར་ཞུ་ཐོན་པ་ཞེག་ཕུལ་ཡོད།

ནང་མའི་གཞས་ལ་ཆ་མཚོན་ན་དབྱས་གཙང་ཁུལ་འདིར་དར་ཁྱབ་བྱུང་བའི་ཐོག་མའི་དུས་ཀྱི་ནས་བཟུང་། “ནང་མའི་ཀྱིད་ཐུག”ཟེར་བའི་དམངས་ཁོད་གླུ་གར་

ཆོས་པ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་མི་ཚེ་སྲུན་ཅན་ཀྱི་རིང་ལ་ནང་མའི་གླུ་
གཞས་ཀྱི་ཁྲད་ཆོས་དང་། ཤམས་འགྱུར་རྒྱུན་འཛིན་དང་དར་ཕྱིལ་ཏྲི་རྒྱའི་ཕད་
ལ་ཕན་ནུས་ཀ་ཅང་ཆེན་པོ་འདོན་ཕྱིལ་ཐུས་ཡོད་པར་མ་ཟད། རྣམ་གྲངས་འཕར
སྟོན་དང་། ཟླུ་ རྒྱ་ལ་ཀྱི་ཆུ་ཚད་ཇི་མཐོར་གཏོང་ཕབས་བཅས་ཀྱི་ཕད་ལ་ཡང་ཐུས
རྟེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་ཅིང་། རང་ཉིད་གཞོན་ཏུས་ལྟ་སའི་དམངས་ཁྲོད“ནང
མའི་ལྷིད་ཐུ”དེར་ཞུགས་ནས་ཟླ་བ་ཟླུང་ཕན་ཐུ་ཏེད་ཆྱོང་བ་ལྟར་ནང་མའི·····
གཞས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཅམ་ད་ལྟ་ཏན་གསོ་ཏེད་ཕྱབ་ནཱ་ཅང་། དེང་སྒྲབས
ལྟ་སའི་དམངས་ཁྲོད་ཏུ་ནང་མའི་གཞས་མི་ཀཏ་བ་ཁ་ཁག་བཅུ་ཟློར་ཅམ་ ཞིག་ལས
གཏོང་ཐྲལ་ལྟག་ཝིད། དེར་བརྟེན་རྒྱུན་ཐྲལ་ཀྱི་ནང་མ་དེ་དག་ཐུར་ཟླུང་ཟླ་ཕ་རྒྱུན
འཛིན་ཏེད་ཀྱུ་གལ་ཀགང་ས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ནི་ཨེས་ཀྱལ་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་ ཀྱུས·····
ཀཏྲིལ་བའི་ཕད་ལ་དོན་སྟིང་ཅ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད།

བོད་ཀྱི་རིགས་གནས་ཀྱི་ཆ་ཏུ་མར་ཐུང་ས་པ་རྩལ་ཏུ་ཕོན་པའི་ཏོ་རིང་བསྟན
འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ནི་གཞོན་ནུའི་ཏུས་ནས་བོད་ཀྱི་ཀླུ་གར་རོལ་མོའི་ ཐུ་ རྩལ་ལ
ཤེན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། བོད་རབ་ཏུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཕྱིལ
ལོ(1788 ལོ)དང་། ལྷག་ཁྱི་ལོར(1790 ལོ)གོར་ཕ་བཅན་འཇལ་པས་གཅིག
མཐུག་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་ཁྱི་བོད་ལྷོངས་ས་གནས་ལ་ཏུག་ཀྱགས་ ཀྱི·····
བཅན་འཇལ་ཏེད་པའི་ཏུས་ས་སྒྲབས་དེའི་བོད་ས་གནས་ཕྱིད་གཞུང་གི་བཀའ····
ཐོན་གྱས་ཏོ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གོང་མའི་བཀའ་ མངགས་དབོན·····
དམག་གི་ལྷེ་ཤན་དང་། གོར་ཕ་དང་ཆིངས་ཕྱིག་ཏེད་པའི་རང་ཕྱོགས་ཀླུ་ཚབ
གཙོ་ཐའི་ཁས་ས་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ནཱ་ཅང་། མན་ཇུ་གོང་མའི་མཐའ་མཚམས་ངོན
གཙོ་ད་པ་ཐོན་ཆེན་ཕ་ཀུང་གིས་ནང་ཁུལ་དུ་ངན་གཡོ་བཅན་ཤེད་ཀྱི་ཐུ་བ་ལྟ·····
ཆོས་ཕྱིལ་བར་མ་ཟད། ད་དུང་གོང་མར་མཐའ་མཚམས་གསང་གནས་ཡིན
ཁུལ་ཇུན་གཡོའི་ལྟན་ཞུ་བཏང་བའི་ཏྲེན་ཀྱིས་གོང་མས་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར

ཀྱིས་གཙོས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་གཙོ་ཁས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་། ཅི་ཅི་ཏེ་ དུ་འགྱུགས་འབོད་དང་འཕྲལ་བརྩད་ཞིབ་བཀྲིས་མཐར་བསྟན་འཛིན་དཔལ། འབྱོར་ཀྱིས་གཙོས་བོད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ཆོས་བཅན་འཇུལ་དམག་འཁྲུག་ལ་ཆོལ། ལན་སྒྲོད་པའི་གཡུལ་འགྱེད་དང་། གོར་ཁ་འི་བཙོན་རར་ཆུད་པའི་སྒྲབས་བཅས་ གང་གི་དུས་སུ་རང་ཐུགས་ལ་བློ་ལོག་དང་། དགེ་བོར་མགོ་འདོགས་པའི་ཉེས་ པ་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པ། ནམ་ལངས་རི་གསལ་ཐུང་སྟེ་དཀར་སར་ཐོན་ཅིང་। གཡུལ་འཁྲུག་གི་སྒྲབས་ཡུལ་གྱ་ཁག་ལ་བརྟན་མནར་ཐུང་བའི་ཉེས་པར་བཀའ། ཟློན་ཀྱི་ཀོ་གནས་ཕབ་པ་ཅམ་ཀྱིས་འགྲུས་པ་ཐུས། དེ་ནས་བཟུང་བསྟན་འཛིན་ དཔལ་འབྱོར་ཟླ་ཀུ་ཡང་ཕོས་ངལ་གསོ་དང་ཟླུགས་ཁྱོན་ལོ་གསུམ་པི་ཅིན་ ལ། ཀནས་པའི་ཆ"ཡང་ཆིང"གཏོང་ལུགས་ཆ་ཚང་བཟློས་ཤིང་། "ཞིང"ཟིར་ བའི་རོལ་མོ་ཟློ་བ་འགོ་ཚུགས་སྒྲབས་འབྱུམ་ནད་ཀྱི་བསྟན་ནས་ཐུང་འཕྲོར་ལུས། ཤིང་། རབ་ཐུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཚུ་བྱང་ལོར(1793 ལོ)བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཇེས་ བོད་ཀྱི་ཐུར་ཡོད་རོལ་མོ་ཟློ་སྟན་དང་། པི་ལྕང་། ཀྲིང་ཏུ་ས་ཁགས་ཀྱི་ཐོག་ཡང་ ཆིང་ཁ་གསབ་ཀྱིས་སྟ་མང་རོལ་ཆ་མཉམ་གཏོང་གི་ཟློ་ལ་གཏོད་པ་དང་། ས་ཁི་ ཆུལ་རབས་དང་། ཕང་ཆུལ་རབས་ཀྱི་དུས་ཅམ་ལ་དར་བའི་ཀུང་ཁྲིའི་ཕྱུ(工尺谱)ཟིར་བའི་རོལ་མོའི་དབྱངས་ཡིག་གི་ཟློ་གདངས་ཅེད་ཟློད་གཏོང་ལུགས་ ཀྱང་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཁྱབ་གདལ་བཏང་བ་དེ་ནས་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་ བཞི་བཅུའི་ནང་དུ་ཡང་དབྱས་གཅང་ཡུལ་གྱ་ཁག་གི་དམངས་ཁྲོད་རོལ་མོ་མཁན་ ཆོའི་ཁྲོད་དུ་སྐ་བཞི་ནས"ཀུང་ཁྲིའི་ཕྱུ"ཞེས་པ་བོད་ཟློད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་ལ་ སྟེ། "上ཏང1""尺ཁྲི2""工ཀུང3""凡ཕན4""六ལི5""五ཐུ6""乙ཡི 7"བཅས་ནི་བར་སྒྲད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཆོའི་སྐ་ཇེས་ལ་ཟློ་གདངས་བདུན་རེ་ འགོད་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ལས་དབྱངས་རིམ(ཏུ)བཀྲད་ཀྱིས་མཐོ་བ་ཞིག་འགོད་ དགོས་ན"1"ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བསྟན་ནས་མཆོན་རྟགས་ཕྱེད་དགོས་པ་གཤམ།

གསལ། "仩ཏ1̇""伏ཁ2̇""仩ཀ3̇""伆ཌ4̇""伏ལ5̇" "伍ཐ6̇"
"亿ཡ7̇"བཅས་སུ་བསྡུར་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་དབྱངས་རིམ(ཏུ)
བཀྲད་ཀྱིས་དམའ་བ་ཞིག་འགོད་དགོས་ན། "上ཏ1"དང་། "尺ཁ 2"
"工ཀ 3""凡ཌ4"བཅས་བཞི་ལ"上ཏ 1̣""尺ཁ2̣""工ཀ 3̣""凡 ཌ
4̣"བཅས་སུ་བསྡུར་ཞིང་། "六ལ 5"དང་། "五ཐ 6""乙ཡ 7"
བཅས་གསུམ་ལ"合 ཏ5̣" དང་། "四 ཟ6̣" "一ཡ 7̣"བཅས་སུ་བསྡུར་
དགོས། མཚམས་ཆེ་གི་ཀ་གས་ནི"▲""• ""○"སོགས་ཅེད་སྟོད་གཏོང་བ
དང་། དེ་ཡང▲ནི་གཅོད་མཚམས་ཀྱི་ཀ་གས་དང་། •ནི་ཕྱེད་ཟླ་གས་མཚམས
ཀྱི་ཀ་གས། ○ནི་མཐུ་གསོ་ལ་ཀྱི་ཀ་གས་བཅས་ཡིན། ཏོན་ཀང་གོང་གསལ་དེ་དག
དབྱངས་རིམ་ཀྱི་ཀ་གས་ཅམ་ལས། ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ནང་དགེ་ཆན་ཀྱིས་ངག
ཁྲིད་ཕྱེད་པའི་གཞས་གདངས་བློ་ལ་འཇགས་པ་ཕྱེད་དགོས། དལ་འབྲིང་མཁོ་གས
གསུམ་དང་། དེ་ཡང་ཀ་ཅང་ཅུང་ཟད་སོགས་ཀྱི་ཚད་ནི་ཡིག་ཐོག་ནས་གསལ
བཤད་ཕྱེད་དགོས་པ་ལྟར་ཡིན།

གཞན་ཡང་རྟེ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ཀྱིས་ནང་མའི་གཞས་ཁག
གཅིག་གས་ར་དུ་བཙན་ལར་མ་ཟད། ནང་མའི་ཞབས་བྱོ་འགའ་ཞིག་གི་རོལ
དབྱངས་ནང་ཅིན་ཅུས་ཁྲང་ཞིའི་རོལ་དབྱངས་བར་འཇུག་ཕྱས་ཡོད་པ་ནི་ནང་མ
《གསུང་ལ་མི་གཡང》ཞེས་པའི་ཞབས་བྱའི་རོལ་དབྱངས་བར་ལ་ $\frac{2}{4}$ 21 62̣ |
11 03 | 21 62̣ | 12 35 | 21 62̣ | 11 0 |……ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཐོག
ང་དུང་ཞབས་བྱའི་ཟླབས་ལུས་ཀྱི་སྟངས་སྟབས་འགའ་ཞིག་ཐད་ཀུ་རིགས་ཀྱི……
གནའ་བོའི་གུས་ལུགས་མཚོན་པའི་འགལ་སྟངས་དང་། བོད་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི
གཤིས་ལུགས་དང་བསྟུན་པའི་ཟླིག་ཉམས་ཐོག་གུས་ལུགས་ཕྱག་འབྱལ་ཀྱི་རྣམ་པ
མངོན་པར་གསལ་བའི་སྟངས་སྟབས་ཞབས་བྱའི་རྣམ་འགྱུར་དང་སྐྱར་ ཁ་སོགས

ནང་མའི་གཞས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་མང་པོའི་ཐད་དང་རོལ་མོ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ལ།།།
ལེགས་སྒྲོས་གཟིངས་སུ་ཐོན་པ་ཕྱལ་ཡོད།

བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་གཏམ་རྒྱུད་དང་། སྒྲུང་གཏམ་གྱུ་གཞས་སོགས་རྣམ་མང་ཕྱན་ལྡན་ལམ་ཆོགས་པ་དམངས་ཁྲོད་རྩོམ་རིག་དེ་ཆོས་དུས་སྐབས་ས་ཁ་ཤའི་ལོ།།།
རྒྱུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་། ལྷུ་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། ཆཔ་ལྷིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་གལ་ཆེན། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཀི་མི་སྣའི་གནས་ཚུལ། ཐསམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡུལ་ལྷུལ་ཞོམས་གཤེས། ལྷན་ཟླའི་མི་རིགས་ཐར་ཀྱི་མཛའ་གཏུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཁགས་ཚད་གཞི་འདྲ་མིན་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད་པས་འདིར་དཔེ་མཆོན་ཙམ་ཞིག་དྲངས་ན།

ནང་མ《རྒྱ་ཇ་ལུགས》ཟེར་བའི་གཞས་ཆོག་ཏུ“རྒྱ་ཇ་ནག་པོའི་ཕྱོག་པ། ཤར་ཕྱོགས་རི་ལས་མཐོ་བ། གཡའ་ཏན་བྱ་མོའི་བྲོ་རྒྱ། ལྷ་མོའི་ཆུ་ལས་རིང་བ” ཞེས་པ་དེ་ལས་རྒྱ་རིགས་དང་། བོད་རིགས་མི་དམངས་བར་རིང་མོ་ཉིད་ནས་དངོས་ཐོག་བརྗེ་རེས་ཀྱི་འབྲེལ་བཉང་དམ་ པ་ ཡོད་ པའི་ ཆང་ གཞིའི་ ཐོག་ ས་ཁང་ རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ། ཇ་དང་རྒ་ཏོ་ཆོང་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་དོན་བཟང་དང་། སྒྲུན་བྲའི་མི་རིགས་ཕན་ཚུན་བར་ཀྱི་མཛའ་བཅོའི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་དེ་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད་པས་གཞས་ཆོག་དེ་ནི་བོད་རིགས་མི་ དམངས་ ཆོས་ རྒྱ་ བོད་ སྒྲུན་བྲ་མི་རིགས་བར་གནའ་དུས་ནས་དར་བའི་དཔལ་འབྱོར་ཀྱི་ འབྲེལ་ བ་ དང་། མཛའ་གཏུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་བསྟོད་གླུ་བླངས་པ་ཞིག་རེད།

རྗེ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ཀྱིས་ཁོང་ནང་ས་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་རྗེས་གསར་དུ་བཅོམས་པའི་ནང་མའི་གཞས་ཀྱི་གྲས《ལྷལ་པ་བཟང་སོང》ཟེར།།། བ་དེའི་ཆོག་ལ།

“ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མའི་ཧོད་དང་། །དགའ་བའི་དཔྱིད་ཀ་ཨེད་ན། །ཏ་ལོ་ཞལ་ཁ་ཅྱེ་བ། །ཀ་འདྲ་བྱས་ཀྱང་མི་ཡོང་།།”ཞེས་གཏོང་ཀི་ཡོད་པ་དེ་ནི་

སྒྲབས་དེར་བློན་ཆེན་སྦ་ཀྱང་གིས་ངན་ཁལ་ཁལ་ཡོད་ཀྱི་ཐབས་ངན་ཡོད་ཀྱ་སྦྱད་དེ་བསྟན།།
འཛིན་དབལ་འབྱོར་ལ་ནག་མེད་ཕེས་འགེལ་བྱས་ཀྱང་། ཁོང་མའི་ཐུང་དུ་སྲིབས
རྟེས་སྟོན་དུས་ཁལ་ལ་ཡུལ་འཁྲུག་སྒྲབས་ཡུལ་གྱ་ཁཁ་ལ་བརྡབ་མནར་ཐུང་བའི་ཀྱ།།།།
མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་བློན་ཀྱི་ཁོ་ཁནས་ཕབ་པ་ཅམ་ལས། ཁཕན་ཀྱི་ཁོོད
པ་མེད་པར་དཀར་པོ་དཀར་ས་ར་ཐོན་ཏེ་ཀུང་ཁི་ཁོ་ཁནས་ར་ངར་འཇཁས་ཀྱི་ངང།
བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཐུབ་པ་ཐུང་ནས་ཀ་དུ་དང་། དཁར་ཀ་བློ་དཀར་ཚང་འཛོམས
ཀྱིས་སྒལ་པ་བཟང་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒོར་མཆོན་པར་ཐུས་ཡོད། ཁཕན
ཡང་ནང་མ《ནང་ལ་ཐུང་ས》ཟེར་བའི་ཁཕས་ཆེཁ་ལ། "ཡ་ཁིའི་བདེ་བ་ཅན
དེ། །ཕྱིད་པོ་ར་ང་དཁ་ཚེ་ཡོད། །ཚད་ལྡན་བློ་མ་རྣམས་ཀྱིས། །ཕྱིར་བལྟས
ལོག་ཁིན་ཕེབས་ཀྱི། །མ་ཁིའི་དགུལ་ཁམས་བཅོ་བཅུད། །ཐུཁ་པོ་ར་ང་དཁ་ཚེ
ཡོད། །དབང་ཆེན་དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། །འཚང་ཁ་སྒྲོན་ཀྱིན་ཕེབས་ཀྱི།།" ཞེས
པའི་ཁཕས་ཆེཁ་འདི་ལ་མཆོན་ན་ཙོམ་མཁན་ས་ཡིན་ཁས་ལ་མེད་ན་ཡང།
ངོན་དུ་ཚད་ལྡན་བློ་མར་འབོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཁོ་པ་ལུགས་མཐུན་མིན་པ
དེ་ཆོས་ཁཕན་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ཁཕན་ངང། དཁེ་ཐེག་ཆེངས་ངོར་སྟོན
པའི་ཆོས་བཤད་ཕྱོགས་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང། ཁོ་ཚོ་ར་ང་ཉིད
ནི་ལག་ལེན་ལ་ཆུབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་མཐོན་པོའི་ཁོ་ས་ར་འཕྱིངས་ཤིང། ཁྲིམས
ལུགས་བཅན་པོའི་ཞལ་ལྟེ་པར་ཆོས་པའི་དབང་ཆེན་དཔོན་པོ་རྣམས་ནི་ཐེག
ཉིས་ཁསོག་པའི་ཏ་བ་ཁོ་ནར་ཁཞོལ་བ་ཡིན་ཞེས་དབང་བསྐྱར་ཀལ་རིམ་ལ་རྣག
ཐོག་བཅཁ་འཁེལ་ཀྱིས་ཟླར་ཟ་ཐུས་ཡོད་པ་རེད། སྒྲབས་དེའི་ཚེ་ཆུས་ཀྱི་ཆ་ཀྱེན
འོག་ཁཞས་ཆོག་འདི་འདྲ་ཙོམ་ཕྱབ་པ་ནི་སྒྲབས་བདེ་པོ་ཞེག་ཁ་ལ་ཡིན། དེ
བཞེན་ཆུལ་ནང་ཐུན་ཟླིའི་མི་རིགས་བར་ཀྱི་མཐའ་བཅུའི་འབྲེལ་བ་དང་། རིམ
ཐུང་ཀུང་དབྱང་ལྷིད་ཁཞུང་དང་། བོད་ས་ཁནས་བར་ཀྱི་འབྲེལ་བ། བོད་རིཏ
མི་དམངས་ཀྱིས་མེས་ཆུལ་ལ་དཁའ་ཞེན་དང་། ཕྱི་ཆུལ་བཅན་འཛུལ་པར་འགོག

ཆོལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དོན་གྱིས་མཚོན་པའི་བརྗེད་དོན་ཕྱན་ནས་མཆོགས་པའི་
གཞས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོའི་བསམ་པར་སྟོད་གཞས་དང་ནང་མའི་
གཞས་ཀྱི་ཉམས་འགྱུར་དང་། སྒྲ་རྩལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཅམ་དུ་མ་ཟད། གཞས་ཆོག
གི་ནང་དོན་ཐད་ལའང་ཞིབ་འཇུག་གི་རིན་ཐང་ལྡན་པར་ངོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡོད།
རིག་རྩལ་ལས་དོན་ཐད་ནས་བཤད་ན་ང་ཚོའི་མདུན་དུ་ལྷག་པའི་གནད་དོན་ནི་
མི་རབས་དུ་མའི་རིང་བརྒྱུད་པའི་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་བློ་གར་དེ་དང་ དེ་དག་ཅི
འདྲ་བྱས་ནས"ཐུར་ལྷུབ"བྱེད་དགོས་པ་དེ་རེད། ཏང་གི་ཟླ་ན་ཝེད་པའི་གཟིང
ལྷུང་འོག་དུ་ཕན་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་རྩལ་ཆེད་ལས་མི་སྣ་འབོར་ཆེན་ གསོ
ལྷུང་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་བོད་ཀྱི་རིག་རྩལ་བྱ་གཞག་ཁོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་ཐད
ལ་འབད་བརྩོན་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་འབྲས་ལེགས་པོ་འཇོག་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།
ང་ཚོས་སྐྱེ་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་མ་བཞིན་དཔལ་ཡོན་དར་ཐྲེལ་གཏོང་རྒྱུར་གཙོ
གནད་དུ་བཟུང་སྟེ་མི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་རྩལ་ཉམས་འགྱུར་བཟང་པོ་མ་བཏགས་པར་རིག
རྩལ་གསར་ཅོམ་རྗེ་མཐོར་སྤེལ་དགོས་པ་ཡོས་ཡིན། ཇོན་ཀུང་ལས་ཀ་དངོས་ཀྱི
ནང་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་བློ་གཞས་བྱུང་ཞིང་འཕེལ་བའི་ཡོ་རྒྱས་དང་། ཉམས
འགྱུར། སྒྲ་རྩལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ་ཐུར་ནས་ཡོད་པའི་ཟློས་གར་སློར
གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡོགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པ་དང་।
འཚོ་བ་དངོས་ཀྱི་ནང་ཟབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་ཡང་མ་འདང་བས་གསར་རྩོམ་ཀྱི་བློ་
གར་མི་ཤུང་བ་ཞིག་ལ་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ འགྱུར
དང་། སྒྲ་རྩལ་ཁྲད་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཅམ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་གྱུ་ས་སའི་ཁྲད
ཆོས་དང་། བློ་གར་གྱི་རྣམ་གཅས་མི་འདྲ་བ་མ་འདྲེས་གསལ་བར་མཚོན་ཐུབ་པ
ཞིག་མེད་པར་བློ་གར་ལ་ལ་རྣ་མགོ་ལུགས་མཇུག་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་ཐར་གཏོང
ཤུགས་འགྱུར་ཁྲག་ཅི་ཡིན་འདི་ཡིན་མེད་པར་མཉམ་དུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་ སོགས་ལ
ལོ་རྒྱུས་དང་། རིགས་ལམ། འཚོ་བ་དངོས་བཅས་ཀྱི་གཞི་འཛིན་ས་མེད་པའི

སྟོང་ཚུལ་ཡ་མ་ཀཱུཀས་མི་ཁྱང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཐོན་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་སྟོང་གཞས་དང་། ནང་མའི་གཞས་ཀྱིས་མཚོན་དམངས་ཁོད་ལྟ་གར"ཆུར་སྐྱོབ"དང་། ཐོན་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་བརྒྱམས་པའི་བོད་ཀྱི་ཟླས་གར་སྐོར་ཀྱི་རིགས་ལམ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱུ་ནི་དགོས་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡང"ཆུར་སྐྱོབ"ཀྱི་ལས་ཀ་ལེགས་སྒྲུབ་ཕྱུབ་མེན་ཀྱི་འགག་རྩ་ནི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་མཐོང་ཆེ་ཆུང་ལ་གཟུག་ཡོད་ལ། རིག་རྩལ་ཆེད་ལས་པ་ཚོའི་འབད་བརྩོན་ལའང་རག་ལས་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་རིག་རྩལ་བྱ་གཞག་དར་ཆུས་ཕྱན་ས་ཆོགས་པོ་ཡོང་ཆེད་དང་ཐོག"ཆུར་སྐྱོབ"ཀྱི་བྱ་བ་ལེགས་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་རང་ཅག་ཕྱན་མོང་གིས་འབད་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ནི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཐོང་ལགས།།

[General Information]
书名=音乐论　藏文
作者=萨班·滚噶坚赞
页数=108
SS号=40315953
出版日期=1988.01
出版社=民族出版社
ISBN号=7-105-00702-8
中图法分类号=J60
原书定价=0.62
参考文献格式=萨班·滚噶坚赞.音乐论　藏文.北京市：民族出版社,